DORDTSCHE KERKENORDE

(Ao. 1618-'19)

MET DE DAARAAN VERBONDEN

BEPALINGEN

DER

Christelijke Gereformeerde Kerk

BENEVENS HARE

Reglementen en Formulieren.

NIEUWE UITGAVE

DOOR

Proff. G. K. Hemkes, W. Heyns en Ds. H. Beets.

EERDMANS—SEVENSMA Co.
UITGEVERS
GRAND-RAPIDS, MICH.

ONZE KERKENORDE.

I. Hare Geschiedenis.

Het aanplakken van zijn 95 Stellingen aan de deur der slotkapel te Wittenberg door **Luther,** teekende het begin der Hervorming. Het was den 31sten October, 1517. En zoo spoedig, en in zulk een mate vond de Hervorming in de Nederlanden ingang, dat het reeds in 1521 door Karel V noodig geacht werd een plakkaat er tegen uit te vaardigen, inquisiteurs aan te stellen, en de vervolging te vuur en te zwaard te doen aanvangen. Vruchteloos echter. Hij kon Gods werk niet keeren. De „ketterij" nam hand over hand toe. Allerwege kwamen er gemeenten, door godvruchtige mannen als *Dathenus, Modet, Jan Arends, Pieter Gabriel, G. de Bres* e. a. bediend en zelfs werden er te Antwerpen Synoden gehouden, o. a. in 1566.

Naarmate nu de Hervorming zich uitbreidde, moest er meer behoefte gevoeld worden, om tot vastheid van orde te komen, m. a. w. om een gemeenschappelijke **Kerkenorde** te hebben, en in het jaar 1568, het jaar waarin de wreede Alva zijn bloedig werk aanving, vergaderden een aantal leiders der Gereformeerden te *Wezel* om in deze behoefte te voorzien. Daar zij echter niet met kerkelijk mandaat, maar slechts op eigen initiatief samengekomen waren, misten zij het recht, om voor de Kerk geldende bepalingen te maken, en een Kerkenorde te ontwerpen niet alleen, maar ook

vast te stellen. Dat zij zich hiervan wel bewust waren, en daarom hun arbeid slechts als een voorbereidend ontwerp wenschten aangemerkt te hebben, geven zij zelf duidelijk te kennen in Cap. I. 3, der door hen opgestelde Artikelen, waar zij wijzen op de noodzakelijkheid, om in het vervolg een *„wettige Synode"* te doen samenkomen, die zou kunnen „beramen en *besluiten*, wat tot den gemeenen welstand der kerken dient, en tot onderhouding van zeer goede orde zal moeten gevolgd worden."

Die „wettige Synode" kwam vooral door den ijver van **Marnix** reeds drie jaren later samen te *Emden*, de „herberg der vervolgden"; dus om de hitte der vervolging weêr op buitenlandsch gebied. Door deze Synode werd nu, op de grondslagen te Wezel gelegd, een wezenlijke Kerkenordening vastgesteld, die voor alle gemeenten bindend zou zijn. En dat zij dit karakter aan haar werk wil toegekend hebben, spreekt zij zeer beslist uit in haar slotartikel: „Deze Articulen, de wettelycke ende behoorlycke ordre der kercken betreffende, zijn alsoo met ghemeyn accoort ghestelt, datse, soo de nutticheydt der kercken vereyschet, verandert, vermeerdert ende vermindert moghen ende behooren te worden. Nochtans sal 't gheen besondere kercke vry staen sulcx te doen: maer alle kercken sullen arbeyden dese te onderhouden, tot dat in een Synodale vergaderinghe anders besloten wort." Bindend zou dus deze Kerkenordening zijn voor alle gemeenten. Geen enkele zou zich het recht mogen aanmatigen om er van af te wijken, veel minder er iets aan te veranderen, maar allen zouden verplicht zijn haar in alles te onderhouden. Wel zou kunnen blijken, dat zij voor verbetering vatbaar was, en dat het belang der kerken verandering eischte, doch daartoe zou dan slechts een Algemeene Synode het recht hebben.

De volgende Synoden, die van Dordrecht 1574,

Dordrecht 1578, Middelburg 1581, 's Gravenhage 1586 en Dordrecht 1618-'19, hebben haar dan ook niet als onverbeterlijk beschouwd. Elk van die heeft haar in haar geheel herzien, waar men meende dat de „nuttigheid der kerken" het vereischte haar veranderd, vermeerderd of verminderd en elk een eigen redactie ervan gegeven, en de laatste, die van Dordt 1618-'19, is de redactie waaronder we nog altijd leven.

Den tijd echter dat eenzelfde redactie der Kerkenorde in heel het land gevolgd werd, hebben onze vaderen niet gekend. De oorzaak daarvan was staatsinmenging. De verhouding waarin de Kerk tot de Overheid stond bracht mede, dat zij zich wel haast moest houden aan een redactie die de goedkeuring van de Regeering had, en deze wilde in de meeste Provincies de Dordtsche K. O. niet approbeeren, omdat deze haar naar haar zin niet genoeg macht gaf in kerkelijke zaken. Vandaar dat in de eene Provincie deze en in de andere die redactie de geldende was. Wel liep dit verschil in de praktijk weinig in 't oog, want in hoofdzaak was het eenzelfde Kerkenorde, maar toch er was verschil. Eindelijk heeft Koning Willem I in 1816 aan dezen toestand een einde gemaakt, door heel die oude Kerkenorde eenvoudig bij koninklijk besluit ter zijde te stellen en te vervangen door een Reglement, dat voor het geheele Rijk kracht van wet had.

Dus scheen de oude Kerkenorde dood en begraven. Maar in 1834 kwam de „Afscheiding", en op haar eerste Synode in 1836 te Amsterdam besloot de „Afgescheidene Kerk": „dat in het behandelen van kerkelijke zaken gevolgd zou worden de regelmaat der Dordtsche Kerkenorde, zooveel zulks geschieden kon." Iets anders was dan ook nauwelijks te verwachten, en toch, het bleek spoedig, dat de ingenomenheid daarmede lang niet aller was. Zoo weinig

was dit het geval, dat enkele Prov. Synoden en zelfs kerkeraden, op eigen hand Kerkenordeningen gingen opstellen en openbaar maken. Een grenzenlooze verwarring dreigde dus en zoo besloot in het volgende jaar reeds de Synode van Utrecht, om de D. K. O. „van artikel tot artikel na te zien, te veranderen, bij te voegen of af te laten waar het noodig geoordeeld wordt." Zeker was deze Synode daartoe in haar recht. Het was er waarlijk wel tijd voor. De Dordtsche redactie was reeds meer dan 200 jaren oud. Maar toch, de zoogen. *Utrechtsche Kerkenorde* door haar geleverd, verwekte zooveel moeite en opschudding, dat in 1840 de Synode te Amsterdam besloot om eenvoudig tot de D. K. O. terug te keeren, zonder er eenige wijziging in aan te brengen, en nu scheen men algemeen gewillig om onder haar te buigen. En zoo is zij ook de Kerkenorde geworden van onze Christelijke Gereformeerde Kerk in Amerika. (Zie b.v. Art. 13, Ntln. Alg. Verg. 1867).

In 1893 bezorgde de Synode der Gereformeerde Kerken in Nederland een uitgave, waarin alles wat feitelijk vervallen was, vooral wat de Overheid betrof, tusschen haakjes was geplaatst. Maar blijkbaar gevoelde men behoefte aan meer. Zoowel voor als na die Synode kwamen er telkens voorstellen in tot herziening, nu van dit, dan van dat artikel, doch steeds was het antwoord, dat men den tijd daarvoor thans nog niet rijp achtte. Wel moest erkend worden, dat het „profijt der kerken" herziening eischte, en dan zeide de Kerkenorde zelve dat zulk een herziening *behoorde* te geschieden; wel had vroeger elke Synode voor een herziening gezorgd, maar nu was de Dordtsche redactie een zoo oud, eerwaardig stuk geworden, dat het moed eischte om haar aan te pakken, en de behoefte daaraan wel eerst meer algemeen in heel de Kerk gevoeld moest worden.

De Nederl. Synode van 1902 echter heeft eindelijk geoordeeld, dat het zoo niet langer kon, en een Com. benoemd, om die van 1905 met een concept van wijziging te dienen. En onze Synode van 1904 sprak evenzoo uit, dat er voor een revisie alleszins reden was, en benoemde een commissie om over deze zaak met de Gereformeerde Kerken in Nederland in correspondentie te treden. In Jan. 1905 verscheen het concept van de revisie der Kerkenorde in Nederland. De wijzigingen er in aangebracht zijn echter weinig ingrijpend. Zij hebben meestal betrekking op specifiek Nederlandsche toestanden. Overname ervan zou ons in Amerika weinig baten.

II. Haar Gezag.

Onze Kerkenorde kent zichzelve *gezag* toe. Zij eischt voor al haar Artikelen, zoolang zij niet door een Algemeene Synode veranderd zijn, van alle gemeenten *gehoorzaamheid.* Zij wil — zie haar slotartikel — dat die allen *„naarstigheid zullen doen om die te onderhouden."* En in Art. 44 schrijft zij den kerkvisitatoren voor o. a. ook hierop in het bijzonder toe te zien, dat *„de aangenomen orde IN ALLES onderhouden wordt."*

Onwillekeurig vragen wij echter: doet zij dit met recht? Immers het staat er in dit opzicht met de Kerkenorde heel anders bij dan met de Belijdenis. De Belijdenis wil niets anders zijn dan een samenvatting en uitdrukking van de leer der H. Schrift. Voor elke daarin beleden waarheid is het bewijs uit Gods Woord aan te geven. Onder elk antwoord van den Heidelb. Catechismus kan men een reeks van

teksten als bewijzen vinden. Voor een groot deel der bepalingen van de Kerkenorden daarentegen is geen bewijs te geven dat Gods Woord het zoo wil en niet anders. Onder elk Artikel teksten te plaatsen als afdoende bewijzen voor het goed recht ervan, is niet mogelijk. En nu staan wij, Gereformeerden, er zoo sterk op, dat in de Kerk geen ander gezag zal gelden dan dat van Christus, die haar Koning is. Wij eischen zoo streng dat binnen de grenzen der Kerk alles op Gods Woord gegrond zal zijn, en voor menschelijke inzettingen hebben wij zoo weinig eerbied. Is het dan wonder dat wij vragen met welk recht een Kerkenorde van zulk een inhoud zich zulk een gezag toekent?

Toch is een vaste grond voor dit gezag niet ver te zoeken. Die ligt in het *Regeerambt*, door Christus ingesteld. Zij die deze orde aan de Kerken gaven, deden dit krachtens het ambt waarmeê zij door Christus bekleed waren, om Zijne Gemeente te regeeren. Een ambt is *een bediening, die in opdracht van een meerdere vervuld wordt*, op burgerlijk gebied in opdracht van de Overheid en op kerkelijk gebied in opdracht van Christus. Op burgerlijk gebied heeft een politie-agent een ambt, zoowel als een eerste minister, maar een timmerman of een winkelier, een geneesheer of een advocaat niet. Achter den ambtsdrager staat altijd die meerdere, in opdracht van wien hij zijn bediening vervult. Hij vertegenwoordigt dien meerdere, doet het werk van dien meerdere, en dat met het gezag van dien meerdere. Hem ongehoorzaam te zijn en tegen te streven is zich tegen dien meerdere zelven te verzetten. Wie een politie-agent in de wettige vervulling van zijn ambt wederstaat, is een opstandeling tegen de hooge Overheid, en zal het voor die Overheid hebben te verantwoorden.

Zoo nu ook is in de Kerk een ambtsdrager iemand, die in opdracht van Christus, het werk van Christus doet, en met het gezag van Christus bekleed is. Uit menige uitspraak van Gods Woord blijkt zulks klaar als de dag, b.v.: „Wie U hoort, die hoort Mij, en wie U verwerpt, die verwerpt Mij"; „Wat gij op aarde binden zult, zal in de hemelen gebonden wezen"; „Zoo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, alsof God door ons bade."

Het gezag van den ambtsdrager ligt dus in zijn opdracht. Dit zegt ter eener zijde, dat hij aan die opdracht gebonden is, slechts gezag heeft voor zoover als hij zich aan die opdracht houdt, en aanstonds alle gezag verliest, wanneer hij die opdracht te buiten gaat; en ter anderer zijde, dat waar hij zich aan Christus' opdracht houdt, hij werkelijk in de uitoefening ervan met Christus' gezag is bekleed. Dus heeft het ambt twee zijden, een dienende en een gezaghebbende zijde. Een ambtsdrager is knecht en machthebber, beide tegelijk. Ten opzichte van Christus is hij knecht, die stiptelijk en ootmoediglijk te gehoorzamen heeft en niets meer mag hij willen wezen, niets meer mag hij willen doen. Ten opzichte der Gemeente echter heeft hij in de uitoefening van zijn opdracht op te treden met gezag, als een die van Christus gesteld is om Zijn werk te doen als profeet, of als priester, of als koning. Derhalve het gezag van de door de gezamenlijke opzieners der Gemeente in overeenstemming met hun opdracht vastgestelde bepalingen, m. a. w. het gezag der Kerkenorde is geen minder dan *goddelijk gezag*.

Tenzij die opzieners in het maken van die bepalingen hun opdracht te buiten gingen. Dan niet. Daarom: Waar vinden wij van die opdracht een omschrijving waaraan die bepalingen getoetst kunnen worden? Natuurlijk in Gods Woord. Art. 31 zegt dan

ook: Wat door de meeste stemmen goed gevonden is, zal voor vast en bondig gehouden worden, *tenzij bewezen wordt, dat het strijdt tegen Gods Woord.*

Of echter een bepaling overeenkomt met Gods Woord zal minder kunnen blijken uit bepaalde uitspraken, dan wel uit in dat Woord neergelegde *beginselen* van Kerkregeering. Zulke beginselen zijn: 1. Geen bepaling mag het absolute Koningschap van Christus aantasten. Hij is onze Wetgever, Hij is onze Rechter, Hij is onze Koning. 2. Geen bepaling mag de onderlinge gelijkheid, het „gij zijt allen broeders" aantasten. Dus geen eigenwillige heerschappij van broeder over broeder, van gemeente over gemeente, van Classis over Classis. Zulks zou b.v. geschieden door afvaardiging naar zielental. 3. Geen bepaling mag inbreuk maken op de christelijke vrijheid der geloovigen, hun willekeurige lasten opleggend. 4. Elke bepaling moet werkelijk dienen tot de goede orde, want God is een God van orde. Hij heeft overal orde gesteld en wil ook orde in Zijn Kerk, 1 Cor. 14:40. 5. Elke bepaling moet dienen tot „profijt der kerken" want het ambt is ingesteld tot opbouwing van het lichaam van Christus, Eph. 4:12. 6. Elke bepaling moet gemaakt zijn met „gemeen accoord," d. i. met meerderheid van stemmen van een heel het regeerambt eener Kerk vertegenwoordigende Synode, want het recht om zulke bepalingen te maken komt niet aan enkele ambtsdragers, maar aan heel het ambt toe.

Binnen de grenzen van deze beginselen heeft de Heere aan het regeerambt vrijheid gegeven. Dit blijkt daaruit, dat terwijl onder het O. T. alles wat tot Israels kerkelijk en godsdienstig leven behoorde tot in de bijzonderheden was vastgesteld, het N. T. geen voorschriften geeft, die als Artikelen voor een Kerkenorde kunnen dienen, veel minder een volledige

Kerkenorde kant en klaar. En zoo is de slotsom, dat elke bepaling der Kerkenorde, die met handhaving van Christus' Koningschap, van de onderlinge gelijkheid, en van de vrijheid der geloovigen, door het regeerambt met gemeen accoord is gemaakt, en tot bevordering van de goede orde en van het profijt der kerken dient, als een bepaling van Christus zelven is aan te merken, een bepaling met Zijn gezag bekleed, al kan er ook voor haar geen rechtstreeksch bewijs uit Gods Woord bijgebracht worden.

Dit ernstig feit nu legt aan het regeerambt een ernstigen plicht op, om n.l. te zorgen dat de Kerkenorde steeds van zulk een inhoud zij, dat daarvoor met volle recht van Christus' wege, dit gezag gevorderd kan worden. Dit recht gaat verloren zoodra er in de Kerkenorde ook maar een enkele bepaling staat, die naar tijd en omstandigheden niet meer tot de goede orde of tot profijt der kerken dient. De Kerkenorde eischt, en zij moet dat kunnen eischen, dat al hare bepalingen voor vast en bondig gehouden zullen worden, dus ook b.v. Art. 55, Approbatie van Boeken. Maar de tijd heeft dit Art. eenvoudig op non-activiteit gezet, omdat de handhaving er van welhaast onmogelijk was geworden, en zelfs onraadzaam was gebleken. Toch staat daar nog altijd dat Artikel naast de andere. Wordt daardoor niet heel het gezag der Kerkenorde verlamd? En zoo zijn er een geheele reeks van Artikelen die sommige geheel, de meeste gedeeltelijk, in onbruik zijn.

Onze vaderen hebben getoond zich van hun roeping in dezen wel bewust te zijn. Op elke Synode namen zij de Kerkenorde onder handen, om haar naar tijd en omstandigheden zoo te wijzigen als de goede orde en het profijt der kerken eischt. En het wordt hoog tijd dat er aan ons schuldig verzuim een einde komt.

III. Haar Inhoud.

De inhoud der Dordtsche Kerkenorde is zeer beknopt. Vooral loopt dit in 't oog als wij haar vergelijken met andere Kerkenordeningen, b. v. de „Form of Government" van de Presbyteriaansche Kerken. Daargelaten nu of haar inhoud niet wat verrijkt zou kunnen worden, waaraan wij niet twijfelen, moet toch gezegd worden, dat deze kortheid een deugd is. Een Kerkenorde moet zich beperken tot het meer vaste en algemeene, en het meer wisselende en bijzondere overlaten aan de behandeling der kerkelijke vergaderingen. Zij die zelve van de door Christus verleende vrijheid een zoo ruim gebruik maakt, mag die der kerkelijke vergaderingen niet al te zeer aan banden willen leggen. Als regel moet niet meer worden vastgesteld dan beslist noodig is, op poene dat men der overtredingen vele maakt, en de Kerkenorde zelve er haar gezag bij inboet. In Nederland hield men in 1893 tot profijt der Kerken een doortastende opruiming van Bepalingen, die in den loop der tijden tot profijt der Kerken waren gemaakt. Het was een ware verruiming. En wij zullen weldoen op te passen, dat eerlang hetzelfde ook voor ons niet noodig wordt.

De korte inhoud van onze Kerkenorde is als volgt:

Hoofdstuk I.

De Diensten. Art. 2-27.

A De Dienaren des Woords, Artt. 3-17. *B* De Doctoren, Artt. 18-21. *C* De Ouderlingen, Artt. 22, 23 en 27. *D* De Diakenen, Artt. 24-26 en 27. Met een aanhangsel: De Overheid, Art. 28.

Hoofdstuk II.

Kerkelijke Samenkomsten. Art. 29-52.

A Algemeene Bepalingen, Artt. 29-36. *B* De Kerkeraad, Artt. 37-40. *C* De Classis, Artt. 41-46. *D* De Partic. Synode, Artt. 47-49. *E* De Algemeene Synode, Art, 50. *F* De Kerkelijke Vergaderingen van Duitsche en Waalsche Kerken, Artt. 51, 52.

Hoofdstuk III.

De Leer, Sacramenten en andere Ceremoniën. Art. 53-70.

A Betreffende handhaving der Leer, Artt. 53-55. *B* De Doop, Art. 56-60. *C* Het Avondmaal, Artt. 61-63. *D* Andere zaken den eeredienst betreffende, Artt. 64-69. Met een aanhangsel: Huwelijksordinantiën, Art. 70.

Hoofdstuk IV.

De Censure en Kerkelijke Vermaning. Art. 71-86.

A Tucht over de Leden, Artt. 71-78. *B* Over Ambtsdragers, Artt. 79-81. *C* Attesten, Artt. 82, 83; en ten besluite: Onderlinge gelijkheid, Art. 84. Verhouding tot Buitenl. Kerken, Art. 85. Slotartikel, Art. 86.

Voorbericht voor deze Uitgave.

De ondergeteekenden, door de Synode van 1904 benoemd om een nieuwe uitgave van onze Kerkenorde met de daarbij behoorende Kerkelijke Bepalingen te bezorgen, hebben natuurlijk de D. K. O. onaangetast gelaten. Niet zelden kostte dit hun moeite en moesten zij zich opzettelijk de grenzen van hun opdracht herinneren, maar dat was dan ook genoeg. Tot één zaak echter meenden zij geheel in hun recht te zijn, om n.l. wat zij reeds met aller toestemming tusschen haakjes geplaatst vonden, naar den voet der bladzijde te doen verhuizen. Overigens hebben zij zich beperkt tot een betere rangschikking van de Kerkelijke Bepalingen onder de verschillende Artt. der K. O.; de invoeging van wat sedert 1898 uit de Synodale Acta behoorde opgenomen te worden, en een geregelde nummering der Bepalingen om het citeeren ervan en verwijzen ernaar gemakkelijker te maken. Enkele zeer vaste kerkelijke usantiën werden opgenomen als vingerwijzingen voor hen die hieraan behoefte mochten hebben. Ook meenden zij wel te doen met iets over de geschiedenis en het gezag der Kerkenorde, alsmede een kort schema van haren inhoud vooraf te laten gaan.

Zooals men zal zien, zijn al de eigenlijke artikelen der Kerkenorde met **vette** letters gedrukt. De Bepalingen en Reglementen enz. met gewone letters. Maar de hoofdidee in elke paragraaf (§) is *cursief* gedrukt tot gemakkelijker nagaan van den inhoud.

Moge deze uitgave iets bijdragen tot bevordering van de goede orde en van het welzijn onzer gemeenten, en alzoo de goedkeuring onzes Konings wegdragen.

De Commissie,

G. K. Hemkes
W. Heyns
Henry Beets, Sec.

Grand-Rapids, Mich., 25 April, 1905.

KERKENORDE
VAN DORDRECHT, A° 1618-'19
met de daaraan verbonden

Bepalingen der Christ. Geref. Kerk.

Art. I.

Om goede orde in de Gemeente van Christus te onderhouden, zijn daar noodig de Diensten, Samenkomsten, Opzicht over de Leer, Sacramenten en Ceremoniën en Christeiijke Straf, waarover hierna ordelijk zal gehandeld worden.

A. DE DIENSTEN.

Art. II.

Hoevelerlei Diensten.

De diensten zijn vierderlei: der Dienaren des Woords, der Doctoren, der Ouderlingen en der Diakenen.

Art. III.

Wie slechts als Dienaar mag optreden.

Het zal niemand, alhoewel hij een Doctor, Ouderling of Diaken is, geoorloofd zijn den dienst des Woords en der Sacramenten te betreden, zonder wettelijk daartoe beroepen te zijn; en wanneer iemand daartegen doet en meermalen vermaand zijnde niet aflaat, zoo zal de Classis oordeelen, of men hem voor een scheur-

maker verklaren of op eenige andere wijze straffen zal.

Art. IV.

Beroeping van Candidaten.

De wettelijke beroeping dergenen, die te voren in den dienst niet geweest zijn, zoowel in de steden als ten platten lande bestaat:

Ten Eerste in de verkiezing, dewelke na voorgaande vasten en bidden geschieden zal door den Kerkeraad en Diakenen, en dat niet zonder [1]) voorweten of advies van de Classis [2]). Ten Andere in de examinatie of onderzoeking beide der leer en des levens, dewelke staan zal bij de Classis, ten overstaan van de Gedeputeerden der Synode of eenigen derzelver. Ten Derde in de approbatie en goedkeuring [3]) van de lidmaten der Gereformeerde gemeente van de plaats, wanneer de naam des Dienaars den tijd van veertien dagen in de kerken verkondigd zijnde, geene hindernis daartegen komt. Ten Laatste in de openlijke bevestiging voor de gemeente, dewelke met behoorlijke stipulatie en afvraging, vermaningen, gebed en oplegging der handen van den Dienaar, die de bevestiging doet (of eenige anderen zoo daar meer Dienaren zijn) toegaan zal, naar het Formulier daarvoor zijnde. Welverstaande, dat de oplegging der

1) (goede correspondentie met de christelijke overheid ter plaatse respectievelijk, en)
2) daar 't zelve tot nog toe gebruikelijk is geweest.
3) (van de overheid en daarna ook)

handen zal mogen gedaan worden in de classicale vergadering aan den nieuwen gepromoveerden Dienaar, die gezonden wordt in de kerken onder 't kruis.

§ 1. In de *praktijk* houdt de Chr. Geref. Kerk zich in de *verkiezing* van ambtsdragers aan het beginsel uitgesproken in Art. XXXI der Ned. Geloofsbelijdenis: „Wij gelooven dat de Dienaars des Woords Gods, Ouderlingen en Diakenen, tot hunne ambten behooren verkozen te worden door wettelijke verkiezing der *kerk*".

§ 2. De *kerkeraad* stelt eene *nominatie*, gewoonlijk een drietal, van wettig beroepbare Dienaren des Woords of Candidaten.

§ 3. Nadat deze nominatie twee Zondagen aan de gemeenten is *bekend gemaakt*, volgt de verkiezing op eene, evenzeer twee Zondagen te voren aangekondigde, *gemeentevergadering*.

§ 4. *Wettige stemgerechtigden* zijn alle manslidmaten niet onder censuur, (Acta 1892. art. 47*a*, 48*a*).

§ 5. Naardien geene beroeping mag worden uitgebracht zonder *approbatie der Classis*, wordt deze in het beroepingswerk vertegenwoordigd door den *Consulent*, (Zie Art. X). In deze kwaliteit moet door hem:

a) de nominatie goedgekeurd worden, waarbij hij heeft toe te zien, dat deze niet in strijd is met de aangenomen kerkelijke bepalingen;
b) gezorgd worden dat de beroeping wettiglijk en ordelijk geschiedt, alsmede dat de beroepingsbrief behoorlijk wordt opgemaakt en door heel den Kerkeraad onderteekend.
c) Ook moet de beroepingsbrief door den Consulent zelf worden onderteekend.
d) In geval van verschil tusschen den roependen

Kerkeraad en den Consulent, of zoo de laatstgenoemde de verantwoordelijkheid in eenig opzicht niet op zich durft nemen, moet de beroeping wachten tot de e. k. Classis, opdat die beslisse.

§ 6. De volgende is de thans gangbare vorm van een

Beroepingsbrief.

Den WelEerw. Heer .....

te .....

WelEerw. Broeder in Christus, Heil!

De Kerkeraad der CHR. GEREF. KERK te .... heeft de eer en het genoegen U bij dezen mede te deelen, dat U, WelEerw. Heer .... uit een te voren gemaakt .....tal, den ..... door de gemeente, aan zijne zorge toevertrouwd, op eene wettige vergadering met ..... stemmen beroepen zijt tot Bedienaar des Woords en der Sacramenten van de Kerk voornoemd. Diensvolgens komt hij, namens de gemeente, tot U met de dringende bede: „kom over en help ons!"

De werkzaamheden die wij van U verwachten—zoo het Gode belieft U aan ons te geven, zijn: ..... maal prediking op den Dag des Heeren, behartiging der catechisaties, huis- en krankenbezoek, en verder van alles wat op den weg ligt van een getrouw en ijverig Dienstknecht des Heeren, alles volgens den Woorde Gods, naar de opvatting onzer Formulieren van Eenigheid, mitsgaders der Dordtsche Kerkenorde, zooals geamendeerd door de Algemeene Bepalingen onzer Kerk.

Overtuigd zijnde dat de arbeider zijn loon waardig is, beloven wij U een jaarlijksch salaris van $ .....

zegge ..... dollars, met vrij gebruik van pastorie, ...

.....

Daarbenevens beloven wij U vrije overkomst van U, de uwe ..... en het uwe (onder beding van het sub Art. V onzer Kerkenorde, §§ 10 en 11, bepaalde).

En nu, Eerw. Broeder, moge de Koning Zijner Kerk U deze roeping recht op het harte binden en U licht geven tot het doen eener Hem behagelijke en kon het zijn ons wederzijds verblijdende keuze.

Gedaan op onze vergadering, den .....

De Kerkeraad der Chr. Geref. Kerk te .....

DIAKENEN:	OUDERLINGEN:
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

CONSULENT: .....

§ 7. *Bedenktijd* voor een candidaat is zes weken.

§ 8. Bij eventueele aanneming van een beroep verwittigt de betrokken Kerkeraad den classicalen „Stated Clerk" hiervan, die dan *regeling* maakt voor 't classicaal, z.g.n. *peremptoir examen.* (Voor 't voorafgegaan *praeparatoir examen* zie Art. XVIII.)

§ 9. *Peremptoir examen.*

a) Voor 't peremptoir of classicaal examen moet ter classicale tafel zijn: de beroepingsbrief en de verklaring der aanneming des beroeps; de attestatie der gemeente waarvan de candidaat lidmaat is; en de diploma's, ten bewijze dat de examinandus wettiglijk beroepbaar is.

b) Dit examen loopt over de volgende vakken:

1o. uitlegging van de Heilige Schrift volgens

den grondtekst, waartoe minstens drie weken van te voren den beroepene een hoofdstuk uit het Oude- en een uit het Nieuwe Testament worden opgegeven:

2o. kennis van den inhoud der Heilige Schrift; [1])
3o. de Dogmatiek;
4o. kennis der voornaamste Christelijke, inzonderheid der Geref., Belijdenisschriften;
5o. Geschiedenis der Geref. Kerken, inzonderheid in Nederland en in Amerika;
6o. Christelijke Zedekunde;
7o. de ambtelijke vakken, n.l. Liturgiek, Catechetiek, Poimeniek en Kerkregeering.

c) Vóór het eigenlijk examen levert de candidaat een preekvoorstel.

§ 10. Dit examen moet bijgewoond worden door twee *deputaten ad examina*, n.l. dien der eigen Classis en dien der naburige. Ook de laatste heeft in de beslissing keurstem.

§ 11. Na deliberatie wordt de Naam des Heeren door een der broeders aangeroepen, waarna met briefjes wordt *gestemd*.

§ 12. Na gunstigen afloop van 't peremptoir examen *onderteekent* de geslaagde het *formulier* daartoe in 1618-'19 opgesteld (Bijlage IX).

§ 13. Ook ontvangt hij een *classicaal diploma*, onderteekend door praeses en scriba, van den volgenden inhoud:

---

1) Hieronder wilde Voetius verstaan hebben: kennis:
a) van bestreden en van schijnbaar tegenstrijdige schriftuurplaatsen;
b) van de deelen der Schrift waarop de Gereformeerden zich vooral beroepen en die bestreden worden;
c) van den inhoud en samenhang der Bijbelboeken.

(Comm.)

Classicaal Diploma.

L. S.

De Classis .....
van de CHRIST. GEREF. KERK, zitting houdende
te ..... den .....
heeft den Broeder .....
beroepen door de gemeente te .....
en candidaat aan de Theologische School te Grand-Rapids, Mich., na inzage van de noodige getuigschriften en den beroepingsbrief, onderzocht in de Dogmatiek, Ethiek, Exegese, Catechetiek, Liturgiek, Poimeniek, Kerkregeering en Formulieren van Eenigheid, in welke vakken genoemde Broeder voldoende blijken van bekwaamheid heeft gegeven om Gods Woord te bedienen, weshalve wij in den naam van onzen Heere Jezus Christus volgens Gods Woord, Formulieren van Eenigheid en aangenomen Kerkenorde, hem met volle vrijmoedigheid macht en last geven om, na behoorlijke bevestiging, het Evangelie te prediken, de Sacramenten te bedienen, en al datgene te verrichten wat tot het Herders- en Leeraarsambt behoort.

Daarom bidden wij ook, van ganscher harte, dat de Koning Zijner Kerk hem tot eenen uitgebreiden zegen stelle, opdat door middel van zijnen dienst het rijk der duisternis afgebroken, vele zondaren tot bekeering geleid, de Gemeente opgebouwd, en de verheerlijking van den Drieëenigen God bevorderd worde.

Namens de Classis voornoemd:

..... Praeses.
..... Scriba.

§ 14. Wanneer het peremptoir examen samenvalt met eene gewone vergadering der Classis, dan wordt het *kosteloos* afgenomen; zoo echter eene bijzondere Classis moet belegd worden, dan worden door den

beroepene vooraf bij de Classis gestort, het door deze bepaalde bedrag, hetwelk echter de som van $ 20 niet mag te boven gaan.

§ 15. Indien het examen van den candidaat niet voldoende mocht zijn, en de gemeente hem blijft begeeren, zal hem op de volgende classicale vergadering gelegenheid worden gegeven, tot een *herexamen*, voornamelijk in die vakken, waarin hij bleek onvoldoende te zijn.

§ 16. Voor candidaten die *geene roeping* ontvangen, zie Art. XVIII, §§ 6, 7.

Art. V.

Beroeping van reeds Dienenden.

Nopens de Dienaars, welke, nu alreeds in den Dienst des Woords zijnde tot eene andere gemeente beroepen worden, zal desgelijks zoodanige beroeping [1]) geschieden, zoowel in de steden als ten platten lande, door den Kerkeraad en de Diakenen met advies of approbatie van de Classis, alwaar de voorzeide beroepenen vertoonen zullen goede kerkelijke attestatie van leer en leven, [2]) en der gemeente den tijd van veertien dagen voorgesteld zijnde als boven, zullen zij met voorafgaande stipulatiën en gebeden bevestigd worden. [3])

§ 1. De beroeping der reeds dienenden geschiedt evenzeer volgens §§ 1-5, Art. IV., hierboven.

1) (Met correspondentie als voren)
2) (En alzoo bij den Magistraat der plaats respectievelijk geapprobeerd)
3) (Bij 't geen te voren gezegd is blijft onverkort iemands deugdelijk recht van presentatie, of eenig ander recht, voor zooveel het stichtelijk kan worden gebruikt, zonder nadeel van Godes Kerke en goede Kerkenorde, waarop de Hooge Overheden en Synoden der respectieve Provinciën wel gelieven te letten en ten beste der kerken de noodige orde te stellen.)

§ 2. *Bedenktijd* voor een Predikant is drie weken. Wordt eene beroeping, zonder inwilliging van den roependen Kerkeraad, langer in beraad gehouden, dan heeft deze, in overleg met de gemeente, het recht haar in te trekken.

§ 3. Bij eventueele aanneming der beroeping zorgt de betrokken Dienaar dat hij een gepast *attest* verkrijge van zijn Kerkeraad (zie § 4).

§ 4. Dit attest moet worden *geviseerd* door de *classicale Commissie* der Classis waaronder de Dienaar ressorteert, of door de Classis zelve, zoo deze omtrent dien tijd in zitting is.

Het volgende dient als vorm van

Kerkeraads en Classicaal Attest.

L. S.

De Kerkeraad der CHR. GEREF. KERK te .....
..... verklaart bij dezen dat Ds. .....
in de gemeente alhier van ..... tot .....
het ambt van Bedienaar des Goddelijken Woords getrouw en naarstig bediend heeft, houdende zich in leer en leven aan den Woorde Gods, naar de opvatting onzer Formulieren van Eenigheid, en de Kerkenorde.

Hierom beveelt hij ZEw. met vrijmoedigheid aan bij de Classis .....
en de gemeente .....
wier roeping hij heeft aangenomen, met de bede dat de groote Koning der Kerk, die tot dezen zijner dienstknechten zegt: ga, en hij gaat, en tot genen: kom, en hij komt, hem ook aldaar ten rijken zegen stelle.

Dit getuigenis zijns afscheids is ZEw. ter hand gesteld, den .....

Namens den Kerkeraad voornoemd,

..... Pres.

..... Sec.

De Classis ....., onder welke de gemeente ..... ressorteert, approbeert bovenstaand attest, en draagt hiermede onzen geliefden medebroeder in de Bediening over aan de Classis ....., in wier midden ZEw. de gemeente ..... als Herder en Leeraar hoopt te bedienen.

Namens de Classis voornoemd,

.....

.....

.....

Den .....

§ 5. Bovengenoemd *attest* worde *opgezonden* aan de classicale Commissie der Classis waarheen de beroepene vertrekt, en na door deze geviseerd en geapprobeerd te zijn, aan den Consulent der roepende gemeente gezonden. En eerst wanneer de Consulent deze stukken ontvangen en in orde bevonden heeft, zal hij met de *bevestiging* mogen voortvaren. Blijft de beroepene in dezelfde Classis, dan blijft het eerste deel dezer paragraaf buiten functie.

§ 6. *Leeraars* uit door ons ten volle erkende *Zusterkerken*, zijn onder ons beroepbaar, en worden, mits voorzien van goede attesten, volgens hierboven genoemde regelen bevestigd. Voor bovenbedoelde Zusterkerken, zie Art. LXXXV, § 2.

§ 7. *Leeraars* uit Kerken *niet ten volle* door ons als *Zusterkerken* erkend, hebben, na aanneming der roeping, bewijs over te leggen aangaande hunne opleiding, dienst, belijdenis en wandel, aan de classicale Comm. of Classis der gemeenten die hen riepen.

Voorts hebben zij zich te onderwerpen aan een *colloquium doctum* in tegenwoordigheid der deputaten ad examina.

§ 8. Hen die *vroeger* door de Chr. Geref. Kerk waren *toegelaten* zal men eenvoudig onderzoeken of zij, wat leer betreft, dezelfden zijn gebleven.

§ 9. *Korte bediening* doorgaans strijdende met het wezenlijk belang van Dienaars en kerken, zoo wordt den Kerkeraden ernstig ontraden om een nog maar betrekkelijk korten tijd aan elkander verbonden gemeente en Dienaar te verontrusten, tenzij om gewichtige redenen, waarover de Classis zal oordeelen.

§ 10. Werd een Predikant uit het *buitenland* beroepen dan zal de roepende gemeente de volle *reiskosten* terug betalen, zoo zulk een Leeraar binnen een jaar de gemeente verlaat; binnen twee jaar $^3/_4$; binnen drie jaar $^1/_2$; binnen vier jaar $^1/_4$. Deze bepaling zal in den beroepingsbrief uitgedrukt worden. (Syn. '84, Art. 52.)

§ 11. Dit bovenstaande geldt ook voor *binnenlandsche* beroepingen, zoo het bedrag der *reiskosten* de som van $ 50 te boven ging.

§ 12. *Tweemaal beroepen* van denzelfden Leeraar *in dezelfde vacature* mag niet geschieden, ten minste niet binnen een jaar. (Acta 1904, § 125, 3.)

§ 13. Het *beroepen van Predikanten* uit het *buitenland* wordt geacht minder noodig te zijn en daarom wordt vacanten gemeenten in ernstige overweging gegeven of zij zich daarvan niet dienden te onthouden, met het oog op onze Theol. School. (Acta 1898, p. 34.)

Art. VI.

Dienst in Gestichten, enz.

Daar zal ook geen Dienaar den dienst mogen aannemen in eenige particuliere heerlijkheden,

gasthuizen, of anderszins, tenzij hij te voren geadmitteerd en toegelaten zij volgens de voorgaande Artikelen. Hij zal ook niet minder dan anderen der Kerkenorde onderworpen zijn.

Art. VII.

Missionaire Diensten.

Niemand zal tot den Dienst des Woords beroepen worden, zonder zich in eene vaste plaats te stellen, ten ware dat hij gezonden worde, om hier of daar te prediken in de gemeenten onder 't kruis, of anderszins om kerken te vergaderen.

§ 1. De Chr. Geref. Kerk zendt *Missionaire Dienaren* des Woords uit ter Inwendige en Heiden-Zending.

§ 2. De zaken dezer Zendingen worden behartigd door de Synode, die echter de uitvoering van haar besluiten, en de regeling van details en van onvoorziene spoedeischende zaken opdraagt aan *twee Boards*, dien der Inwendige Zending en dien der Heiden-Zending.

§ 3. Deze „Boards" zijn dus niet te beschouwen als zelfstandige bestuurslichamen, maar als *Commissies van uitvoering* van de besluiten der Synode (Acta 1898, Art. 33).

§ 4. De *leden dezer Boards* worden op voordracht der Classes, (één uit elke Classis) door de Synode verkozen (Acta 1902, Art. 88). Zie voor het *Reglement* voor Inw. Zending Bijlage I. Voor dat voor Heidenzending, Bijlage II. En voor het Bevestigings-formulier voor Missionaire Predikanten, Bijlage III.

§ 5. *Voor de Zending onder de Joden* benoemt de Synode eene Commissie van vijf leden, telkens voor 2 jaren. Zij verzamelt gelden en heeft opdracht daarmede vooral de Hebrew Mission te Chicago, Ill., „te steunen, en te trachten haar in kerkelijke bedding te leiden." Nog geen Reglement.

§ 6. „*Kerkhulp*" is een fonds dat ten doel heeft nieuwe, zwakke gemeenten te helpen in het verkrijgen van kerkelijke goederen, door haar tegen kleinen interest geld te leenen. De *Comm.* voor „Kerkhulp" bestaat uit drie leden, telkens door de Synode te kiezen. Zie het *Reglement*, Bijlage IV.

§ 7. Voor de Inwendige Zending wordt geregeld ieder jaar tweemaal in de kerken *gecollecteerd*; dito voor de Heidenzending. Voor „Kerkhulp" eenmaal. Ook tot 't collecteeren voor de Jodenzending wekte de Synode op. (Acta 1892, Art. 22.)

Art. VIII.

Niet Gestudeerde Dienaren.

Men zal geen schoolmeesters, handwerkslieden of anderen, die niet gestudeerd hebben, tot het predikambt toelaten, tenzij men verzekerd zij van hunne singuliere gaven, godzaligheid, ootmoedigheid, zedigheid, goed verstand en discretie, mitsgaders gaven van welsprekendheid. Wanneer dan zoodanige personen zich tot den dienst presenteeren, zal de Classis hen (indien 't de Synode goed vindt) eerst examineeren, en naardat zij ze in het examen bevindt, hen een tijdlang in het privé laten proponeeren, en dan voorts met hen handelen, als zij oordeelen zal stichtelijk te wezen.

§ 1. De Gereformeerde Kerken erkennen geenen anderen *weg tot de Bediening des Woords* dan de theologische studiën, behoudens alleen de ZEER ZELD-

ZAME gevallen, waarin, *bij hooge uitzondering*, de Heere naar Zijn vrijmachtig welbehagen, langs anderen weg de noodige gaven verleent.

§ 2. Om dit te weten, zal de Classis, waaronder zij, die zich hiertoe aanbieden ressorteeren, allereerst de noodige attesten van den Kerkeraad der gemeente waar ze lidmaten zijn, *onderzoeken*, ten aanzien van de in Art. VIII, D. K. O. *geeischte eigenschappen*. Vervolgens zal zij zelve hen te dien aanzien nader onderzoeken. Alleen indien de aanwezigheid daarvan boven allen billijken twijfel verheven blijkt, zal ze hen toelaten tot het praeparatoir-examen.

§ 3. Dit *praeparatoir-examen* zal den examinandus afgenomen worden door dezelfde Classis, die het overige van Art. VIII zal uitvoeren, en wanneer hij aan 't einde van den oefeningstermijn voldoende zal zijn bevonden, hem beroepbaar stellen, waarna hem het peremptoir examen wacht, dat met uitzondering van de oude talen, in alles zal zijn volgens Art. IV., §§ 7-13.

Art. IX.

Nieuwelingen.

Nieuwelingen, mispriesters, monniken en die anderszins eenige secte verlaten, zullen niet toegelaten worden tot den kerkedienst dan met groote zorgvuldigheid en voorzichtigheid, nadat zij ook eenen zekeren tijd eerst wel beproefd zijn.

Art. X.

Vertrek naar eene andere Gemeente.

Een Dienaar, eens wettelijk beroepen zijnde, mag de gemeente, waar hij zonder conditie aangenomen is, niet verlaten, om elders een beroeping aan te nemen, zonder bewilliging des Kerkeraads met de Diakenen [1]), en met voorweten van de Classis; gelijk ook geen andere kerk hem zal mogen ontvangen, eer hij wettelijk getuigenis zijns afscheids van de kerke en Classis, waar hij gediend heeft, vertoond hebbe. (Vgl. Art. V., §§ 3-6.)

§ 1. *Vacante gemeenten* hebben een *Consulent*, door de Classis, (of, zoo de nood het eischt, door de class. Comm. tot de e. v. Classis) aangesteld, om den Kerkeraad tot raadsman te zijn en bij beroepingen de Classis te vertegenwoordigen (Zie Art. IV., § 5.)

Art. XI.

Verzorging der Dienaren.

Aan de andere zijde zal de Kerkeraad, als representeerende de gemeente, ook gehouden zijn, hare Dienaars van behoorlijk onderhoud te verzorgen, en zonder kennisse en oordeel der Classis niet te verlaten *), welke ook, bij gebreke van onderhoud, zal oordeelen of de voorzeide Dienaars te verplaatsen zijn of niet.

§ 1. Bij het begin eener vacature en vóór het allereerst uitbrengen van een beroep vraagt de Kerkeraad aan zijne Classis om *„handopening"*, tot waarborg voor de Classis dat eene gemeente roept op wettige wijze, en als voorzorgsmaatregel dat moeilijkheden op financieel gebied worden voorkomen. (Acta 1902, p. 51.)

§ 2. Indien eenige gemeente niet in het *onderhoud*

---

1) (en degenen die te voren in den dienst des Ouderling- en Diakenschaps geweest zijn, mitsgaders door die van den magistraat.)

*) Niet te verlaten beteekent: niet uit hun dienst ontslaan.

van den Leeraar kan voorzien, en het hem toegezegde niet kan bezorgen, legge zij op de Classis haren toestand bloot. Oordeelt deze, dat zij hulp moet ontvangen, dan doe de Classis wat in haar eigen kring mogelijk is. Blijkt ook dit ontoereikend, dan kan de Kerkeraad, gesteund door de Classis, aanvraag doen bij den Board der Inwendige Zending, die, zoo mogelijk, hulp verleene.

§ 3. *Predikanten* van hunne gemeente *losgemaakt*, ('t welk om gewichtige en wettige redenen door eene Classis kan worden gedaan), en die daardoor *sine cura* worden, moeten òf emeriti verklaard, òf door de Classis voor hare rekening genomen, opdat kerkelijk toezicht gewaarborgd blijve (Acta 1904, p. 41.)

Art. XII.

In dienst blijven.

Dewijl een Dienaar des Woords, eens wettelijk als boven beroepen zijnde, zijn leven lang aan den Kerkedienst verbonden is, zal hem niet geoorloofd zijn zich tot eenen anderen staat des levens te begeven, tenzij om groote en gewichtige oorzaken, waarvan de Classis kennis nemen en oordeelen zal.

Art. XIII.

Emeritaat en Verzorging der Weduwen en Weezen van Gestorven Dienaren.

Zoo het geschiedt, dat eenige Dienaren door ouderdom, ziekte of anderszins, onbekwaam worden tot uitoefening van hunnen dienst, zullen zij nochtans desniettemin de eer en den naam eens Dienaars behouden, en van de kerken, die zij gediend hebben, eerlijk in hunnen nooddruft, (gelijk ook de weduwen en weezen der Dienaren in het algemeen) verzorgd worden.

§ 1. De *verzorging* van *Emeritus Predikanten* en van Predikants-weduwen en weezen die zulks noodig hebben is naar de overtuiging der Gereformeerde Kerken gegrond op Gods Woord.

§ 2. Tot uitvoering van Art. XIII bestaat er een *Emeritus Board*, gevormd door vijf broeders, door de Synode verkozen, voor een termijn van 4 jaren. De Synode kiest de eene maal drie en de andere maal twee dezer leden.

Deze Board handelt volgens Synodale opdracht en 't *Reglement* voor hem vastgesteld; (zie Bijlage V).

§ 3. Indien eenig Dienaar des Woords door ouderdom, ziekte of anderszins zijn dienst niet meer kan vervullen, dan geeft hij daarvan *kennis aan* zijn *Kerkeraad*.

De Kerkeraad brengt dat op de e.k. Classis. Indien deze oordeelt, dat de aanvraag op billijke gronden berust, dan wordt het Emeritaat aangenomen, onder nadere approbatie der Synode.

§ 4. Is de te emeriteeren broeder *niet* in staat *door eigen middelen* in zijn onderhoud te voorzien, òf is zulks, in geval van *overlijden*, het geval met Predikants-*weduwen* en *weezen*, dan wordt daarvan kennis gegeven aan den Kerkeraad. Deze stelt zich daarop in betrekking met den Classicalen Correspondent (zie Regl., Art. 6). Nadat deze op bescheidene wijze kennis nam van den financiëelen toestand, rapporteert hij den Emeritus Board, die onder nadere approbatie der Synode voorloopig het bedrag des onderstands bepaalt en betaalt, totdat de e.k. Synode de zaak definitief regelt. (Zie verder het bovenbedoeld *Reglement*, Bijlage V).

§ 5. Voor *Docenten Emeritaat* zie Art. XVIII, § 14.

§ 6. De Synode heeft uitgesproken, dat, waar de omslag voor de Emer. kas classicaal is, ook elke *Classis* wordt *aansprakelijk* gehouden voor de volle opbrengst van hare respectieve bijdrage. (Acta 1902, Art. 134).

Art. XIV.

Tijdelijk Nalaten van den Dienst.

Zoo eenige Dienaren om voorschreven of eenige andere oorzaken voor eenen tijd (den dienst) nalaten moeten, hetwelk zonder advies des Kerkeraads niet geschieden zal, zullen zij nochtans de beroeping der gemeente onderworpen zijn en blijven.

§ 1. In geval een Dienaar tot *verdere studie* besluit, beveelt de Synode aan dat men hem wel vacantie geve, maar tot geene ontbinding besluite. Ook waarschuwt zij in soortgelijke gevallen tegen overhaasting. (Acta 1904, p. 46).

Art. XV.

Elders Prediken of laten Prediken.

Het zal niemand geoorloofd zijn, om den dienst zijner kerke nalatende, of in geenen vasten dienst zijnde, hier en daar te gaan prediken zonder consent en autoriteit der Synode of Classis. Gelijk ook niemand in eene andere kerk eenige predikatie zal mogen doen of de Sacramenten bedienen zonder bewilliging des Kerkeraads.

§ 1. Een Kerkeraad mag geen *Predikant buiten onze Kerkgemeenschap* laten optreden dan nadat hij

zich wel overtuigd heeft dat de zoodanige zuiver staat in zijn Gereformeerd belijden. (Acta 1904, Art. 125, 5).

Art. XVI.

Der Dienaren Ambt.

Der Dienaren ambt is in de Gebeden en de Bediening des Woords aan te houden, de Sacramenten uit te reiken, op hunne medebroeders, op de Ouderlingen en Diakenen, mitsgaders op de gemeenten, goede acht te nemen, en ten laatste met de Ouderlingen de kerkelijke tucht uit te oefenen, en te bezorgen dat alles eerlijk en met orde geschiede.

Art. XVII.

Onderlinge Gelijkheid.

Onder de dienaren des Woords zal gelijkheid worden gehouden aangaande de lasten van hunnen dienst, mitsgaders ook in andere dingen, zooveel mogelijk is, volgens het oordeel des Kerkeraads, en desnoods der Classis; hetwelk ook bij de Ouderlingen en Diakenen te onderhouden is.

Art. XVIII.

Doctoren of Professoren en Theol. School.

Het ambt der Doctoren of Professoren in de Theologie is, de Heilige Schriftuur uit te leggen, en de zuivere leer tegen de ketterijen en dolingen voor te staan.

§ 1. Voor de geregelde *Opleiding* tot den Dienst des Woords heeft de Chr. Geref. Kerk eene *Theologische*

School. (Het *Reglement* des betreffend vindt men als Bijlage VI).

§ 2. Deze School is door haar toevertrouwd aan de zorge van een *Curatorium*, de leden waarvan zijn gekozen door de verschillende Classes, onder nadere approbatie der Synode. Genoemd Curatorium verzorgt de Theol. School volgens *Reglement* daartoe door de Synode vastgesteld. (Zie *Reglement*, Bijlage VII).

§ 3. De *leercursus* en andere zaken hiermede in verband, zooals van tijd tot tijd vastgesteld, zijn omschreven in het Reglement der Theol. School in § 1 genoemd.

§ 4. *Het praeparatoir examen* dergenen die den Theologischen Cursus hebben doorloopen wordt afgenomen door het Curatorium op tijd en wijze door de betreffende Reglementen omschreven. Bij gunstigen afloop van het praeparatoir-examen, moet de examinandus beloven, bij zijn optreden voor de gemeente niets te zullen leeren dat niet in overeenstemming is met de belijdenis onzer Gereformeerde Kerken, en wordt daarna als candidaat beroepbaar gesteld. Het *examen-geld* bedraagt $ 10.00, ten bate der School te storten. In geval de examinandus niet slaagt behoeft hij de som niet wederom te betalen bij een eventueel her-examen.

§ 5. Ten bate der verst verwijderde gemeenten is bepaald dat de kerken eerst één maand na de *beroepbaarstelling* een *beroep* mogen *uitbrengen.*

§ 6. Indien *candidaten na drie jaren* geene roeping hebben ontvangen, en toch begeeren dat hunne candidatuur in effect blijve, hebben zij zich te wenden tot de Classis waaronder zij ressorteeren, opdat deze naar behoefte met hen handele, ter waarborg voor de Kerk en ter vernieuwing der aandacht op die broeders.

§ 7. Een *candidaat* staat *als lidmaat* onder toezicht van den Kerkeraad der gemeente waartoe hij behoort, maar wat zijn *arbeid* als candidaat aangaat, deze staat onder toezicht van de Classis waaronder hij ressorteert.

§ 8. Aangezien de Kerk als regel de beroepbaarstelling aan het Curatorium toevertrouwd heeft, moet vervolgens ook ieder, die onze Kerk wenscht te dienen, langs dezen *weg tot het ambt* komen. Studenten die aan niet beslist Geref. inrichtingen gestudeerd hebben, moeten minstens één jaar de lessen in de Theologie aan onze eigen Inrichting hebben bijgewoond. (Acta 1898, p. 31.)

§ 9. *Professoren* der Theologische School worden met meerderheid van stemmen *verkozen* door de Synode. Tot voorziening in behoeften die vervulling vereischen vóór de e. k. Synode, heeft het Curatorium volmacht om voorloopige maatregelen te nemen.

§ 10. De *bevestiging* der Professoren in de Theologie heeft plaats op solemneele wijze, met het *Formulier* daartoe bestemd, (zie Bijlage VIII) en na onderteekening van het Verbindings-Formulier. (Zie Bijlage IX).

§ 11. Bij *benoemingen* wordt als vereischte gesteld dat de man der keuze het onderwijs *kan* geven in de Engelsche taal. Ook wordt rekening gehouden met de jaren dergenen die in aanmerking komen.

§ 12. Ieder beroepene wordt *allereerst benoemd* voor een termijn van 6 jaren, (Acta 1900, p. 33). Eventueele herbenoeming geschiedt definitief.

§ 13. *Professoren* voor 't *Literarisch* of *College* Departement worden door de Synode gekozen voor een bepaalden termijn, n.l. zes jaren. (Acta 1898, p. 33).

§ 14. *Emeritaat der Professoren.* Daar de Profes-

soren der Theologische School geen bijzondere gemeente, maar de geheele Kerk dienen, moet, bij Emiritaat of overlijden, ook door de Kerk voor hun en der hunnen onderhoud gezorgd worden. Dit onderhoud moet verkregen worden uit de Schoolkas, waaruit ook hun tractement kwam. Doch ook hier zal, evenals bij Emeriti-Predikanten, (Art. XIII), naar behoefte worden uitgekeerd. Het Curatorium neemt nauwkeurig kennis van bezit en behoefte, en bepaalt daarnaar het jaarlijksch inkomen. De eindbeslissing behoort bij de Synode.

Art. XIX.

Ex Bonis Publicis, of Kas Studenten.

De gemeenten zullen moeite doen, dat er studenten in de Theologie zijn, die Ex Bonis Publicis onderhouden worden.

§ 1. De zaak der E. P. B., of beter gezegd, kas studenten, is overgedragen aan de verschillende Classes der Kerk. (Acta 1888. art. 66; zie ook Acta 1898, p. 46).

Art. XX.

Propositiën of Preekvoorstellen.

In de kerken, waar meer bekwame predikanten zijn, zal men het gebruik der propositiën instellen, om door zulke oefeningen eenigen tot den Dienst des Woords voor te bereiden, volgende in dezen de orde daarvoor door deze Synode specialijk vastgesteld. *)

§ 1. Aan de studenten in de Theologie (der beide laatste studiejaren), wordt vrijheid verleend tot het leveren van preekvoorstellen. (Zie Regl. Theol. School, Bijlage VI).

*) (De Ned. herziene K. O. laat bovengen. Art. slaan op personen bedoeld in Art. VIII).

Art. XXI.

Schoolmeesters.

De Kerkeraden zullen alomme toezien, dat er goede schoolmeesters zijn, die niet alleen de kinderen leeren lezen, schrijven, de spraken en vrije kunsten, maar ook ze in de godzaligheid en in den Catechismus onderwijzen.

§ 1. De Chr. Geref. Kerk spreekt uit, dat het noodzakelijk is alom *Christelijke Scholen* te stichten en te onderhouden, dewijl de Publieke School niet of zeer zeldzaam in de gelegenheid is, om onderwijs te geven naar den eisch des Verbonds en der Geref. leer.

§ 2. Voor 't onderteekenen van 't *Formulier* voor onderwijzers bestemd, zie Art. LIV en Bijlage X.)

Art. XXII.

Verkiezing van Ouderlingen.

De Ouderlingen zullen door het oordeel des Kerkeraads en der Diakenen verkoren worden; zoodat het, naar de gelegenheid van iedere kerke, vrij zal zijn, der gemeente voor te stellen, om van haar, (ten ware er eenig beletsel voorkwam) geapprobeerd en goedgekeurd zijnde, met openbare gebeden en stipulatiën bevestigd te worden; of een dubbeltal, om het halve deel door de gemeente te laten verkiezen, en op dezelfde wijze in den dienst te bevestigen volgens het daarvoor bestaande formulier.

§ 1. Bij de *verkiezing* van Ouderlingen zoowel als Diakenen houdt de Chr. Geref. Kerk zich in de *praktijk* aan het beginsel uitgesproken in Art. XXXI der Nederl. Geloofsbelijdenis. (Zie Art. IV, § 1).

§ 2. Regel is, volgens laatste alinea, dat de Kerkeraden een *dubbeltal* stellen, waaruit de manslidmaten stemmen op wettig samengeroepen vergadering, na de noodige afkondiging, als in §§ 2, 3 sub. Art. IV. De afkondiging der dubbeltallen geschiedt twee Zondagen, opdat er gelegenheid zij tot het inbrengen van bezwaren tegen de genomineerden op de volgende kerkeraadsvergadering.

§ 3. Het verkiezen van ambtsdragers door *vrije stemming* is geoorloofd ingeval de kerkeraden het in sommige gevallen noodzakelijk achten. (Acta 1888, Art. 97).

§ 4. De Kerkeraad bepaalt het *aantal* der Ouderlingen en der Diakenen, behalve bij de organisatie waarbij de manslidmaten zulks bepalen.

§ 5. Voor 't *Formulier* door Kerkeraadsleden te onderteekenen, zie Art. LIII, § 2, en Bijlage IX.

Art. XXIII.

Ambt der Ouderlingen.

Der Ouderlingen ambt is, behalve hetgeen boven in Art. XVI gezegd is hun met de Dienaren des Woords gemeen te zijn, opzicht te hebben, dat de Dienaren, mitsgaders hunne andere medehelpers en Diakenen hun ambt getrouwelijk bedienen, en de huisbezoeking te doen, naardat de gelegenheid des tijds en der plaatse, tot stichting der gemeente, zoo voor als na het Avondmaal, kan lijden, om bijzonder de lidmaten der gemeente te vertroosten en te onderwijzen, en ook anderen tot de Christelijke religie te vermanen.

Art. XXIV.

Verkiezing van Diakenen.

Dezelfde wijze, die van de Ouderlingen gezegd is, zal men ook onderhouden in de Verkiezing, Approbatie en bevestiging der Diakenen.

Art. XXV.

Ambt der Diakenen.

Der Diakenen eigen ambt is de aalmoezen en andere armengoederen naarstiglijk te verzamelen, en ze getrouwelijk en vlijtiglijk, naar den eisch der behoeftigen, beide der ingezetenen en vreemden, met gemeen advies uit te deelen, de benauwden te bezoeken en te vertroosten, en wel toe te zien, dat de aalmoezen niet misbruikt worden, waarvan zij rekeninge zullen doen in den Kerkeraad, en ook, (zoo iemand daarbij wil zijn), voor de gemeente, op zulken tijd als de Kerkeraad het goedvinden zal.

Art. XXVI.

Aalmoezeniers.

De Diakenen zullen, ter plaatse, waar huiszittenmeesters of andere aalmoezeniers zijn, van dezen begeeren goede correspondentie met hen te willen houden, teneinde de aalmoezen te beter uitgedeeld mogen worden onder degenen die 't meest gebrek lijden.

Art. XXVII.

Diensttermijn der Kerkeraadsleden.

De Ouderlingen en Diakenen zullen twee

jaren dienen; en ieder jaar zal het halve deel veranderd en anderen in de plaats gesteld worden, ten ware de gelegenheid en het profijt van eenige kerken anders vereischten.

§ 1. De genoemde *aftreding om de twee jaren* behoort in den regel te geschieden.

§ 2. De Kerkeraad heeft het recht, als hij dit noodig oordeelt, ook de aftredende broeders *weder op de nominatie* te brengen:

1) Wijl de gemeente met de beste krachten en gaven het best gediend is;
2) Wijl de aftredenden veelal juist in den weg van oefening de meerdere geschiktheid hebben verkregen;
3) Wijl in de meeste gemeenten niet zulk een voorraad van geschikt personeel voorhanden is dat men zonder schade de aftredenden beslist buiten aanmerking zou kunnen houden;
4) Wijl hunne eventueele verkiezing door de gemeente wel het bewijs zal leveren dat zij de rechte personen zijn. (Acta 1898, Art. 50).

Art. XXVIII.

Christelijke overheden.

Gelijk het ambt der Christelijke Overheden is, den heiligen Kerkedienst op alle manieren te bevorderen, dien door hun voorbeeld den onderdanen aan te bevelen en den Predikanten, Ouderlingen en Diakenen in allen voorvallenden nood de hand te bieden en bij hunne goede orde te beschermen, alzoo zijn alle Predikanten, Ouderlingen en Diakenen schuldig, de gansche gemeente vlijtiglijk en oprechtelijk in te scherpen

de gehoorzaamheid, liefde en eerbiedenis, die zij den Magistraten schuldig zijn. Ook zullen alle kerkelijke personen met hun goed voorbeeld in dezen de gemeente voorgaan, en, door behoorlijk respect en correspondentie, de gunst der Overheden tot de Kerk zoeken te verwekken en te behouden; teneinde, een ieder het zijne in des Heeren vreeze aan wederzijde doende, alle achterdenken en wantrouwen mogen worden voorkomen, en goede eendracht tot der kerken welstand onderhouden.

B. DE KERKELIJKE SAMENKOMSTEN.

I. Samenkomsten in het Algemeen.

Art. XXIX.

Vierderlei Samenkomsten.

Vierderlei kerkelijke samenkomsten zullen onderhouden worden: de Kerkeraad, de Classicale Vergaderingen, de Particuliere Synode en de Generale [1]) Synode.

Art. XXX.

Te Behandelen Zaken.

In de samenkomsten zullen geene andere dan kerkelijke zaken, en die op kerkelijke wijze, behandeld worden. In meerdere vergadering zal men niet behandelen dan wat in mindere niet is afgehandeld kunnen worden, of wat tot de kerken der meerdere vergadering in 't gemeen behoort.

1) (Of Nationale).

Art. XXXI.

Appèl of Hooger Beroep. Meerderheden Stem.

Zoo iemand zich beklaagt, door de uitspraak van de mindere vergadering verongelijkt te zijn, zal hij zich op eene meerdere kerkelijke vergadering beroepen mogen. En hetgeen door de meeste stemmen goed gevonden is zal voor vast en bondig gehouden worden, tenzij dit bewezen worde te strijden tegen het Woord Gods, of tegen de Artikelen in deze Generale Synode besloten, zoolang ze door geene andere Generale Synode veranderd zijn.

§ 1. *Appèl* of *Hooger Beroep* tegen eenige uitspraak eener kerkelijke vergadering moet vóór de eerstvolgende samenkomst der meerdere vergadering, waarop men zich beroept, geschieden, met kennisgeving aan den Scriba of „Stated Clerk" der vergadering, door wier besluit men zich bezwaard acht. Bij elke uitspraak moet hiervan door den „Stated Clerk" kennis gegeven worden aan de belanghebbenden.

Art. XXXII.

Opening en Sluiting met Gebed.

De handelingen aller samenkomsten zullen met aanroeping van den Naam Gods aangevangen en met dankzegging besloten worden.

Art. XXXIII.

Wie Keurstemmen Hebben.

Die tot de samenkomsten afgezonden worden, zullen hunne credentie-brieven en instructiën, onderteekend zijnde van degenen die ze zenden,

medebrengen, en dezen zullen alleen keurstemmen hebben.

§ 1. *Afgevaardigden* naar *Classes* en *Synoden* kunnen alleen *Leeraars* en *Ouderlingen* zijn.

§ 2. *Professoren* der Theologische School, die het radicaal van Predikant ontvingen, hebben op deze vergaderingen *adviseerende* stem.

§ 3. Om overeenstemming te bevorderen, gebruike men gedrukte *lastbrieven*. Lastbrieven moeten eindigen met: „met macht en last om alle wettig ter tafel gebrachte stukken mede te behandelen naar Gods Woord, volgens de opvatting der Formulieren van Eenigheid en aangenomen Kerkenorde."

Art. XXXIV.

Scriba.

In alle samenkomsten zal bij den Praeses een Scriba gevoegd worden, om naarstiglijk op te schrijven, hetgeen waardig is opgeteekend te worden.

§ 1. Benevens de bovenbedoelde Scribae protum hebben onze meerdere vergaderingen ook permanente Scribae of „*Stated Clerks*". Die voor de Classis zijn benoemd voor twee jaren; die der Synode voor vier.

§ 2. De *taak* dezer „Stated Clerks" is:
a) Het inboeken der Notulen.
b) Het voeren der correspondentie.
c) Het in gereedheid brengen der Agenda.

Art. XXXV.

Praeses.

Het ambt van den Praeses is voor te stellen en te verklaren hetgeen te verhandelen is, toe te

zien, dat een iegelijk zijne orde houde in het spreken, den kibbelachtigen en die te heftig zijn in het spreken te bevelen dat zij zwijgen, en over hen, geen gehoor gevende, de behoorlijke censuur te laten gaan. Voorts zal zijn ambt eindigen, wanneer de samenkomst uiteengaat.

§ 1. Voor *Regels van Orde* voor Praesides, zie Bijlage XI.

Art. XXXVI.

Zeggenschap der meerdere Vergaderingen.

Hetzelfde zeggen heeft de Classis over den Kerkeraad, hetwelk de Particuliere Synode heeft over de Classis, en de Generale Synode over de Particuliere.

II. De Kerkeraad.

Art. XXXVII.

Samenstelling des Kerkeraads.

In alle kerken zal een Kerkeraad zijn, bestaande uit Dienaren des Woords en Ouderlingen, dewelke, ten minste alle weken eens, te zamenkomen zullen, alwaar de Dienaar des Woords, (of de Dienaren, zoo daar meerderen zijn, bij beurte), presideeren, en de handeling leiden zal. [1])

§ 1. In de *praktijk* houdt de Chr. Geref. Kerk zich wat de *samenstelling der kerkeraden* aangaat, aan het

1) (Ook zal de Magistraat van de plaatse respectievelijk, indien 't hem gelieft, een of twee van de hunnen, wezende lidmaten der gemeente, bij den Kerkeraad mogen hebben, om aan te hooren, en mede over de voorvallende zaken te delibereeren).

beginsel uitgesproken in Art. XXX der Nederl. Geloofsbelijdenis, dat er „ook Opzieners *en* Diakenen zijn om met de Herders te zijn als de Raad der Kerke." (Vgl. Art. XXXVIII hieronder.)

§ 2. *Christelijke Vereenigingen* die in de kerken zijn, staan onder toezicht van de Kerkeraden, en worden den Kerkeraden aanbevolen om door besturing en leiding voor dezelve zorg te dragen.

Art. XXXVIII.

Het Formeeren van nieuwe Gemeenten en Kerkeraden.

[1]) In de plaatsen, waar de Kerkeraad van nieuws is op te richten, geschiede dit niet dan met advies van de Classis. En waar het getal van de Ouderlingen zeer klein is [2]) zullen de Diakenen mede tot den Kerkeraad mogen genomen worden. (Vgl. Art. 37, § 1.)

§ 1.) Het *formeeren* eener *nieuwe gemeente* en kerkeraad geschiedt gevoegelijk aldus:

1) Indienen van een verzoekschrift bij de Classis, geteekend door hoofden van huisgezinnen en ongehuwde meerderjarigen der bepaalde localiteit, de begeerte tot gemeente-stichting uitdrukkend.
2) De *Classis onderzoekt* over het wenschelijke en mogelijke zulker organisatie, en ook of er onder de onderteekenaars personen zijn geschikt voor kerkeraadsleden. Zoo het verzoek wordt ingewilligd wordt eene Comm. benoemd ter uitvoering.

---

1) (Welverstaande dat)
2) De Ned. K. O. noemt: „minder dan drie."

3) Op voorafbepaalden tijd *vergadert* deze *Comm.*, na korte godsdienstoefening met de belanghebbenden, die inmiddels hunne attesten hebben opgevraagd van hunne respectieve Kerkeraden. Deze worden door de Comm. nagezien en voorloopig aanvaard.

4) De Comm. vraagt of er nog zijn die wenschen toe te treden door *belijdenis*. Zoo ja, dan neemt de Comm. die af, en zoo zulks geschied is met goed gevolg, worden ook de nieuw toegetredenen (manslidmaten) erkend als stemgerechtigden.

5) Vrije *stemming* voor *kerkeraadsleden*:
   a) Voor ouderlingen na formatie van een gros en dubbeltal;
   b) Van diakenen als boven.
   Die bij de eerste stemming $^2/_3$ der stemmen op zich vereenigen, worden dadelijk als gekozen erkend.
   Bij volgende stemmingen beslist de volstrekte meerderheid.

6) Daarna dadelijk *bevestiging* der ambtsdragers.

7) *Incorporatie*, bij de organisatie, is gewenscht. Dit geschiedt ten overstaan van een notaris.

Art. XXXIX.

Gemeenten zonder Kerkeraad.

In de plaatsen waar nog geen Kerkeraad is, zal middelertijd door de Classis gedaan worden hetgeen anders den Kerkeraad, naar uitwijzen dezer Kerkenorde, opgelegd is te doen.

§ 1. Dit artikel is ook toepasselijk zoo eene Classis eenen *Kerkeraad ontbond* of *afzette*.

Art. XL.

Diaconale Vergaderingen.

Insgelijks zullen de Diakenen alle weken te zamen komen om, met aanroeping van den Naam Gods, van de zaken, hun ambt betreffende, te handelen; waarop de Dienaren goed opzicht zullen nemen, en desnoods zijnde, zich daarbij laten vinden.

III. Classis.

Art. XLI.

Classis Samenstelling en Arbeid.

De Classicale vergaderingen zullen bestaan uit genabuurde kerken, dewelke elk een Dienaar en een Ouderling ter plaatse en tijd, bij hen in 't scheiden van elke vergadering goed gevonden (zoo nochtans, dat men 't boven de drie maanden niet uitstelle), met behoorlijke credentie afvaardigen zullen; in welke samenkomsten de Dienaren bij beurte, of anderszins die van de Vergadering verkoren wordt, presideeren zullen; zoo nochtans, dat dezelfde persoon tweemaal achtereen niet zal mogen verkoren worden. Voorts zal de Praeses onder anderen een iegelijk afvragen, of zij in hunne kerken hunne Kerkeraadsvergadering houden; of de kerkelijke tucht geoefend wordt; of de armen en scholen bezorgd worden; ten laatste of daar iets is, waarin zij 't oordeel en de hulp der Classis tot rechte instelling hunner kerk behoeven. De Dienaar, dien 't in de voorgaande Classis opge-

legd was, zal eene korte predikatie uit Gods Woord doen, van welke de anderen oordeelen, en, zoo daar iets in ontbreekt, dit aanwijzen zullen. Ten laatste zullen in de laatste vergadering voor de [1]) Synode verkoren worden die op deze Synode gaan zullen.

§ 1. Enkele *classes vergaderen* van wege de verre afstanden en daaruit ontstane hooge onkosten, slechts tweemaal per jaar.

§ 2. Tot de *rondvraag* bovenbedoeld moet toegegevoegd:

a) Of men arbeidt tot afschaffing van het zgn. *Doopleden stelsel.* (Zie Art. LVII, §§ 1, 2.)

b) Of er *namen van verstrooide* leden of doopleden zijn op te geven aan de Cl. Zendingscomm. (Art. LXXXII, § 6).

§ 3. Zonder toestemming der Synode mogen geene *nieuwe classes* gevormd.

§ 4. *Vacante kerken* zenden *twee* Ouderlingen.

§ 5. Classes die meer dan tweemaal per jaar vergaderen *kiezen Synodale deputaten* op de voorlaatste vergadering.

§ 6. De Synode acht het wenschelijk dat meerdere leeraren gelegenheid hebben om in het kerkelijke leven mede te leven, maar acht zich niet bevoegd omtrent de afvaardiging naar de Synode voorschriften te geven. (Acta 1902, p. 55.)

Art. XLII.

Stemrecht van Predikanten van Collegiale Kerken.

[In eene plaats, waar meer Predikanten zijn dan een, zullen die al te zamen in de Classis

1) (Particuliere)

mogen verschijnen en keurstemmen hebben, ten ware in zaken, die hunne personen of kerken in 't bijzonder aangaan. *]

Art. XLIII.

Censuur.

In 't einde van de classicale en andere meerdere samenkomsten, zal men censure houden over diegenen, die iets strafwaardigs in de vergadering gedaan, of de vermaning der mindere samenkomsten versmaad hebben.

Art. XLIV.

Visitatoren en andere Functionarissen.

Ook zal de Classis eenige harer Dienaren, tenminste twee van de oudste, ervarenste en geschiktste, autoriseeren, om in alle kerken van de steden, zoowel als van het platteland, alle jaar visitatie te doen, en toe te zien, of de Leeraars, Kerkeraden en Schoolmeesters hun ambt getrouwelijk waarnemen, bij de zuiverheid der leere verblijven, de aangenomen orde in alles onderhouden, en de stichting der gemeente, mitsgaders der jonge jeugd, naar behooren, zooveel hun mogelijk is, met woorden en werken bevorderen, teneinde zij degenen, die nalatig in het een of ander bevonden worden, in tijds mogen broederlijk vermanen, en met raad en daad alles tot vrede, opbouwing en het meeste profijt der kerken en scholen helpen leiden. Ook zal iedere Classis deze Visitatoren mogen

*) Dit artikel heeft voor ons geen waarde, en is zelfs niet geheel conform Art. 84, D. K. O.

doen continueeren in hunne bediening, zoolang het hun zal goeddunken. [1])

§ 1. *Visitatie Reglement*, Bijlage XI.

§ 2. Benevens deze visitatores heeft elke *Classis* de volgende *functionarissen:*

1) Eene *Classicale Commissie*, voor het nazien en approbreeren van leeraars attesten (zie Art. IV, § 4 v.v.) en om als de nood het eischt, zaken ad interim voorloopig te regelen. Zij bestaat uit 3 leden, telkens voor een termijn van 2 jaren gekozen. Deze Comm. kiest onderling een praeses en scriba. Zij rapporteert op elke classicale vergadering.
2) Classicale curatoren met secundi.
3) Classicale deputaten voor de Boards der Kerk.
4) Een controleur.
5) Correspondent voor Em. Board. (Art. XIII, § 4.)
6) Deputaat ad examina. (Vgl. Art. XLIX.)
7) Classicale penningmeester en dito voor de verschillende kerkelijke fondsen.
8) Een „Stated Clerk."

§ 3. De *termijn* der classicale functionarissen is twee jaar, behalve der Curatoren, die voor vier jaar worden gekozen.

Art. XLV.

Bezorging der Acta.

De kerk, in welke de Classis, en desgelijks de Particuliere of Generale Synode voorkomt, zal zorg dragen, dat zij de Acten der voorgaande vergadering op de naastkomende bestelle.

§ 1. De „Stated Clerks" zorgen voor 't bovengenoemde.

1) (Ten ware dat de Visitatoren zelve, om redenen, van dewelke de Classis oordeelen zal, Verzochten ontslagen te worden).

Art. XLVI.

Wanneer Instructiën Schrijven.

De Instructiën der dingen, die in meerdere vergaderingen te behandelen zijn, zullen niet eerder geschreven worden, voordat de besluiten der voorgaande Synoden gelezen zijn, opdat 't geen eens afgehandeld is niet wederom voorgesteld worde, ten ware men meende, dat iets veranderd moet worden.

IV. Particuliere Synoden. *)

Art. XLVII.

Samenstelling en Samenroeping der Part. Synoden.

Alle jaar (ten ware de nood een korteren tijd vereischte) zullen vier of vijf of meer genabuurde Classes samenkomen, tot welke Particuliere Synode uit iedere Classis twee Dienaars en twee Ouderlingen afgevaardigd zullen worden. In 't scheiden zoowel der Particuliere als der Generale Synode zal eene kerk verordend worden, die last hebben zal, om, met advies der Classis, den tijd en de plaats der naaste Synode te stellen.

Art. XLVIII.

Correspondentie.

Het zal aan elke Synode vrijstaan, correspondentie te verzoeken en te onderhouden met hare

*) Artikelen XLVII—XLIX zijn bij ons niet in werking wegens verre afstanden.

genabuurde Synode of Synoden, in zulken vorm, als zij meest profijtelijk zullen achten voor de algemeene stichting.

Art. XLIX.

Deputaten der Particuliere Synode.

Iedere Synode zal ook eenigen afvaardigen om alles, wat de Synode geordonneerd heeft, te verrichten, zoowel bij de Hooge Overheid als bij de respectieve Classes, onder haar sorteerende, alsmede om te zamen of in minder getal over alle examina der aankomende Predikanten te staan. En voorts in alle andere voorvallende zwarigheden aan de Classes de hand te bieden, opdat goede eenigheid, orde en zuiverheid der leere behouden en bevestigd worden. Ook zullen deze van alle hunne handelingen goede notitie houden, om de Synode rapport daarvan te doen, en, zoo het geeischt wordt, redenen te geven. Ook zullen zij niet ontslagen wezen van hunnen dienst, voor en aleer de Synode zelve hen daarvan ontslaat.

V. Generale Synode.

Art. L.

Tijd, Samenstelling en Samenroeping der Synode.

De [1]) Synode zal ordinaarlijk alle drie jaren eens gehouden worden, ten ware er eenige dringende nood ware, om den tijd korter te nemen.

1) (Nationale)

Tot deze zullen twee Dienaren en twee Ouderlingen uit elke particuliere Synode [1]) afgezonden worden. Voorts zal de kerk, die last heeft om den tijd en de plaats der Generale Synode te benoemen (zoo die binnen de drie jaren te beroepen ware), hare particuliere Synode vergaderen [2]) om, met gemeen advies, over den tijd en de plaats te besluiten. [3])

§ 1. De (Generale) Synode *vergadert* als regel *iedere twee jaar* — de evene jaren — op den derden Woensdag in de maand Juni.

§ 2. Zij *bestaat* uit *drie Dienaren des Woords* en *drie Ouderlingen* uit elke *Classis*, (Vgl. § 16.)

§ 3. Zij wordt *samengeroepen* door de kerk of kerken door de vorige Synode aangewezen.

§ 4. Alle *stukken* voor de Synode moeten vóór 1 Mei van 't Synodale jaar in handen zijn van den Synodalen „Stated Clerk," opdat hij in tijds het *Agendum* kan laten drukken.

„Voor zoover mogelijk zullen op de Synode geene voorstellen van gewichtigen aard gebracht worden die niet vooraf op het Agendum geplaatst zijn, opdat de Kerkeraden en Classes er vooraf over kunnen delibereeren." (Dit betreft voorstellen van Boards.) (Acta 1904, Art. 112.)

Verzuimt eene Classis om zaken van algemeen

1) (beide van de Duitsche en Waalsche taal,)

2) (om hetzelfde ook der naastgelegen kerke die van eene andere taal is, laten weten, dewelke vier personen daarheen zenden zal.)

3) (Die kerk, welke verkoren is om de Generale Synode samen te roepen, wanneer zij met de Classis van den tijd en de plaats beraadslagen zal, zal dit der Hooge Overheid in tijds te kennen geven, opdat met haar weten, en (zoo het haar gelieft mede eenigen te zenden tot de Classis) in tegenwoordigheid en met advies van hare gedeputeerden van de zaak besloten worde.)

kerkelijk belang op het Agendum te laten plaatsen, zoo is de Synode niet verplicht zulke zaken te behandelen. (Acta 1884, Art. 17.)

§ 5. De vastgestelde *Regel* is dat alle *commissies*, die zaken hebben te brengen op eene volgende Synode, zoo mogelijk minstens zes maanden vóór de samenkomst ervan de kerken in kennis moeten stellen met hunne zaken. (Acta 1904, Art. 126.)

§ 6. Aan den vooravond der Synode wordt ter plaatse door de samenroepende kerk bepaald, een synodaal *Biduur* gehouden, geleid door den praeses of vice-praeses der vorige Synode, die bij die gelegenheid eene gepaste predikatie houdt. En in iedere kerk zal er op den rustdag vóór de Synode biduur worden gehouden om hare belangen den Heere op te dragen.

§ 7. Op bepaalden tijd en plaats roept de *praeses* der vorige Synode, (of zijn plaatsvervanger), de opgekomen leden der Synode saam (hij *opent* zoo een quorum aanwezig is, (2/3 der gekozenen), met gebed, Schriftlezen en toespraak, verzamelt de lastbrieven en leidt de verkiezing van het moderamen.

§ 8. *Openlijke Verklaring.* Nadat het gekozen moderamen plaats nam leest de nieuwe praeses de „*Openlijke Verklaring*" voor, door de leden staande aan te hooren en met „ja" te beantwoorden. Deputaten later binnenkomend worden ook instemming afgevraagd. (Voor *Openlijke Verklaring* zie *Bijlage XII.*)

§ 9. In de verhandelingen is de praeses en vergadering gehouden de *Regels van Orde* te handhaven, (zie Bijlage XIII.)

§ 10. Als vaste regel geldt dat alle *moties* die voor de vergadering komen, moeten worden

vertaald in 't Engelsch. De praeses zorgt voor die vertaling. (Acta 1904, Art. 30).

§ 11. *Lijst van te behandelen zaken:*

Bepaling van den tijd der zittingen.
Aanstelling van Commissies voor praeadvies en voor ontvangst van deputaten van zusterkerken.
Theologische School en Curatorium zaken.
Inwendige Zending zaken.
Heidenzending zaken.
Jodenzending zaken.
Kerkhulp zaken.
Emeritus Board zaken.
Publicatie zaken.
Kerkenorde en Kerkregeering zaken.
Onafgedane zaken.
Verslagen van commissies, deputaten, enz.
Correspondentie met zusterkerken.
Protesten.
Varia.
Resoluties van Rouwbeklag.
Benoemingen.
Bepaling van de plaats der volgende Synode.
Resoluties van dankbetuiging, enz.
Sluitings-toespraken en werkzaamheden.

§ 12. *Praeadviseurs* der Synode zijn de Theologische professoren. Wanneer rapporteurs van Boards en Commissies niet ter Synode gedeputeerd zijn, hebben zij zitting met adviseerende stem in de commissies die hunne zaken behandelen, en ter Synode, zoolang hunne rapporten in bespreking zijn. (Acta 1904, Art. 15.)

§ 13. Zitting met *adviseerende* stem hebben ook de *deputaten van Zusterkerken.* (Zie Art. LXXXV.)

§ 14. *Synodale functionarissen*, (allen herkiesbaar):

1) De *Synodale Commissie*, bestaande uit drie leeraars, gekozen voor 2 jaren, met den „Stated Clerk" als lid ex-officio en secretaris. Haar taak is omschreven in een *Reglement*. (Zie Bijlage XIV).

2) Een *Stated Clerk* benoemd voor 4 jaren. Zijne werkzaamheden zijn:

1) Het voeren der algemeene kerkelijke correspondentie als secretaris der Synodale Comm.
2) Het gereedmaken van de Agenda.
3) Het persklaar maken der Synodale Acta en 't inboeken in 't Notulen boek.
4) En wat hem verder door de Synode wordt opgedragen.

3) Een *Synodaal Penningmeester*, gekozen voor den tijd van 2 jaren. Hij maakt een ontwerp voor den rooster der synodale onkosten, door al de kerken te dragen.

4) Een *Archivarius* ter bewaring der kerkelijke documenten.

§ 15. De *Acta der Synode* worden gratis verzonden aan elk ambtsdrager der Kerk, aan emeriti-predikanten, aan de professoren der Theol. School en aan Correspondentie Kerken. *The Banner of Truth* en *Der Reformierte Bote* publiceeren een extract ervan ten bate onzer Amerikaansche en Duitsche gemeenten, voor rekening der Synode. (Acta 1904, Art. 111; 1902, Art. 148, 149.)

§ 16. Indien eene Classis een ouderling afvaardigt die verklaart dat hij wegens gemis van zijn *dagloon* niet kan dienen, is de zendende verg., zoo zij hem niet

vrijlaat, gehouden hieromtrent zelf de noodige schikking te maken. (Acta 1904, Art. 132, 6.)

Art. LI.*)

Duitsche en Waalsche Kerk.

Alzoo in de Nederlanden tweeërlei taal gesproken wordt, is voor goed gehouden, dat de kerken der Duitsche en der Waalsche taal, op zich zelven haar Kerkeraad, Classicale vergaderingen en Particuliere Synode hebben zullen.

Art. LII.

Correspondentie der Duitsche en Waalsche Kerken.

Het is niettemin goedgevonden, dat in de steden, waar de voorzeide Waalsche Kerken zijn, alle maanden sommige Dienaren en Ouderlingen van beide zijden vergaderen zullen, om goede eendracht en correspondentie met malkanderen te houden, en, zooveel mogelijk is, naar gelegenheid des noods met raad malkanderen bij te staan.

C. VAN DE LEER, SACRAMENTEN EN ANDERE CEREMONIËN.

I. De Leer.

Art. LIII.

Onderteekening der Formulieren door Predikanten en Professoren.

De Dienaren des Woords Gods en evenzoo de

*) Artt. LI en LII zijn verouderd.

Professoren in de Theologie [1]) (en) de andere Professoren [2]) zullen de Belijdenisse des Geloofs der Nederlandsche Kerken onderteekenen; en de Dienaren, die zulks weigeren, zullen de facto van hunnen dienst door den Kerkeraad of de Classis opgeschort worden, tot ter tijd toe, dat zij zich daarin geheellijk verklaard zullen hebben; en, indien zij obstinatelijk in weigering blijven, zullen zij van hunnen Dienst geheellijk afgezet worden.

§ 1. De Chr. Geref. Kerk eischt *onderteekening* van alle drie *Formulieren* van Eenigheid. Het onderteekeningsformulier wordt hier achter gevonden. (Bijlage IX.)

§ 2. De *onderteekening* zal in iedere *gemeente* geschieden door de kerkeraadsleden, en van alle in dienst tredende Dienaars des Woords, Ouderlingen en Diakenen gevorderd worden, opdat daardoor alle dubbelzinnigheid en dubbelhartigheid worde voorkomen.

Art. LIV.

Onderteekening der Formulieren door Schoolmeesters.

Insgelijks zullen ook de Schoolmeesters gehouden zijn de Artikelen als boven, of in de plaats van die den Christelijken Catechismus, te onderteekenen.

§ 1. Zie het Formulier, Bijlage IX.

Art. LV.

Boeken Censuur.

(Niemand van de Gereformeerde Religie zal

1) ('t welk ook aan)
2) (wel betaamt)

zich onderwinden eenig Boek of Schrift, van hem of van een anderen gemaakt of overgezet, handelende van de religie, te laten drukken, of anderszins uit te geven, dan nadat het vooraf doorzien en goedgekeurd is van de Dienaren des Woords zijner Classis of Particuliere Synode, of van de Professoren der Theologie van deze Provincie, doch met voorweten zijner Classis.)

§ 1. Dit artikel .s op non-activiteit wegens onuitvoerbaarheid. *)

II. De Sacramenten.

Art. LVI.

Tijd der Bediening des Kinderdoops.

Het Verbond Gods zal aan de kinderen der Christenen door den Doop, zoo haast als men de bediening daarvan hebben kan, bezegeld worden, en dat in de openbare vergadering, wanneer Gods Woord gepredikt wordt. [1])

§ 1. Men zal den *Doop* aan kranke kinderen, of zieken, *buiten* de vergadering der *kerke* niet bedienen, dan in zeer grooten nood, en dat met voorweten en in 't bijwonen des Kerkeraads; ook niet aan verwezen misdadigers, dan met advies der gedeputeerden der Classis. (Post-acta, Sessie 163.)

*) De Ned. K. O. geeft in stede daarvan: „Tot wering van de valsche leeringen en dwalingen die door het lezen van kettersche boeken zeer toenemen, zullen de Dienaren en Ouderlingen de middelen gebruiken van leering, van wederlegging, van waarschuwing en van vermaning, zoowel bij den Dienst des Woords als bij de Christelijke onderwijzing en het huisbezoek."

1) Doch ter plaatse, waar niet zoovele predikatiën gedaan worden, zal men eenen zekeren dag in de week verordenen, om den Doop extra-ordinaarlijk te bedienen, zoo nochtans, dat het zonder predikatie niet geschiede.

§ 2. Men zal den *Doop* der Papen en der Mennisten niet zonder merkelijke reden *herhalen*, maar naarstiglijk onderstaan of de vorm en de substantieele dingen des Doops onderhouden zijn, hetwelk bevonden zijnde, zoo zal men den Doop geenszins herhalen. Zal ook hetzelve gehouden worden van den Doop, die van een geëxcommuniceerd Predikant bediend wordt, zoo hij eenige ordinaire beroeping van eenige vergadering heeft. Op al hetwelk de kerken naarstiglijk zullen onderzoeken en acht geven. (Post-acta, Sessie 162.)

Art. LVII.

Doops Presentatie en Doops Getuigen. Doopleden.

De Dienaars zullen hun best doen, en daartoe arbeiden, dat de Vader zijn kind ten Doop presenteere. En in de gemeenten, waar men nevens den Vader ook Gevaders of Getuigen bij den Doop neemt [1]), neme (men) die de zuivere Leere toegedaan, en vroom van wandel zijn.

§ 1. De Synode heeft herhaaldelijk bepaald dat *ouders*, die hunne kinderen ten Doop heffen, volgens Heilige Schrift en Kerkenorde, beiden, of ten minste een van beiden, hun eigen Doop door persoonlijke *Belijdenis* des Geloofs moeten hebben aanvaard. (Acta 1894, Art. 34; 1898, Art. 94.)

§ 2. Op elke *classicale* vergadering zal er *onderzoek* gedaan worden of men er aan arbeidt om het in § 1 genoemde te handhaven. (Acta 1902, bl. 66; Vgl. 1904, bl. 57.)

§ 3. Iemand die onder de *tucht* der onthouding staat mag niet als doopheffer bij den doop van zijn

1) (welk gebruik op zichzelf vrij zijnde niet licht te veranderen is, betaamt het dat men)

kind optreden en op de vragen des Formuliers antwoorden. (Acta 1892, Art. 49.)

§ 4. Voor *attesten* van *Doopleden*, zie Art. LXXXII.

§ 5. Voor *censure* voor ouders die hunne kinderen *niet* laten doopen of *catechiseeren* en voor *doopleden* die niet verbondsmatig wandelen, zie Art. LXXII.

Art. LVIII.

De Formulieren des Doops te Gebruiken.

De Dienaars zullen in 't Doopen zoo der jonge kinderen als der bejaarde personen de Formulieren van de instelling en 't gebruik des Doops, welke tot dien einde onderscheidenlijk beschreven zijn, gebruiken.

Art. LIX.

Der Volwassenen Doop, en Avondmaal Houden.

De bejaarden worden door den Doop der Christelijke Gemeente ingelijfd en voor lidmaten der Gemeente aangenomen, en zijn daarom schuldig het Avondmaal des Heeren ook te gebruiken, 't welk zij bij hunnen Doop zullen beloven te doen.

§ 1. Het onverbrekelijk *verband* tusschen *Doop*, *Belijdenis* doen en *Avondmaal* moet steeds voorgesteld en aangedrongen, en zoo men geesteloos volhardt in het nalaten van 't Avondmaal, zal men moeten komen tot uitsluiting van de Kerk des Heeren om haar standpunt heilig te houden.

§ 2. Zoo iemand bij het doen van belijdenis verklaart

niet voornemens te zijn 't Avondmaal te gebruiken, kan hij niet als lid toegelaten. (Acta 1904, Art. 125.)

Art. LX.

Inboeken der Namen der Gedoopten.

De namen der gedoopten, mitsgaders der ouders en getuigen, en evenzoo den tijd des Doops, zullen opgeteekend worden.

§ 1. De tijd der geboorte zal mede opgeteekend worden.

Art. LXI.

Toelating tot het Avondmaal.

Men zal niemand ten Avondmaal des Heeren toelaten, dan die, naar de gewoonheid der kerken, tot dewelke hij zich voegt, belijdenisse der Gereformeerde Religie gedaan heeft, mitsgaders hebbende getuigenis eens vromen wandels, zonder welke ook degenen, die uit andere Kerken komen niet zullen toegelaten worden.

§ 1. Bij het bovengenoemd *onderzoek des geloofs* wordt vereischt rechtzinnigheid in de leer en onbesproken zijn in den wandel.

§ 2. De *namen* dergenen die aldus werden onderzocht, met gunstig gevolg, zullen minstens één Zondag vóór de bevestiging aan de gemeente worden *bekend gemaakt*, opdat het blijke of de toelating tot het Avondmaal de approbatie der gemeente heeft.

§ 3. *Leiddraad* bij het onderzoek des Kerkeraads boven bedoeld, is het *Kort Begrip*. (Alg. Verg. Juni 1867, en Oct. '65.)

§ 4. *Opneming van leden uit andere Kerken.* Overmits het noodig is om het Avondmaal voor ontheiliging te bewaren, zoo volgt daaruit dat allen die tot ons overkomen, moeten onderzocht of ze zuiver zijn in de belijdenis en in staat om zichzelf te beproeven.

§ 5. De *vorm* der opneming is overgelaten aan de Kerkeraden. Alleen geve men aan de gemeente gelegenheid om mogelijke bezwaren in te brengen. (Acta 1904, Art. 125, 6.)

§ 6. Bij opneming van leden moet de vraag gedaan of zij behooren tot eenig met eede of plechtige belofte verbonden geheim genootschap. Lidmaatschap hiervan is niet geoorloofd in de Chr. Geref. Kerk. (Cl. Verg., Feb. 1867, Art. 15; Vgl. Art. LXXII, § 4.)

§ 7. Over de *opname* van *geroyeerde doopleden*, zie Art. LXXII, § 1.

§ 8. *Drankverkoopers* kunnen niet toegelaten worden als leden der gemeente Christi. (Acta 1902, bl. 58.)

§ 9. *Vragen bij het doen van Openbare Belijdenis.*

1) Of gij de leer die in het O. en N. T. en in de Artikelen des Chr. Geloofs begrepen is en in de Chr. kerk alhier geleerd wordt, niet bekent de waarachtige en volkomene leer der zaligheid te wezen?

2) Of gij U voorgenomen hebt, door Gods genade, bij deze leer te blijven, alle ketterijen daartegen strijdende te verwerpen, en in een nieuw godzalig leven te wandelen?

3) Of gij U aan de kerkelijke regeering, en indien gij U kwaamt te ontgaan ('t geen God genadiglijk verhoede) U aan de kerkelijke tucht zult onderwerpen? (Acta 1890, Art. 61.)

§ 10. Over 't verband tusschen belijdenis doen en Avondmaal, zie Art. LIX, § 1.

Art. LXII.

Manier van Bediening des Avondmaals.

Iedere kerk zal zulke manier van bediening des Avondmaals houden, als zij oordeelt tot de meeste stichting te dienen. Welverstaande nochtans, dat de uitvoerige ceremoniën, in Gods Woord voorgeschreven, niet veranderd, en alle bijgeloof vermeden worde, en dat, na voleinding der predikatie en der gebeden op den predikstoel, het Formulier des Avondmaals, mitsgaders het gebed, daartoe dienende, [1]) zal worden gelezen.

Art. LXIII.

Tijd der Avondmaals Bediening.

Het Avondmaal des Heeren zal alle twee maanden eens, zooveel het mogelijk is, gehouden worden. [2])

§ 1. Bij ons is de regel om de *drie maanden avondmaal* te vieren.

§ 2. Vóór 't Avondmaal zal er eene *Voorbereidings*-predikatie gehouden worden, en daarna eene *Nabetrachtings*-leerrede.

1) (Voor de tafel)
2) (en het zal stichtelijk zijn, waar de gelegenheid der kerken het lijden kan, dat het op den Paaschdag, den Pinksterdag en den christdag geschiede. Doch ter plaatse, waar nog geen kerkelijke orde is, zal men eerst ouderlingen en diakenen bij provisie aanstellen.

III. Andere Ceremoniën.

Art. LXIV.

Bedestonden.

Daar de avondgebeden in vele plaatsen vruchtbaar bevonden worden, zal, in 't gebruik daarvan, elke kerk volgen hetgeen zij acht tot hare meeste stichting te dienen. [1])

Art. LXV.

Lijkpredikatiën.

Waar de Lijkpredikatiën niet zijn, zal men ze niet instellen, en waar zij nu alreede zijn aangenomen, zal naarstigheid gedaan worden, om ze met de gevoeglijkste middelen af te schaffen.

§ 1. De Chr. Geref. Kerk heeft de gewoonte om bij *begrafenissen*, 't zij in de sterfhuizen of in de kerkgebouwen, gepaste *toespraken* tot de levenden te houden, waarbij men toezie dat door toespraak of gebed geenerlei superstitie of verheffing van menschen in de hand gewerkt wordt. (Vgl. Art. 44, Acta 1882.)

§ 2. Het brengen van *lijken* in *de kerk*gebouwen bij begrafenissen behoort tot de middelmatige dingen. (Acta 1886, Art. 57, 3.)

Een Kerkeraad heeft het recht een besluit te maken het bovengenoemde niet toe te staan, zoo hij oordeelt dat het beter is het niet te doen. (Art. 36, Acta 1888.)

Art. LXVI.

Biddagen.

In tijden van oorlog, pestilentie, duren tijd,

1) (Doch wanneer men ze begeeren zou weg te nemen, zal dit niet zonder 't oordeel der Classis, mitsgaders der Overheid, der Gereformeerde religie toegedaan, geschieden.)

zware vervolging der Kerken en andere algemeene zwarigheden, zullen de Dienaars der kerken de Overheid bidden dat door haar autoriteit en bevel, openbare Vast- en Bededagen ingesteld en geheiligd worden.

§ 1. Het *petitioneeren* bovengenoemd is opgedragen aan de Synodale Comm. (Zie Art. L., § 14[1].)
(Acta 1904, Art. 132, 5.)

§ 3. Geregeld wordt de *Voorjaarsbiddag* gehouden den tweeden Woensdag in Maart, en de *Najaars-Dankdag* den laatsten Donderdag in November van elk jaar.

Andere *Bid-*, *Dank-* en *Vastendagen* staan in de vrijheid der kerken.

§ 4. De Synodale Commissie zorgt voor de tijdige *aankondiging* van den Biddag en Dankdag.

Art. LXVII.

Zon- en Feestdagen.

De gemeenten zullen onderhouden, benevens den Zondag, ook den Kerstdag, Paschen en Pinksteren, met [1]) de(n) dag van de Besnijdenis en die(n) van de Hemelvaart van Christus. [2])

§ 1. Omtrent de *Zondagsviering* en *werken van noodzakelijkheid* op den Sabbathdag heeft de Kerk verwezen naar de 164e Sessie der Postacta van de Syn. te Dordrecht 1618-'19, en naar het besluit der Syn. van de Chr. Geref. Kerk in Nederland, gehouden in 1836, welke besluiten aldus luiden:

1) (navolgenden dag; en dewijl in de meeste steden en provinciën van Nederland daarenboven nog gehouden worden)
2) (zullen de Dienaars overal, waar dit nog niet in 't gebruik is, bij de Overheden arbeiden, dat zij zich met de anderen mogen conformeeren.)

POSTACTA—SESSIE 164.

I. In het vierde gebod der Goddelijke wet is iets ceremoniëels en iets zedelijks.

II. Ceremoniëel is geweest de rust van den zevenden dag na de Schepping, en de strenge onderhouding van denzelfden dag, het Joodsche volk bijzonder opgelegd.

III. Zedelijk, dat een zekere en gezette dag den Godsdienst zij toegeëigend, en daartoe zooveel ruste als tot den Godsdienst en heilige overdenking van denzelven noodig is.

IV. De Sabbath der Joden afgeschaft zijnde, moet de dag des Heeren door christenen solemneel (plechtig) geheiligd worden.

V. Deze dag is sedert de tijden der Apostelen in de eerste Algemeene Kerk altijd onderhouden.

VI. Deze dag moet alzoo aan den Godsdienst toegewijd worden, dat men op dezelve ruste van alle slaafsche werken, uitgenomen die de liefde en noodzakelijkheid vereischen. Mitsgaders van alle zoodanige recreatiën die den godsdienst verhinderen.

§ 2. *Besluit der Chr. Geref. Syn. Nederland.* Ten aanzien van sommige beroepen of kostwinningen, die ook op den rustdag worden uitgeoefend, als van beambten van spoortreinen, het houden van veerschepen, het tolgaren, het fabriceeren van gas, alsmede het gebruik maken van een en ander op den dag des Heeren, zoo ook het koopen en verkoopen van melk en dergelijke dingen op dezen dag wordt verwezen naar Zondag 38 van den Heidelb. Cat. en de Post Acta, sessie 164, bovengenoemd) met sterke afmaning van alle werken die niet tot den godsdienst, de noodzakelijkheid en de liefdadigheid behooren. En indien al

ergens de uitoefening van zoodanige werkzaamheden in de gemeenteleden geduld wordt, is zulks nochtans in de opzieners en diakenen niet te verdragen, dewijl dezen daardoor een kwaad voorbeeld aan de leden geven.

§ 3. Het vieren der *tweede feestdagen* (zie noot 1) is in de vrijheid der kerken gelaten. (Acta 1884, Art. 28.)

§ 4. Ook op *Goede Vrijdag* en *Oudejaarsdag* wordt er godsdienstoefening gehouden.

Art. LXVIII.
Catechismus Prediken.

De Dienaren zullen alom des Zondags [1]) de somma der Christelijke Leer in den Catechismus, die tegenwoordig in de Nederlandsche Kerken aangenomen is, vervat, kortelijk uitleggen, alzoo dat hij jaarlijks mag geëindigd worden volgens de afdeeling van den Catechismus zelven, daarop gemaakt.

§ 1. Met het oog op de gevaren voor de leer die van buiten af dreigen, en in aanmerking nemende de groote behoefte aan en weinige belangstelling in de geregelde ontwikkeling van dogmatische waarheden, legt de Synode *nadruk* op het aloude gebruik der *Catechismus prediking*, en de Classes worden aangespoord om behoorlijk acht te geven dat de geregelde behandeling van den Catechismus onderhouden worde. (Acta 1902, Art. 103, bl. 52, en Art. 110.)

Art. LXIX.
Kerkgezang.

In de kerken zullen alleen de 150 Psalmen

1) (ordinaarlijk in de namiddag predikatie)

Davids, de Tien Geboden, het Onze Vader, de Twaalf Artikelen des Geloofs, de Lofzangen van Maria, Zacharias en Simeon gezongen worden. 't Gezang: „O God, die onze Vader zijt" wordt in de vrijheid der kerken gesteld, om het te gebruiken of na te laten. Alle andere Gezangen zal men uit de kerken weren, en, waar er eenige alreede ingevoerd zijn, zal men ze met de voeglijkste middelen afschaffen.

§ 1. Bij de vereeniging met de True Dutch Reformed Church werd haar toegestaan het gebruik harer „*52 Hymns*" op den Heidelbergschen Catechismus toepasselijk. (Acta 1890, bl. 14, 45.)

§ 2. De Synode keurt het gebruik van het *Zangkoor* bij de openbare godsdienstoefeningen af. (Acta 1904, bl. 41, § 11, en bl. 42.)

§ 3. De Synode het betreurende dat in vele Zondagsscholen en Vereenigingen der Kerk allerlei niet-kerkelijk goedgekeurde „hymn books" gebruikt worden, recommandeert aan de Engelsche taal gebruikende *Zondagsscholen* en *Vereenigingen* het gebruik der U. P. Bible Songs aan. (Acta 1898, Art. 88.)

Art. LXX.
Huwelijks Ordinantiën.

[1]) In huwelijkszaken [2]) zullen de kerken blijven bij het gebruik hetwelk zij, conform Gods Woord en voorgaande kerkelijke ordonnantiën tot nog toe onderhouden hebben. [3])

1) (Alzoo bevonden wordt dat tot nog toe verscheidene gebruiken)
2) (alomme onderhouden zijn en nochtans wel oorbaar is, dat daarin desgelijks gelijkvormigheid gepleegd worde, en)
3) (totdat de booge Overheid die men daartoe met den eersten zal verzoeken, een generale ordonnantie, met advies der Kerkedienaren, daarop gemaakt zal zijn, naar hetwelk deze Kerkenordening zich in dat stuk refereert.)

§ 1. Alzoo het behoorlijk is dat de huwelijks staat voor Christus' gemeente bevestigd worde, zullen Kerkeraden arbeiden zulks te doen waardeeren en *begeeren*. Zal de *huwelijks voltrekking* openlijk *in de kerk* geschieden, dan moet minstens één van het bruidspaar lid of dooplid der gemeente zijn. Of de trouwplechtigheid in de kerk op den Zondag of in de week geschiedt, wordt den Kerkeraden overgelaten.

§ 2. In het algemeen moeten huwelijken, binnen *graden* van *bloedverwantschap*, als ongeoorloofd volgens de H. S., ontraden; echter worden de verschillende gevallen aan de betroffene Kerkeraden overgelaten. (Acta 1896, Art. 62, bl. 35 en 37.)

§ 3. Grond voor wettige *echtscheiding* is hoererij of overspel, zooals bedoeld in Matth. 5:31, 32.

D. VAN DE CHRISTELIJKE TUCHT.

Art. LXXI.

Aard en Doel der Tucht.

Gelijkerwijs de Christelijke straf geestelijk is en niemand van het burgerlijk gericht en de straf der Overheid bevrijdt, alzoo wordt ook, benevens de burgerlijke straf, de kerkelijke censuur noodzakelijk vereischt, om den zondaar met de kerk en zijnen naaste te verzoenen, en de ergernis uit de gemeente van Christus weg te nemen.

Art. LXXII.

Voorwerpen en Regel der Tucht.

Wanneer dan iemand tegen de zuiverheid der leer, of de vroomheid des wandels zondigt, voor zooverre het heimelijk is *) is en geen openbare

*) Heimelijk beteekent: niet publiek of algemeen bekend, maar alleen aan enkelen.

ergernis gegeven heeft, zal de regel onderhouden worden, welken Christus voorschrijft in Matth. 18.

§ 1. *Tucht over de Doopleden.* Volwassen Doopleden die weigeren ter catechisatie te komen, of de godsdienstoefeningen bij te wonen, of anderszins ergerlijk wandelen, zullen vermaand, en bij volharding buiten de gemeente gesloten worden. Zoo een Kerkeraad meent ze te moeten *schrappen* moet vooraf het oordeel der Classis gevraagd. (Acta 1896, bl. 37.)

Aleer men ongehoorzame Doopleden schrapt, zal de Kerkeraad hunne namen aan de gemeente *bekend maken*, met opwekking tot gebed voor hen. (Acta 1900.)

Geroyeerde doopleden kunnen anders niet dan met schuldbelijdenis en volle geloofsbelijdenis wederom in de Kerk *opgenomen* worden. (Acta 1896, bl. 67.)

§ 2. *Tucht over Ouders van Doopleden.* Ouders die uit gemoedsbezwaar hunne kinderen niet durven laten doopen, zal men: *a*) met lankmoedigheid onderwijzen en vermanen, en, *b*) zoo zulks niet helpt, hen kerkelijk behandelen. (Acta 1888, Art. 57*b*.)

§ 3. *Ouders* die hunne minderjarige *kinderen* niet ter *catechisatie* zenden, zullen vermaand en bij voortdurende nalatigheid gecensureerd, en zoo ook dit niet baat, buiten gesloten worden.

§ 4. Indien het van een *lid* openbaar wordt dat hij behoort tot een met eede of plechtige gelofte verbonden *geheim genootschap*, en hij weigert zulks te verlaten, zoo zal hij kerkelijk behandeld worden.

Ditzelfde geldt ook voor *drankverkoopers* (saloonkeepers) en dezulken die voortgaan hunne eigendommen voor drankverkoop te laten gebruiken. (Acta 1902, bl. 58.)

§ 5. Leden van verschillende *werklieden vereenigingen* (unions), die eed of belofte vorderen van onvoorwaardelijke gehoorzaamheid, die den dag des Heeren officieel ontheiligen, recht geven of besluiten nemen tot gebruik van geweld, die den christen verbieden of onmogelijk maken om te doen wat hem als christen geboden is, of gebieden en noodzaken wat hij als christen niet mag doen, geld bijeenbrengen op door Gods Woord veroordeelde wijzen, geheim godsdienstig rituaal hebben, of in haar wezen geheime en met eede verbonden genootschappen zijn, zullen niet worden geduld in de gemeenschap der Kerk. Kerkeraden handelen met zulken langzaam, onderwijzend, maar zeker, tot censure toe als het moet.

Kerkeraden straffen die leden van Unions, die zonder of met opdracht van hunne vereeniging zich aan geweld of andere ongeregeldheden schuldig maken.

Overigens drage een Kerkeraad degenen die door den drang der omstandigheden tot eene neutrale, dragelijke Union behooren, rade allen aan zoo lang mogelijk buiten haar te blijven, vermane degenen die er toe behooren er mede te breken, of beter nog: rade allen aan zich op te maken tot de oprichting eener positief christelijke werklieden vereeniging. (Acta 1904, Art. 119.)

§ 6. Voor zonden die der censure waardig zijn, zie de opsomming in Art. LXXX.

Art. LXXIII.

Zonden, niet voor den Kerkeraad te brengen.

De heimelijke zonden, waarvan de zondaar, door een, en in 't bijzonder, of door twee of drie getuigen vermaand zijnde, berouw heeft, zullen voor den Kerkeraad niet gebracht worden.

Art. LXXIV.

Zonden, wel voor den Kerkeraad te brengen.

Zoo iemand, om eene heimelijke zonde van twee of drie personen in liefde vermaand zijnde, geen gehoor geeft, of anderszins eene openbare [1]) zonde bedreven heeft, zulks zal den Kerkeraad aangegeven worden.

Art. LXXV.

Behandeling van openbare zonden.

Van alle zulke zonden, die, van wege hare natuur openbaar, of, door verachting der kerkelijke vermaning, in het openbaar gekomen zijn, zal de verzoening (wanneer men zekere teekenen der boetvaardigheid ziet), openbaar geschieden door het oordeel des Kerkeraads; en ten platten lande, of in mindere steden, waar maar een Dienaar is, met advies van twee genabuurde kerken, in zulken vorm en zulke manier, als tot de stichting van iedere kerk geschikt zal geoordeeld worden.

§ 1. Aan de Kerkeraden wordt het overgelaten omtrent de *Openbare Belijdenis*, waarvan Art. LXXV spreekt, te *handelen*, zooals het meest tot stichting der gemeente dient. (Alg. Bep., Art. 66.)

Art. LXXVI.

Vorm der Censure.

Zoo wie hardnekkiglijk de vermaning des Kerkeraads verwerpt, en evenzoo wie eene open-

1) Eene *openbare* zonde beteekent niet maar eene bekende zonde, maar een zoodanige, die algemeen aanstoot en ergernis heeft gegeven.

bare of anderszins een grove zonde gedaan heeft, zal van het Avondmaal des Heeren afgehouden worden. [1]) En indien hij, afgehouden zijnde, na verscheidene vermaningen, geene teekenen der boetvaardigheid bewijst, zal men ten laatste tot de uiterste remedie, namelijk de afsnijding, komen, volgens de Forme naar den Woorde Gods daartoe gesteld. Doch niemand zal afgesneden worden dan met voorafgaand advies der Classis.

Art. LXXVII.

Trappen der Openbare Censure.

Aleer men tot de afsnijding komt, zal men de hardnekkigheid des zondaars der gemeente openlijk te kennen geven, de zonden verklarende, mitsgaders de naarstigheid aan hem bewezen in 't bestraffen, 't afhouden van het Avondmaal, en menigvuldige vermaningen; en zal de gemeente vermaand worden hem aan te spreken en voor hem te bidden.

Zoodanige vermaningen zullen drie in getal geschieden:

1. In de eerste zal de zondaar niet genoemd worden opdat hij eenigszins verschoond worde.
2. In de tweede zal, met advies der Classis, zijn naam uitgedrukt worden.
3. In de derde zal men de gemeente te kennen geven, dat men hem (tenzij dat hij zich bekeere), van de gemeenschap der Kerk uitsluiten zal, op dat zijne afsnijding,

1) Gewoonlijk „stille censuur" genaamd of excommunicatio minor. Ook wel „tucht der onthouding." Vgl. Art. IV, § 4: Art. LVII, § 3.

zoo hij hardnekkig blijft, met stilzwijgende bewilliging der kerk geschiede. De tijd tusschen de vermaningen zal aan het oordeel des Kerkeraads staan.

Art. LXXVIII.

Wederopname der Geëxcommuniceerden.

Wanneer iemand, die geëxcommuniceerd is, zich wederom wil verzoenen met de gemeente door boetvaardigheid, zal het voor de handeling des Avondmaals, of anderszins naar gelegenheid, te voren der gemeente aangezegd worden, teneinde hij ten naastkomenden Avondmale (in zoover niemand iets weet voort te brengen ter contrarie), openbaar, met professie zijner bekeering, weder opgenomen worde, volgens het Formulier dat daarvan is.

Art. LXXIX.

Censure over de Ambtsdragers.

Wanneer Dienaren des Goddelijken Woords, Ouderlingen of Diakenen, eene openbare grove zonde bedrijven, die der Kerke schandelijk, of ook bij de Overheid strafwaardig is, zullen wel de Ouderlingen en Diakenen terstond, door het voorafgaand oordeel des Kerkeraads van die en de naastgelegene gemeente, van hunnen dienst afgezet, maar de Dienaars geschorst worden. Maar of zij geheel af te zetten zijn, zal aan het oordeel der Classis staan

§ 1. De kerkelijke *vergadering* die uit het ambt ontzette is de bevoegde *autoriteit* den afgezette weder *op te nemen.*

Art. LXXX.
Censurabele Zonden.

Voorts onder de grove zonden die waardig zijn met schorsing of afzetting van den dienst gestraft te worden, zijn deze de voornaamste: valsche leer of ketterij, openbare scheurmaking, openlijke godslastering, simonie, trouwelooze verlating zijns dienstes of indringing in eens anderen dienstes, meineedigheid, echtbreuk, hoererij, dieverij, geweld, gewoonlijke dronkenschap, vechterij, vuil gewin, kortelijk, alle de zonden en grove feiten die den bedrijver voor de wereld eerloos maken, en in een ander gewoon lidmaat der kerken der afsnijding waardig zouden gerekend worden.

Art. LXXXI.
Onderling Vermaan der Ambtsdragers.

De Dienaren des Woords, Ouderlingen en Diakenen, zullen onder elkander de christelijke censure oefenen, en elkander van de bediening huns ambts vriendelijk vermanen.

§ 1. De censure hier bedoeld is de *censura morum*, telkens vóór 't Avondmaal op de kerkeraadsvergadering te houden.

Art. LXXXII.
Attestatiën.

Dengenen, die uit de gemeente vertrekken zal eene attestatie of getuigenis huns wandels, met advies des Kerkeraads, medegegeven worden onder het zegel der kerken, of waar geen zegel is, van twee onderteekend.

§ 1. In onze Kerk geschiedt dit *afgeven van Attestatiën* steeds door den Kerkeraad met de onderteekening van Praeses en Scriba; een bijzonder zegel is niet noodzakelijk.

§ 2. Het is aan de vrijheid der gemeenten gelaten de *attesten* per brief te *verzenden*, of ze aan de desbetreffende personen persoonlijk af te geven. (Acta '80, 31.)

§ 3. *Vorm van* LIDMATEN ATTEST:

De Kerkeraad der CHR. GEREF. KERK te.....verklaart bij dezen, dat.....lidma.....is zijn van bovengenoemde gemeente en, zooverre hem bekend, gezond in het geloof en onbesproken in den wandel.

Waar attest werd opgevraagd beveelt hij voornoemde.....broeder.....zuster.....der Chr. Geref. Kerk te.....en hare gemeenschap aan, en verzoekt hare opzieners..... onder hun opzicht te nemen en in alle voorkomende gevallen met christelijken raad te dienen.

GEDOOPTE KINDEREN ZIJN:

NAAM	GEBOREN	GEDOOPT
.....	.....	.....

De Kerkeraad voornoemd:

.....Praeses

.....Scriba

Afgegeven.....

Vorm van DOOPLEDEN ATTEST:

De Kerkeraad der CHR. GEREF. KERK te.....verklaart bij dezen dat.....uit kracht van den Doop behoort tot de bovengenoemde gemeente, en mitsdien onderworpen is aan de onderwijzing en tucht dier Kerk. Waar attest werd opgevraagd bevelen wij hem haar aan U als opzieners der Chr. Geref. Kerk te

.....met verzoek hem haar onder uw christelijk opzicht te nemen en voort te gaan met hem haar te onderwijzen in de leer der waarheid die naar de godzaligheid is.

a) Bijwonen van de openbare godsdienstoefening.....

b) Gebruikmaken van de catechisatie.....

c) Algemeen gedrag.....

De Kerkeraad voornoemd:

.....Praeses

.....Scriba

Afgegeven.....

§ 4. Als leden of doopleden naar eene andere plaats *vertrekken*, waar geen gemeente der Chr. Geref. Kerk is, kunnen zij lidmaten der gemeente, welke zij verlaten, blijven, indien ze daarvan kennis aan den Kerkeraad geven. Doen ze zulks niet, dan *vervalt* hun lidmaatschap na een jaar en zes weken. (Alg. Bep., Art. 63.)

§ 5. Aan leden, *vertrekkende naar andere Kerken*, die met ons op den algemeenen christelijken grondslag staan, geve men, des gevraagd, een getuigenis van geloof en leven.

§ 6. Kerkeraden zullen de *namen* en adressen hunner *verstrooide leden en doopleden* opgeven aan de Zendings Comm. hunner Classis. Op elke classicale vergadering brenge men dit in herinnering. (Acta 1902, bl. 16.)

§ 7. Een *attest* mag niet afgegeven aan wie het vraagt ter oorzake van *bezwaren* die men heeft tegen andere leden der gemeente; zulks moet eerst in orde gebracht in de gemeente waarin men is. (Acta 1898, Art. 89, 6.)

§ 8. *Attesten met aanmerkingen* zullen worden aangenomen om dan verder met zoodanige personen den kerkelijken weg te bewandelen. (Alg. Bep., Art. 64.)

§ 9. Leden, komende met *attest, uit Kerken van minder juiste formatie*, maar in leer en leven zuiver

zijnde, zullen op attest worden aangenomen, mits ze beloven, dat ze zich aan opzicht en tucht van den Kerkeraad zullen onderwerpen. Dit geldt ook voor leden der tegenwoordige Chr. Geref. Kerk in Nederland. (Acta 1902, bl. 67.)

§ 10. *Doopattesten* uit de *Ned. Herv. Kerk* worden geaccepteerd wanneer Kerkeraden zekerheid hebben dat de dragers werden gedoopt in den naam van God Drieëenig.

Art. LXXXIII.

Attesteeren der Bedeelde Armen.

Voorts zal den armen, om genoegzame oorzaken vertrekkende, van de Diakenen bijstand gedaan worden naar discretie, mits aanteekenende op den rug van hunne attestatie de plaatsen waar zij heen willen en de hulpe die men hun zal gedaan hebben.

Art. LXXXIV.

Geene Heerschappij over Elkander.

Geen kerke zal over andere kerken, geen Dienaar over andere Dienaren, geen Ouderling of Diaken over andere Ouderlingen of Diakenen eenige heerschappij voeren.

Art. LXXXV.

Erkenning van andere Kerkengroepen.

Om middelmatige dingen zal men de Buitenlandsche Kerken niet verwerpen, die een ander gebruik hebben dan wij.

§ 1. De Chr. Geref. Kerk begeert met alle Kerken, in en buiten Amerika, die hetzelfde met haa belijden en beoefenen, de innigste gemeenschap en *correspondentie* te voeren. Die correspondentie besta

niet slechts uit het wisselen van groeten en beleefdheidsbezoeken, maar ook:

a) In het zenden van deputaten naar elkanders meerdere vergaderingen met adviseerende stem;

b) In het op elkaar acht geven, dat men noch in leer, noch in dienst en tucht afwijke van de Gereformeerde beginselen;

c) In het onderling overleg hoe zich jegens derden te houden;

d) In het dienen van elkaar met voorlichting, vooral waar er sprake is van wijziging van Confessie, Kerkenorde en Liturgie. (Acta 1900, p. 51.)

§ 2. Door ons ten volle als *Zusterkerken* erkende kerkengemeenschappen zijn: de Nederl. Geref. Kerken, de Oud Geref. Kerk van Bentheim en Oost-Friesland en de Geref. Kerk van Zuid-Afrika.

§ 3. *Amerikaansche Kerken* met welke *correspondentie* wordt gevoerd zijn: de Geref. Kerk in Amerika, United Presb. Church, Synod en General Synod Ref. Presb. Church, Associate Presb. Church.

Art. LXXXVI.

Wijziging der Kerkenorde.

Deze Artikelen, de wettelijke Ordening der kerken aangaande, zijn alzoo gesteld en aangenomen met gemeen accoord, dat zij, (zoo het profijt der kerken anders vereischte), veranderd, vermeerderd of verminderd mogen en behooren te worden. Nochtans zal 't geen bijzondere gemeente of Classis [1]) vrijstaan zulks te doen, maar zij zullen naarstigheid doen om die te onderhouden, totdat anders van de Generale [2]) Synode verordend wordt.

1) (of Synode)
2) (of Nationale)

BIJLAGEN.

BIJLAGE I.

Reglement voor den Board van Inwendige Zending.

A. Artikelen Betreffende den Board.

ARTIKEL 1.

De naam van den Board voor de Inwendige Zending is: „The Board of Domestic Missions of the Christian Reformed Church".

ARTIKEL 2.

Deze Board is gevestigd te Grand Rapids, Mich.

ARTIKEL 3.

Deze Board is samengesteld uit één vertegenwoordiger van iedere Classis der Chr. Geref. Kerk.

ARTIKEL 4.

De Board heeft, onder verantwoordelijkheid aan de Synode, de algeheele controle en supervisie over het Inwendige Zendingswerk, overeenkomstig een door de Synode gegeven regeling.

ARTIKEL 5.

De Board vergadert eenmaal in het jaar in de maand Juni. Indien de meerderheid der leden tegenwoordig is, is de vergadering wettig. Indien echter een derde van den Board het noodig oordeelt om een

speciale vergadering te houden, moet de Com. (zie Art. 6) den Board oproepen.

ARTIKEL 6.

Daar ééne vergadering in het jaar geheel ontoereikend is om de veelzijdige belangen der Inwendige Zending te behartigen, en de uitgestrektheid der Kerk niet toelaat, dat alle leden meerdere malen samenkomen, wordt aan het Moderamen, bestaande uit President, Secretaris en Penningmeester, als „Commissie" van den Board, opgedragen de bestendig voorkomende zaken te behandelen.

ARTIKEL 7.

Deze Commissie zal geregelde vergaderingen houden in de eerste of tweede week der maanden Mei, Augustus, November en Februari. Indien noodig, zal zij bovendien in speciale vergaderingen samenkomen.

ARTIKEL 8.

Het werk van den Board is:

a. Verkiezing van het Moderamen;

b. Beoordeeling van verzoeken om financiëele hulp, die van gemeenten of Zendingsposten inkomen;

c. Indien een Zendeling noodig is, zich uitspreken over den persoon, dien hij daarvoor begeert; het verzoeken aan een Classis dien persoon te beroepen en in het ambt te stellen, en het opmaken van een gros, waaruit tot de volgende vergadering van den Board personen aan een Classis ter beroeping kunnen worden voorgedragen;

d. Nazien van de boeken van Secretaris en Penningmeester;

e. Vaststelling van het Rapport van den Secretaris voor de Synode;

f. Het maken van voorstellen, om die aan de Synode ter beoordeeling voor te leggen;

g. Verder allerlei arbeid te behartigen, die voor de Inwendige Zending noodig geacht wordt.

ARTIKEL 9.

Het werk der Commissie is:

a. Beoordeeling van de verslagen der Zendelingen en der Class. Zendings-Commissie;

b. Ontvangen van de gelden en geregelde uitbetaling van het beloofde, met dien verstande, dat de subsidie voor leeraars-tractement in geval van tekort procentsgewijs uitgekeerd wordt; tekorten worden aangezuiverd als aan het einde van het boekjaar de kas het toelaat;

c. Indien van Gemeenten of Zendingsposten verzoeken om ondersteuning inkomen, die niet op een vergadering van den Board kunnen behandeld worden, die te beoordeelen;

d. Voor zoover dit op de vergadering van den Board niet kan geregeld worden, bepalen in overleg met de Class. Zendings Com. in welke Classes de Zendelingen zullen arbeiden;

e. Indien gedurende den tijd tusschen de vergaderingen van den Board de Com. oordeelt, dat er een Zendeling noodig is, zal zij een schrijven richten aan al de leden van den Board waarin:

1. Zal worden blootgelegd de behoefte aan een zendeling, met zoodanige wenken als de Com. goed zal achten te geven.

2. Zal worden aangegeven de nominatie, bestaande voor de eerste maal uit de eerste drie van het gros; voor de tweede maal uit de twee daarvan overgeblevenen en den vierde van het gros, en zoo vervolgens.

Mochten er echter overwegende redenen zijn om van dezen regel af te wijken, of zelfs om iemand te nomineeren wiens naam niet op het gros voorkomt, dan zal de Com. daartoe vrijheid hebben, mits zij in haar schrijven de redenen ervoor getrouw opgeve.

De leden zullen hunne stemmen inzenden bij den Sec. van den Board, en zoodra ze ingekomen zijn zal de Com. in naam van den Board een Classis verzoeken den persoon zijner keuze te beroepen en in het ambt te stellen.

f. Gereed maken van het Rapport voor de Synode;
g. Kennis nemen van den toestand der zending in elke Classis;
h. Door *De Wachter* de gemeenten in kennis stellen met den toestand der Zending;
i. Behandeling van alle voorkomende zaken, die niet kunnen wachten tot de jaarlijksche vergadering.

B. Artikelen Betreffende de Zending in elke Classis.

Artikel 10.

Iedere Classis benoemt eene Commissie, bestaande uit drie personen, om de belangen der Zending in den kring dier Classis te behartigen; één dezer drie wordt door de Classis aan de Synode voorgesteld als vertegenwoordiger in den Board.

Artikel 11.

Het werk dezer Commissie is:
a. Acht te geven of er in haar Classis ook behoefte aan Zendingsarbeid is;
b. De verzoeken om hulp van den Board nauwkeurig te onderzoeken, en met hare aanbeveling of afkeuring, en in gewone gevallen ook met het oordeel der Classis, aan den Secr. van den Board opzenden;
c. Iedere drie maanden verslag te doen aan den Board van den toestand der Zending in hare Classis, en van het werk der Zendelingen in hare Classis arbeidende;
d. Den arbeid der Zendelingen te regelen, die in haar Classis werkzaam zijn;
e. Toe te zien dat de Gemeenten of Zendingsposten, die ondersteuning ontvangen, aan de gestelde voorwaarden voldoen.

C. Artikelen Betreffende Gemeenten of Zendingsposten, die ondersteuning verlangen.

Artikel 12.

Geen Gemeente, ook geen Zendingspost, onder eenige Classis ressorteerende, ontvangt ondersteuning of bearbeiding zonder aanbeveling van de Class. Zend. Comm.

Artikel 13.

Leeraars van Gemeenten, die ondersteuning ontvangen, moeten Zendingswerk buiten hunne Gemeenten verrichten, op plaatsen die de Board meest noodig oordeelt; voor iedere $ 25 subsidie een week.

Artikel 14.

De Gemeenten, die geldelijke ondersteuning genieten, verbinden zich om, indien de Gemeente ontbonden wordt, of ons kerkverband gaat verlaten, de ontvangen gelden uit de vroegere gemeentelijke eigendommen ten volle terug te betalen.

ARTIKEL 15.

Eene belofte voor ondersteuning geldt slechts voor één jaar.

D. Artikelen Betreffende de geheele Kerk.

ARTIKEL 16.

De Board heeft al zijn voorstellen en besluiten aan het oordeel der Synode te onderwerpen.

ARTIKEL 17.

De Synode bepaalt een vaste som, die de Board ieder jaar mag besteden. Indien onvoorziene omstandigheden naar het oordeel van den Board grootere uitgaven noodig maken en er geld boven de bepaalde som aan kas is, heeft hij vrijheid dit geld te besteden. Hij mag ook in *De Wachter* om een speciale collecte verzoeken, indien er geen geld genoeg in kas is, om aan de beloften van ondersteuning te voldoen.

ARTIKEL 18.

Ieder jaar zal minstens twee Zondagen in al onze Gemeenten voor de Inwendige Zending worden gecollecteerd.

E. Artikelen Betreffende de Zendelingen.

ARTIKEL 19.

Het minimum salaris der Zendelingen is $ 700 per jaar, en 't maximum $ 1000, en vergoeding van de reiskosten. In bijzondere gevallen moet de Board in dezen naar omstandigheden handelen.

ARTIKEL 20.

Leeraars, studenten en kandidaten mogen, zonder beroepen te worden, wel eenigen tijd door den Board in dienst der Inwendige Zending genomen worden, met een bezoldiging die de Board billijk acht.

ARTIKEL 21.

Zendelingen hebben in het jaar drie weken vacantie.

ARTIKEL 22.

De Board mag niemand ter beroeping voordragen, die geen leeraar of kandidaat is „in good standing" in onze Kerk, of eenigszins onder behandeling is.

ARTIKEL 23.

De Zendelingen zullen hun lidmaatschap hebben in een gemeente der Classis waarin zij arbeiden.

ARTIKEL 24.

Het werk der Zendelingen is in de Gemeenten of Zendingsposten waar zij arbeiden:

a. Prediken, zooveel mogelijk;
b. Huisbezoek doen, vooral bij verstrooiden, verwaarloosden en ongodsdienstigen;
c. Door catechisatie onderwijzen;
d. Zendingsposten zoo spoedig mogelijk tot stichting van een Gemeente voorbereiden;
e. Verder alles wat tot opbouw van een Gemeente of Zendingspost verstrekken kan.

ARTIKEL 25.

De Zendelingen zullen minstens viermalen per jaar, niet later dan half April, Juli, October en Januari, volledig verslag van hun arbeid geven aan de Zendings Com. der Classis waarin zij werkzaam zijn, en deze

verslagen zullen doorgezonden worden naar de eerstvolgende vergadering der Com. van den Board.

ARTIKEL 26.

Elke bepaling van dit Reglement kan door de Synode geschrapt of gewijzigd worden.

Aldus vastgesteld door de Synode van 1898.

BIJLAGE II.

RULES AND REGULATIONS

governing the Board of Heathen Missions of the Christian Reformed Church in America.

a. **Articles concerning the Board.**

Art. 1.

The *Name* of this Board and Corporation is: „Board of Heathen Missions of the Christian Reformed Church in America."

Art. 2.

The office of this Board is *located* in Grand Rapids, Mich., and the Board incorporated under the laws of the State of Michigan.

Art. 3.

The *object* of this Board and Corporation is to serve as instrument of te Christian Reformed Church in America, to diffuse moral and religious knowledge and instruction among the heathen according to the doctrines of said Chr. Reformed Church and the directions of its Synod, in obedience to the command of the Lord of the Church: „preach the Gospel to every creature." Likewise is the object of the Board to serve as instrument of the Church named above, to acquire, possess, hold and convey property for the above purpose, and to take general charge of the collections and expenditures for such purpose, of moneys raised for or donated or bequeathed to said Board.

Art. 4.

This Board is *composed* of one (1) representative of each Classis of the Chr. Reformed Church in America, elected by majority vote of these Classes and approved by the Synod,

REGLEMENT

van den Board der Heidenzending der Christelijke Gereformeerde Kerk in Amerika.

a. **Artikelen betreffende den Board.**

Art. 1.

De *naam* van dezen Board en Corporatie is: „Board of Heathen Missions of the Christian Reformed Church in America."

Art. 2.

Deze Board is *gevestigd* in Grand Rapids, Mich., en geïncorporeerd onder de wetten van den Staat Michigan.

Art. 3.

Het *doel* van dezen Board en Corporatie is om te dienen als instrument der Christelijke Gereformeerde Kerk in Amerika, om zedelijke en godsdienstige kennis en onderricht te verspreiden onder de Heidenen volgens de leer der genoemde Chr. Geref. Kerk en de directies van hare Synode, in gehoorzaamheid aan het bevel van den Heer der Gemeente: „Predikt het Evangelie allen creaturen." Evenzoo is 't doel des Boards om als instrument der bovengenoemde Kerk te dienen om eigendom te verwerven, bezitten, houden en overdragen voor bovengenoemd doel, en om generaal beheer te hebben van de collecten en uitgaven voor zulk doel gecollecteerd voor, geschonken of bij erflating beschikt aan gezegden Board.

Art. 4.

Deze Board is *samengesteld* uit één afgevaardigde van elke Classis der Chr. Geref. Kerk in Amerika, gekozen met meerderheid van stemmen door deze Classes, en geappro-

and of a treasurer elected by the Synod.

Art. 5.

The *term of office* of each member of this Board shall be two (2) years, from synodical meeting to synodical meeting, unless such term shall be terminated sooner by removal from the boundaries of a Classis, or such other cause or causes as shall in the opinion of the Classis concerned, disqualify its representative from representing it any longer.

The term of the treasurer may be terminated for just and weighty cause, by the Board, if the Synod does not meet soon to decide for itself.

Vacancies in the Board are to be filled by the different Classes; in case of the treasurer by the Board.

beerd door de Synode, en uit een penningmeester door de Synode gekozen.

Art. 5.

Het *diensttermijn* van elk lid van dezen Board zal twee (2) jaren zijn, van synodale vergadering tot synodale vergadering, tenzij zulk termijn vroeger beëindigd worde door vertrek uit eene Classis, of zulke andere oorzaak of oorzaken als iemand volgens de meening der betrokkene Classis ongeschikt maakt haar langer te vertegenwoordigen.

Het termijn van den penningmeester kan beëindigd worden, om rechtvaardige en gewichtige redenen, door den Board, indien de Synode niet spoedig vergadert om zelf te beslissen.

Open gevallen plaatsen in den Board zullen worden aangevuld door de betrokken Classes; in 't geval van den penningmeester door den Board.

Art. 6.

The Board shall duly *report* its actions to each Synod.

Art. 7.

The *Synod decides* as to the extension or retrenchment of the missionary operations and decides in last instance about the number of its laborers. The Board can only appoint additional missionaries provisionally, in case of necessity.

Art. 8.

The Synod alone possesses the authority to discharge its workers definitely if said Synod judges that the interests of the missions require such action. The Board may discharge only provisionally with or without continuation of salary.

Art. 9.

Each Synod determines the amount of *moneys* annually to be expended by the Board.

Art. 6.

De Board zal behoorlijk *verslag* doen van zijne handelingen aan elke Synode.

Art. 7.

De *Synode beslist* over de uitbreiding of vermindering van alle zendingswerk, en beslist in laatste instantie over het aantal der arbeiders. De Board kan 't personeel alleen provisioneel vermeerderen in geval van noodzakelijkheid.

Art. 8.

De Synode alleen heeft het recht om de arbeiders definitief te ontslaan indien zij oordeelt dat de belangen der zending zulke actie eischen. De Board kan alleen provisioneel ontslaan, met of zonder behoud van salaris.

Art. 9.

Elke Synode bepaalt hoeveel *geld* er jaarlijks door den Board mag worden besteed.

Art. 10.

The congregations of the Christian Reformed Church are expected to take up at least one regular annual *collection* for this Board and its work, besides the usual collection on the Sunday of Pentecost.

Art. 11.

The *officers* of this Board shall consist of a president a vice-president, a secretary and a treasurer.

The president, vice-president and secretary are to be elected by the Board from among its own membership for a term of office of two years. The treasurer and the secretary shall annually be paid a salary as the Synod may from time to time decide.

Art. 12.

The Board shall be *governed* in its transactions by the rules and regulations of which this article forms a part, and by such

Art. 10.

De gemeenten der Chr. Geref. Kerk worden verwacht jaarlijks minstens ééne *collecte* op te nemen voor dezen Board en zijn werk, behalve de gewone Pinkstercollecte.

Art. 11.

Het *moderamen* van de zen Board zal bestaan uit: een president, een vice president, een secretaris en een penningmeester. De president, vice-president en secretaris zullen door den Board, uit zijn midden, gekozen worden voor een termijn van twee jaren. De penningmeester en secretaris zullen jaarlijks eene graficatie ontvangen, 't bedrag daarvan van tijd tot tijd door de Synode te bepalen.

Art. 12.

De Board verricht zijnen arbeid volgens het *Reglement* waartoe dit artikel behoort, en volgens zulke andere regelen en beslui-

other rules and decisions as the Synod may from time to time establish.

Art. 13.

In *special cases* for which Synod has made no provisions and which cannot be deferred without in jury to the cause of missions, the Board is empowered to act as it sees fit.

Art. 14.

Te Board *meets* in regular session, once each year, in the mouth of June, called by the secretary after consulting with he president.

Art. 15.

The *work of the Board* shall be:

1. Appointing, ordaining and sending missionaries, according to the directions of the Synod;
2. Deciding how the missionaries are to labor;
3. Reviewing the annual reports of the missionaries. (Art. 25, 1 and 26 *7b*);
4. Assigning each worker his station;

ten als de Synode van tijd tot tijd vast stelt.

Art. 13.

In *speciale gevallen* waarvoor de Synode geene provisie gemaakt heeft en welke niet kunnen worden uitgesteld zonder schade voor de zending, wordt de Board gemachtigd om naar zijn beste weten te handelen.

Art. 14.

De Board *vergadert* in gewone samenkomst ééns per jaar in de maand Juni, en wordt samengeroepen door den secretaris na overleg met den president.

Art. 15.

De *arbeid van den Board* zal zijn:

1. 't Aanstellen, ordenen en uitzenden van zendelingen, volgens besluiten der Synode;
2. 't Bepalen hoe de zendelingen hebben te arbeiden;
3. 't Nazien der jaarlijklijksche rapporten der zendelingen, (Art. 25, 1 en 26, *7b*);
4. 't Aanwijzen van elk

5. Acting on all questions, propositions and requests of the missionary force;
6. Reviewing the books of the secretary and the treasurer;
7. Reviewing the report to be laid before the Synod (Art. 6);
8. Reviewing the transactions of its Executive Committee, (Art. 17);
9. Preparing requests and propositions to be laid before the Synod.

Art. 16.

Since distance renders frequent meetings of the Board difficult, intervening and less important matters are entrusted to an *Executive Committee*, consisting of the officers of the Board, (Art. 11), which committee shall meet at least semi-annually, called by the secretary after consulting with the president.

Art. 17.

This committee is ac-

arbeider van zijn plaats van arbeid;
5. 't Behandelen van alle vragen, voorstellen en verzoeken van de arbeiders;
6. 't Nazien der boeken van den secretaris en penningmeester;
7. 't Nazien van 't rapport voor de Synode, (Art. 6);
8. 't Nazien der handelingen van de Uitvoerende Commissie, (Art. 17);
9. 't Gereedmaken der verzoeken en voorstellen, der Synode aan te bieden.

Art. 16.

Daar de afstand het moeilijk maakt om den Board gedurig samen te roepen, zullen tusschentijds gebeurende en min gewichtige zaken worden toevertrouwd aan eene *Uitvoerende Commissie*, bestaande uit het moderamen des Boards, (Art. 11), welke commissie ten minste elk half jaar zal vergaderen, opgeroepen door den secretaris na overleg met den president.

Art. 17.

De commissie is ver-

countable to the Board for all its transactions, and shall notify the Board members about all its doings of any importance.

Art. 18.

The *work of this Executive Committee is:*
1. Reviewing of the reports of the missionaries;
2. Drafting the synodical report;
3. Formulating all requests and propositions to be laid before the Synod;
4. Acting on all matters of minor importance which cannot suitably be deferred;
5. Calling all special Board meetings, or ascertaining the opinion of the members of the Board in case of very important matters coming up.

Art. 19.

From time to time, according to circumstances, the Board shall appoint one of its members to visit and *inspect* the missions carried on.

antwoordelijk aan den Board voor alle hare handelingen en zal de leden des Boards verwittigen van alle hare handelingen van eenig belang.

Art. 18.

De *arbeid van deze uitvoerende Commissie* is:
1. Nazien van de rapporten der Zendelingen;
2. Ontwerpen van het rapport aan de Synode;
3. Het formuleeren van alle verzoeken en voorstellen aan de Synode;
4. Het behandelen van alle zaken van minder belang, die geen uitstel kunnen lijden;
5. Het samen roepen van alle speciale Board vergaderingen of het inwinnen van het oordeel der leden des Boards in zaken van meer gewicht die zich opdoen.

Art. 19.

Van tijd tot tijd, naar den eisch der omstandigheden, benoemt de Board een zijner leden om het zendingsveld te *inspecteeren*.

Art. 20.

The members of this Board are expected to familiarize themselves as much as possible with the subject of missions and are to arouse or strengthen an active interest in missions in their several Classes and elsewhere, by all feasible means.

Art. 20.

De leden van den Board zullen zooveel mogelijk zich oefenen in de studie der zending en zullen trachten den zendingsgeest in hunne respectieve Classes op te wekken en te versterken door alle gepaste middelen.

---

b. **Articles concerning the mission force.**

Art. 21.

The *mission force* of this Board is to consist of either ordained ministers or helpers or both. The helpers may be women as well as men.

Art. 22.

No one shall be *employed* permanently by this Board either as missionary or helper, unless such an one be member of the Chr. Ref. Church, and willing to subscribe to its confessional writings, promising to advance nothing contrary to them.

Furthermore, those to be

b. **Artikelen betreffende de arbeiders.**

Art. 21.

De *arbeiders* van dezen Board zullen zijn òf geordende zendelingen òf helpers òf beiden. De helpers kunnen zoowel vrouwen als mannen zijn.

Art. 22.

Niemand kan voor vast tot arbeider worden *aangenomen* door den Board, tenzij zoo iemand lid zij der Chr. Geref. Kerk en gewillig de belijdenis te onderteekenen, belovende niets daarmee strijdig te zullen leeren.

Verder moeten de te benoemen personen wettige

appointed must be able to produce duly certified statements of their own good health and of the fact that their families are not afflicted with any disease or diseases liable to hamper them in the missionary labors.

bewijzen overleggen van eigene goede gezondheid en van het feit dat er in hunne huisgezinnen geene arbeid verhinderende kwalen zijn.

Art. 23.

The missionaries are to devote themselves entirely to the work of missions and refrain from all other labors, unless the Board deems it necessary for them to do otherwise.

Art. 23.

De zendelingen hebben zich geheel aan den zendingsarbeid te wijden en zich van alle ander werk te onthouden tenzij de Board eene uitzondering hierop noodig acht.

Art. 24.

All those employed by the Board, except those appointed provisionally or temporarily, bind themselves to its service for a period of seven (7) years.

Art. 24.

Alle arbeiders des Boards, behalve die tijdelijk of provisioneel worden aangesteld, verbinden zich voor den tijd van zeven (7) jaren.

Art. 25.

The Board appoints one of the missionaries to act as *principal missionary* whose duty it shall be:

1. To report every four months before the middle of Oct., Feb. and June the

Art. 25.

De Board benoemt een der zendelingen als *principaal-zendeling*, wiens plicht zal zijn:

1. Iedere vier maanden, (n.l. tegen half October, Februari en Juni), den

condition of the entire mission. The June report is to serve as the regular *annual* report of the work of the entire past year, to be reviewed by the Board. These reports are to contain any and all of the requests and plans of the different laborers which they desire to lay before the Board;

2. To watch that all decisions of the Board and Synod concerning the missions are carried out;

3. To discuss the interests of the missions with his fellow-missionaries, especially at a „*Conference*" to be held regularly each month, at which he presides. At these meetings all requests and plans the laborers wish to lay before the Committee or Board are to be discussed and passed on, and duly reported by the principal in his four-monthly reports, or in a special report if necessary;

4. To observe closely the doctrine and practice of the entire mission-force;

toestand der geheele zending te rapporteeren. Het in Juni ingediende rapport moet tevens dienen voor het gewone *jaarlijksche* rapport van het werk voor heel het verloopen jaar, teneinde daarvan den Board een overzicht te geven. Ook moeten in dit rapport alle verzoeken en voorstellen worden opgenomen, welke de verschillende arbeiders voor den Board wenschen te brengen;

2. Zorg te dragen dat alle besluiten des Boards en der Synode aangaande de zending, worden uit gevoerd;

3. Alle belangen der zending met zijn mede-missionarissen te bespreken, vooral op eene „*Conferentie*", geregeld iedere maand te houden onder zijn voorzitterschap. Op deze vergaderingen moeten alle verzoeken en plannen der arbeiders aan de Com. of den Board worden gebracht en bediscussieerd, en op gepaste wijze gerapporteerd door den principaal in zijn vier-maandelijksch rap-

5. To control the literature distributed;

6. To inspect personally each proposed mission station, and report as to the feasibility.

Art 26.

The *labors of the missionaries* are:

1. Preaching the Word, as often as circumstances and strength allow;

2. Catechizing, especially the more advanced scholars;

3. Sabbathschool work;

4. To watch over and superintend the helpers to assist and instruct them in their labors and doctrine;

5. Studying the language, morals, customs, and religion of those among whom they labor;

6. Pastoral family visiting in their district as often as possible;

7. Reporting monthly to the principal missionary

port, of in een speciaal rapport indien noodig;

4. Nauw acht te geven op de leer en praktijk der mede-arbeiders;

5. Toezicht te houden op de literatuur die verspreid wordt;

6. Wanneer men ergens een nieuwen zendingspost denkt te vestigen, zich door persoonlijk onderzoek op de hoogte te brengen of de keuze goed is.

Art. 26.

't *Werk der zendelingen* is:

1. Prediking, zooveel gelegenheid en krachten het toelaten;

2. Catechiseeren, vooral van de hoogste klassen;

3. Sabbatschool arbeid;

4. Toezien op de helpers hun ter zijde gesteld en hen onderwijzen in de leer en in het werk;

5. De taal, alsmede de zeden, de gewoonten en den godsdienst te bestudeeren van het volk waaronder zij arbeiden;

6. Huisbezoek, zooveel mogelijk;

7. Iedere maand verslag doen aan den princi-

mentioned in Art. 25 and annually, before the Board meets in regular session, a general report of the past year's labors and condition of his station.

Art. 27.

The Board is empowered to employ assistants or helpers in the mission work, the same to act either as teachers, interpreters, etc., or to engage in more evangelistic work. The teachers and interpreters mentioned are to labor under supervision of those to whom they are assigned as helpers, according to rules hereafter to be etablished as needs arise. The head of the Boarding School is the matron, supervised by the principal. The industrial work and workers are likewise under his supervision.

Art. 28.

The *work* of those *helpers* employed for more *evangelistic* labors is:

paalzendeling in Art. 25 genoemd, en jaarlijks vóór de Board in gewone zitting samenkomt, een algemeen rapport van den arbeid en toestand op zijn zendingspost.

Art. 27.

De Board is gemachtigd om helpers in 't zendingswerk in dienst te nemen, 't zij als onderwijzers, vertalers, enz., of om meer rechtstreeks evangelisatie-arbeid te verrichten. De onderwijzers en vertalers bovengenoemd zullen arbeiden onder supervisie van degenen wien zij als helpers werden terzijde gesteld, volgens regelen later te maken naar den eisch der omstandigheden. Het hoofd der kostschool is de *matron*, onder supervisie van den principaal. Ook de nijverheidsarbeid en arbeiders staan onder zijn opzicht.

Art. 28.

Het *werk* van zulke *helpers* die voor meer rechtstreekschen evangelisatie-

1. Calling on people at their homes in behalf of their highest interests;

2. Catechizing especially the less advanced scholars;

3. Delivering gospel addresses;

4. Teaching Sabbath school classes;

5. Distributing Bibles, Testaments, religious tracts, and other colportage work;

6. Studying the subjects connected with their work;

7. Reporting regulary to the missionary under whose supervision they are laboring, as described in Art. 26, 7*a*.

Art. 29.

Neither the missionaries nor their helpers are permitted to occupy any new or forsake any old mission station, or to engage or discharge assistants, to buy, sell, convey or exchange mission property, or to build or rebuild, without permission of the Board.

arbeid in dienst genomen werden, is:

1. 't Bezoeken der lieden in hunne woningen om over hunne hoogste belangen te spreken.

2. Catechiseeren, vooral van de minder gevorderde scholieren;

3. Toespraken houden;

4. Sabbatschool onderwijs;

5. Bijbel en Tractaat verspreiding en anderen colportage arbeid;

6. Bestudeering der vakken die met hun arbeid in verband staan;

7. Verslag doen aan den zendeling onder wiens toezicht zij arbeiden, zoo als in Art. 26, 7*a*.

Art. 29.

Geen der zendelingen of der helpers mag eenig nieuw arbeidsveld innemen of verlaten of helpers in dienst nemen of ontslaan of eigendom koopen, verkoopen of overdragen, of iets bouwen of verbouwen zonder permissie van den Board.

Art. 30.

Cases of discipline shall be dealt with according to the Constitution and usages of the Chr. Ref. Church.

Art. 31.

The missionaries shall endeavor to have regular *churches organized* in the mission field, as soon as such is possible. Such church or churches are to belong to that Classis of the Chr. Reformed Church whose territory is nearest the mission field. Such a Classis, however, shall not have any more autority over the mission work as such than any other Classis of said Christian Reformed Church.

Art. 32.

The minimum *salary* of the regular missionaries shall be $1000.00 annually. That of the permanent helpers a minimum of $ 700.00. Both shall gratuitously be provided with the necessary facilities to

Art. 30.

Ingeval *kerkelijke tucht* moet worden uitgeoefend zal er gehandeld worden volgens de Kerkenorde en gebruiken der Chr. Geref. Kerk.

Art. 31.

De zendelingen zullen trachten zoo spoedig mogelijk tot *gemeentelijke organisatie* in 't zendingsveld over te gaan. Zulke gemeente of gemeenten zullen ressorteeren onder de naastbijzijnde Classis der Chr. Geref. Kerk. Zulke Classis echter zal niet meer zeggenschap hebben over het zendingswerk als zoodanig, dan eenige andere Classis der Christelijke Gereformeerde Kerk.

Art. 32.

Het minimum *salaris* der geordende zendelingen zal jaarlijks $ 1000.00. zijn. Dat der vaste helpers, een minimum van $ 700.00. Deze arbeiders zullen kosteloos voorzien worden van de benoodigdheden

prosecute their labors and with dwellings. The salary of all assistants employed temporarily shall be fixed by the Board.

Art. 33.

The missionaries and permanent helpers are entitled to an annual vacation of three weeks, to be taken every four years at such times as shall be least detrimental to the mission work.

Art. 34.

These articles may be altered, amended or repealed by any Synod of the Christian Reformed Church.

(Synod of 1902.)

om hun arbeid te verrichten, benevens vrije woning. Het salaris der tijdelijke helpers wordt door den Board bepaald.

Art. 33.

De zendelingen en vaste helpers hebben recht op eene jaarlijksche vacantie van drie weken, om de vier jaar te nemen op zulke tijden als minst schadelijk zijn voor den zendingsarbeid.

Art. 34.

Deze artikelen kunnen door eenige Synode der Chr. Geref. Kerk ingetrokken, vermeerderd of gewijzigd worden.

(Synode van 1902.)

BIJLAGE III.

FORMULIER

Ter Bevestiging van Missionaire Dienaren des Woords. *)

Geliefden in den Heere en Heiland, en allen met ons vergaderd!

Het is u bekend dat onze broeder N. N. door den Board der $\frac{\text{Heiden}}{\text{Inwendige}}$ Zending, namens onze Chr. Geref. Kerk verkozen tot den Dienst des Woords onder de $\frac{\text{Heidenen}}{\text{Verstrooiden}}$, (en door de Eerw. Classis onlangs geëxamineerd met goed gevolg), thans als missionair Dienaar des Woords openlijk zal bevestigd worden.

Wij verzoeken daarom U, geliefde br. N. N., op te staan en te hooren naar een korte aanwijzing van het ambt van missionaire Dienaren des Woords.

Daar onze God, naar Zijne oneindige barmhartigheid, zich eene Gemeente ten eeuwigen leven heeft uitverkoren, en deze door Zijn dierbaar Evangelie uit alle talen, volken en natiën, tot de gemeenschap van Zijnen Zoon, in eenigheid des waren geloofs vergaderen wil, zoo heeft onze opgestane Heiland

*) Het bovenstaand *Formulier* is afkomstig van wijlen Prof. Dr. H. Beuker. Waar er groote behoefte aan was, hebben wij de vrijheid genomen het in zooverre te wijzigen en uit te breiden als noodig was, opdat het ook bij de bevestiging van Dienaren des Woords voor de Inwendige Zending kan gebruikt. — De Com.

eene bediening verordend en mannen verwekt, om de boodschap des heils aan alle volken te verkondigen, zeggende tot Zijne Apostelen en in hen tot alle wettige bedienaren des Woords... „Gaat henen in de geheele wereld, predikt het Evangelie allen creaturen!" (Marc. 16 : 15). Want Hij die opgevaren is verre boven al de hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen zoude, „heeft gegeven sommigen tot Profeten, en sommigen tot Evangelisten, en sommigen tot Herders en Leeraars: tot volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwing des lichaams van Christus."

En de Apostelen, hieraan beantwoordende, zijn uitgegaan in de wereld, predikende den ganschen raad Gods, inzonderheid de bekeering en vergeving der zonden, door het geloof in Christus Jezus, zeggende: „Alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn Eenig geboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." (Joh. 3 : 16). „En al deze dingen zijn uit God, die ons met zichzelven verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft. Want God was in Christus de wereld met zichzelven verzoenende, hunne zonden hun niet toerekenende en heeft het woord der verzoening in ons gelegd. Zoo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade: wij bidden u van Christus wege: laat u met God verzoenen." (2 Cor. 5 : 18-20).

Zonder dit antwoord der verzoening nu, is en blijft het geloof in Christus, en dus de zaligheid, eeuwig onmogelijk, want de H. Schrift zegt (Hand. 4 : 12):... „de zaligheid is in geenen anderen, want daar is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de menschen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden." En elders (Rom. 10 : 14*b*, 15*a* en 17):... „hoe zullen zij gelooven, van welken zij niet gehoord

hebben? Hoe zullen zij hooren zonder die (hun) predikt? En hoe zullen zij prediken indien zij niet gezonden worden?... Zoo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods."

Hoewel nu alle Dienaren des Woords met elkander gemeen hebben, dat hun de prediking des Evangelies, de bediening der Sacramenten, het besturen der gemeente en handhaven der christelijke tucht, ja alles wat volgens Gods Woord tot het ambt van Herder en Leeraar behoort, is opgedragen; en schoon uit het verschil van werkkring, geen verschil van ambt, bevoegdheid of waardigheid voorkomt, maar allen dezelfde zending, hetzelfde ambt en dezelfde macht hebben, zoo is het evenwel noodig, dat sommigen in de reeds bestaande gemeenten arbeiden, terwijl anderen geroepen en gezonden worden om degenen die buiten zijn het Evangelie te verkondigen, teneinde deze tot Christus te brengen. En een iegelijk blijve in hetgeen waartoe hij van Gods gemeente, mitsdien van God, geroepen is, en waartoe hem gaven geschonken zijn, totdat het den Heere behaagt, hem langs wettigen weg tot anderen werkkring te leiden.

Dat ook den *Heidenen* deze blijde boodschap moet worden gebracht, blijkt duidelijk uit Matth. 28:19: „Onderwijst al de volkeren, dezelve doopende in den Naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes; leerende hen onderhouden alles wat ik U geboden heb." Datzelfde heeft ook de Heere aan Petrus beduid, door hem het linnen laken met allerlei gedierte, uit den hemel te toonen, en daarop te gebieden tot den heiden Cornelius af te gaan, zeggende:... „daarom sta op, ga af, reis met hen, niet twijfelende, want Ik heb hen gezonden." (Hand. 10 : 20.) Evenzoo sprak Hij tot Paulus, bij het gezicht in den tempel: „Ga henen, want Ik zal u ver tot de Heidenen afzenden," (Hand. 22 : 18*b*). Aan dezen goddelijken last heeft ook de gemeente te Antiochië voldaan, toen zij, na vasten en bidden, Barnabas en Saulus de handen opgelegd en hen uitgezonden heeft, om ook den Heidenen het Evangelie te verkondigen, (Hand. 13). En als zij op de eerste zendingsreis te Antiochië in Pisidië gekomen waren, hebben zij het den tegensprekenden Joden betuigd, zeggende (vs. 46*b*, 47):... „Wij keeren ons tot de Heidenen, want zoo heeft ons de Heere geboden (zeggende): Ik heb u gesteld tot een licht der Heidenen, opdat Gij zoudt zijn tot zaligheid, tot aan het uiterste der aarde."

Dat ook den *Verstrooiden* de heilmare des Evangelies is te brengen, is wel af te leiden uit wat God zelve zegt in Ezechiël 34 : 11-16: „Want zoo zegt de Heere Heere: Ziet, Ik, ja Ik zal naar mijne schapen vragen en zal ze opzoeken. Gelijk een herder zijne kudde opzoekt, tendage als hij in het midden zijner verspreide schapen is, alzoo zal Ik mijne schapen opzoeken; en Ik zal ze redden uit al de plaatsen waarhenen zij verstrooid zijn. Ik zal mijne schapen weiden en Ik zal ze legeren, spreekt de Heere Heere. Het verlorene zal Ik zoeken, en het weggedrevene zal Ik wederbrengen, en het gebrokene zal ik verbinden, en het kranke zal Ik sterken, op eene goede weide zal Ik ze weiden."

Dat de Heere zulks door middel van zijne Dienaren doet, blijkt klaarlijk hieruit dat God in datzelfde hoofdstuk den ontrouwen herders verwijt: „het weggedrevene brengt gij niet weder, en het verlorene zoekt gij niet," en er zijn heilig ongenoegen over betuigt met de woorden: „Mijne schapen dolen op alle bergen en op allen hoogen heuvel, ja mijne schapen zijn verstrooid op den ganschen aardbodem; en er is niemand die er naar vraagt, en niemand die ze zoekt." (34 : 4, 6.)

Datzelfde volgt ook daaruit dat de Heere Jezus, die zelf gezonden was „tot de verlorene schapen van het

En ten overvloede blijkt het dat 't werk der Zending de taak der Gemeente is, waar de Heere Jezus zelf haar noemt :„het zout der aarde," en zegt: „gij zijt het licht der wereld; eene stad boven op eenen berg liggende kan niet verborgen zijn. Noch steekt men eene kaars aan en zet die onder eene korenmaat, maar op eenen kandelaar." (Matth. 5.)

huis Israëls," de Gemeente het zout der aarde noemt, terwijl ten overvloede het voorbeeld van den Apostel Paulus ons duidelijk leert dat het onze dure roeping is om den verstrooiden broederen naar den vleesche allerwege, (en dus zekerlijk allereerst in eigen land), het brood des levens te brengen, en kon het zijn tot eene gemeente te vergaderen.

En naardien gij nu, Geliefde Broeder, geroepen zijt, en bij dezen uitgezonden wordt, om onder de $\frac{\text{Heidenen}}{\text{Verstrooiden}}$ te arbeiden, zoo behoort gij te bedenken, welke dure plichten daardoor op uwen schouder rusten.

Allereerst hebt gij de blijde boodschap, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken, door alle gepaste en eerbare middelen tot hunne kennis te brengen. Al uw doen en laten, spreken en zwijgen, ja geheel uw invloed, predike mede om het Evangelie van Christus aan te bevelen. Uw wandel zij daartoe zonder geldgierigheid. Heb een afkeer van 't booze en hang het goede aan, opdat gij met den Zendeling Paulus moogt kunnen zeggen: „Daar ik van allen vrij was, heb ik mij zelven allen dienstbaar gemaakt, opdat ik er meer zoude winnen;... allen ben ik alles geworden, opdat ik immers eenigen behouden zoude." (1 Cor. 9:19, 22*b*).... „Maar ik bedwing mijn lichaam en breng het tot dienstbaarheid, opdat ik niet eenigszins, daar ik anderen gepredikt heb, zelf verwerpelijk worde." (9:27).

Ten andere zult gij gehouden zijn om, indien het God behaagt uwen arbeid vruchtbaar te maken tot het vergaderen eener gemeente, het Sacrament des Heiligen Doops te bedienen naar de instelling des Heeren en den eisch des Verbonds.

Verder zijt gij ook geroepen, overal waar het noodig en mogelijk is, opzieners en diakenen aan te stellen, gelijk Paulus gelast heeft aan Titus, hoofdstuk 1:5, zeggende: „Om die oorzaak heb ik u te Creta gelaten, opdat gij, hetgeen nog ontbrak, voorts zoudt terecht brengen en dat gij van stad tot stad zoudt ouderlingen stellen, gelijk ik U bevolen heb." — Doch leg niemand haastiglijk de handen op.

Daarna blijft U opgedragen om, als een getrouw huisverzorger en uitdeeler der verborgenheden Gods het Avondmaal des Heeren naar de instelling Christi te bedienen.

Nog blijft u aanbevolen de Christelijke tucht, door 't getrouw gebruik van de sleutelen des hemelrijks, in 't midden der gemeente te handhaven, gelijk onze Heere Christus gesproken heeft, „ga henen en bestraf hem tusschen u en hem alleen," enz. En daarna: „voorwaar zeg Ik u, al wat gij op de aarde binden zult, zal in den hemel gebonden wezen."

En eindelijk, Geliefde Broeder, wees een getrouw dienstknecht van Jezus Christus, en een zorgdragend herder der kudde. „Predik het woord, houd aan tijdelijk, ontijdelijk; wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer...." „Zijt een voorbeeld der geloovigen in het woord, in den wandel, in liefde, in den geest, in geloof, in reinheid. Houd aan in het lezen, in het vermanen, in het leeren.... Verzuim de gave niet die in u is.... Bedenk deze dingen en wees hierin bezig, opdat uw toenemen openbaar zij in allen. Heb acht op uzelven en op de leer; volhard in deze; want dat doende zult gij en uzelven be-

houden en die U hooren." (2 Tim. 4:2 en 1 Tim. 4:12*b*, 16.)

En opdat nu een iegelijk mag hooren, geliefde Broeder! dat gij gewillig en bereid zijt den dienst des Woords onder de Heidenen / Verstrooiden te aanvaarden, zoo verzoek ik U op de navolgende vragen ongeveinsd te antwoorden:

TEN EERSTE. Of gij voelt in uw hart, dat gij wettig van Gods kerk en mitsdien van God zelven tot dezen heiligen dienst geroepen zijt?

TEN ANDERE. Of gij de geschriften van het Oude en Nieuwe Testament voor het eenige Woord van God en de volkomene leer der zaligheid houdt, en alle leeringen verwerpt, die daartegen strijden?

TEN DERDE. Of gij belooft, uw ambt, gelijk hetzelve hierboven omschreven is, naar deze leer getrouw te bedienen, en uwe leer te versieren met een godzalig leven?

EN EINDELIJK. Of gij belooft, dat ge U, ingeval gij U ten eenigen tijde in leer of leven kwaamt te misgaan, aan de kerkelijke vermaning, en desgevorderd, naar orde der Kerk, aan de kerkelijke tucht zult onderwerpen? Wat is uw antwoord?

(JA IK VAN GANSCHER HARTE).

Zingen der gemeente, Ps. 134:2.

Den neergeknielden Zendeling wordt door den bevestiger de hand op het hoofd gelegd, en toegesproken:

„Ga dan henen, geliefde Broeder! en onderwijs alle volken, dezelve doopende in den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. Onze God, die U geroepen heeft tot dezen heiligen Dienst, verlichte U door Zijnen Geest en versterke U door Zijne hand, opdat gij in deze bediening vruchtbaar

moogt zijn tot grootmaking van Zijn Naam en uitbreiding van Zijn rijk.—Amen."

Na het „Amen" van den laatsten spreker wordt den geknielde, terwijl de handen van al de Leeraren over hem uitgestrekt zijn, door de gemeente biddende toegezongen: Ps. 134:3.

Hierna betreedt de bevestigde den kansel, om, na voorafgaand gezang, der gemeente toe te spreken.

BIJLAGE IV.

Reglement voor het Fonds „Kerkhulp".

ARTIKEL 1.

Het Bestuur van dit fonds bestaat uit drie personen, telkens door de Synode gekozen, die onderling hun President, Secretaris en Penningmeester verkiezen.

De Secretaris houdt contra-boek van al de gelden, die voor dit Fonds inkomen. (Acta '96, Art. 92, 1ste Vr.)

ART. 2.

Het doel van dit fonds is: zwakke gemeenten te helpen in het verkrijgen en behouden van de noodige eigendommen.

ART. 3.

Zulks geschiedt door die gemeenten te ondersteunen met gelden, tegen behoorlijken interest. Zoo echter de Comm. oordeelt eene gemeente van interest te moeten ontslaan heeft zij daartoe het recht. In bijzondere gevallen heeft de Comm. ook het recht om gelden te schenken, doch zulk een schenking zal de goedkeuring der Synode moeten wegdragen.

ART. 4.

Geene gemeente zal uit dit fonds ondersteund worden, dan die zich door hare Classis tot de Comm. wendt.

ART. 5.

Door alle gemeenten zal eenmaal per jaar voor dit fonds worden gecollecteerd, zoo mogelijk in de maand September en niet later dan in October. De gemeenten zullen zoeken hieraan te voldoen, opdat de Comm. er van verschoond blijve haar aan nalatigheid te herinneren. Alle bijzondere giften en legaten zullen dankbaar worden aanvaard.

BIJLAGE V.

Reglement voor den Emeritus Board. *)

ARTIKEL 1.

De Chr. Geref. Kerk wenscht zich te gedragen naar de bepaling van Art. 13 der Dordtsche Kerkorde van 1618-'19, welke dus luidt: „Zoo het geschiedt, dat eenige Dienaren door ouderdom, ziekte of anderszins onbekwaam worden tot uitoefening van hunnen dienst, zullen zij nochtans desniettemin de eer en den naam eens Dienaars behouden, en van de kerken, die zij gediend hebben, eerlijk in hunnen nooddruft, (gelijk ook de weduwen en weezen der Dienaren in 't algemeen), verzorgd worden."

ART. 2.

Opdat aan deze bepaling op de ordelijke wijze worde

*) Zie ook Art. XIII, K. O. bl. 33, v. v.

voldaan, zal men zich gedragen naar de volgende bepalingen, ontworpen naar het besluit, Art. 93 van de Synode der Christ. Geref. Kerk, gehouden te Grand Rapids, den 13den Juni, 1888, en vervolgens.

ART. 3.

Het bestuur dezer zaak is opgedragen aan een Board van vijf leden, twee leeraren en drie ouderlingen. Ieder lid des Boards behoort zijn secundus te hebben.

ART. 4.

In iedere Classis zal een Correspondent zijn, met wien de Board over zaken, den persoon of de personen die ondersteuning aanvragen of ontvangen betreffende, kan raadplegen.

ART. 5.

De Board wordt door de Synode verkozen, de eene maal drie, de volgende maal twee leden, zoodat op elke Synodale Vergadering verkiezing van leden plaats heeft. De leden die in functie zijn kunnen herkozen worden. De Board zelf verkiest uit haar midden Praes., Sec. en Penn.

ART. 6.

De Correspondenten der Classes worden door de Classis verkozen voor den tijd van 2 jaren, en dezen zullen niet alleen bij voorkomende plaatselijke aangelegenheden in overleg met de respectieve kerkeraden en consulenten, de noodige inlichtingen geven, maar ook letten op het geregeld houden der collecten, zooals bepaald wordt, en dat de gelden tijdig aan den Penningmeester worden toegezonden. Van al de gelden, die inkomen wordt door den Secretaris contra-boek gehouden, (Acta '96, Art. 92.) (Vgl. D. K. XIII, § 4.)

ART. 7.

Op geen aanvragen om ondersteuning zal ingegaan worden dan die van wege den betrokken kerkeraad en de Classis, door den Correspondent ter kennis van den Board komt.

ART. 8.

De ondersteuning van emeriti-predikanten, predikants-weduwen en -weezen zal geschieden naar behoefte. De Board zal voorloopig, de Synode voor vast, het bedrag bepalen, na op de meest bescheiden wijze kennis genomen te hebben van den financiëelen toestand en de krachten van hen die ondersteuning vragen. En alles na overleg met den Class. Correspondent, voorgelicht door den respectieven kerkeraad en de Classis.

ART. 9.

Wanneer een Predikant uit hoofde van ziekte of zwakheid Emeritus verklaard wordt en ondersteuning geniet, doch later, zij het ook in kleiner kring, eene gemeente kan dienen, zal hij verplicht zijn zich beroepbaar of ter beschikking te stellen der Kerk om, naar zijn krachten toelaten, in de gemeenten te arbeiden. In geval eenige door hem bediende gemeente hem behoorlijk bezoldigen kan of wil, zal de onderstand uit de kas vervallen.

ART. 10.

Bijaldien hij ter oorzake van leer of leven buiten de gemeenschap ter Kerk wordt gesloten, of indien hij uit eigen beweging uit de gemeenschap uittreedt, houdt van dat oogenblik de ondersteuning op; ook heeft hij geen aanspraak op onderstand, al treedt hij later terug, tenzij de Synode anders mocht oordeelen.

ART. 11.

Wanneer een emeritus predikant, weduwnaar zijnde, weer trouwt, heeft hij geen aanspraak op verhooging van toelage; en als hij sterft heeft zijn weduwe geen aanspraak op ondersteuning uit de Kas, tenzij deze weduwe voor haar laatste huwelijk predikantsweduwe was en onderstand genoot.

ART. 12.

Wanneer een predikants-weduwe weder in 't huwelijk treedt, of ook wanneer zij door de wettige besturen buiten de Kerk wordt gesloten, of zelve uittreedt, wordt de ondersteuning ingetrokken.

ART. 13.

De weezen van predikanten genieten ondersteuning totdat hun opvoeding voor eene maatschappelijke betrekking zoover voltooid is, dat zij geacht worden in eigen behoefte te kunnen voorzien, mits zij zich gedragen gelijk kinderen der Gemeente betaamt.

ART. 14.

Om de noodige ondersteuning te kunnen verstrekken, zullen de gemeenten verzocht worden minstens tweemaal ieder jaar voor de kas te collecteeren. Particuliere giften en erflatingen zullen met dankbaarheid aanvaard en vermeld worden.

ART. 15.

In geval van verschil over de bedeeling tusschen den Board en betrokken personen of besturen beslist de Synode. Toch zal er voor gezorgd worden, dat de hulp ontvangende door de oneenigheid der besturen geen gebrek lijde. Het door de Synode geoordeelde te weinig of te veel zal met de belanghebbenden vereffend worden.

ART. 16.

Jaarlijks geeft de Board verslag van zijn werkzaamheden, ontvangst, uitgaaf en staat der Kas, op den algemeenen rekendag aan de Synodale Commissie en andere besturen daarbij tegenwoordig, en bovendien ieder Synodaal jaar aan de Synode, terwijl jaarlijks een afschrift van dat verslag in *De Wachter* zal geplaatst worden.

ART. 17.

In geval van overlijden van een rustend predikant, of een predikants-weduwe of -wees, in het begin van een kwartaal, zal het volle bedrag van de toegekende ondersteuning voor het loopende kwartaal aan de wettige erfgenamen of voogden uitbetaald worden.

ART. 18.

Dit Reglement kan en mag door de Synode, telkens als dit noodig geacht wordt, vermeerderd, verminderd of gewijzigd worden.

BIJLAGE VI.

Reglement voor de Theologische School.

ARTIKEL 1.

De Theol. School der Christ. Geref. Kerk is bestemd voor de opleiding van toekomstige Bedienaren des Woords. Van het onderwijs in het Literarisch Departement kan ook gebruik worden gemaakt door hen, die voor onderwijzer wenschen opgeleid te worden, of die zich voor een College of de Universiteit van Michigan wenschen voor te bereiden.

ART. 2.

Deze School is gevestigd te Grand Rapids, Mich.

ART. 3.

Deze School staat onder opzicht van een Curatorium, dat zich daarbij gedraagt naar een afzonderlijk Reglement. (Zie Bijlage VII.)

ART. 4.

Tot professoren aan deze School kunnen alleen benoemd worden personen van Gereformeerde Belijdenis. Bij aanvaarding van de benoeming zal de benoemde, indien hij zulks niet is, lid der Christ. Geref. Kerk worden. Als bewijs van instemming met de Formulieren van Eenigheid moeten de professoren deze onderteekenen. De benoeming geschiedt door of namens de Synode.

ART. 5.

Aan deze School zal het onderwijs dienstbaar gemaakt worden aan het doel, dat in Art. 1 staat uitgedrukt, weshalve onderwijs moet worden gegeven in die vakken, welke in het Grammar Dept. eener College onderwezen worden, voor den tijd van vier jaar. Voorshands zullen er drie „courses" zijn, nam. Theol. School Course, Classical Course en Scientific Course. Daarna een overgangsjaar voor wie Theologie gaan studeeren; en eindelijk drie jaar Theologie.

Het schooljaar zal verdeeld worden in twee semesters; het eerste loopt van Sept. tot de Kerst-vacantie; het tweede over vijf maand na de Kerst-vacantie.

Op het einde van ieder semester zal er een *oral and written review* plaats hebben; rapporten hiervan moeten bij de examina ingediend worden.

Voor de examina zal er eene algemeene repetitie plaats hebben; het repetitiewerk geschiedt onder leiding van de Faculteit.

De volgende vakken zullen worden onderwezen:

LITERARY DEPARTMENT. *

Theological School Course.

First Year—Latin 4; Mathematics 4; English 3 Dutch 2; Botany 2; Mythologie and Antiquities 2; Bible Study 1.

Second Year—Latin 4; English 3; Dutch 3; Greek 3; Gen. History 2; Physiography 2; Physiology 2; Bible Study 1.

Third Year—Latin 4; Greek 3; English 3; Dutch 2; German 4; Am. History 2; Gen. History 2; Bible Study 1.

Fourth Year—Greek 2; English 3; Dutch 2; German 4; Civics 2 or Latin 2; Psychologie or Logic 2; History of Philosophy 2; Pedagogy 2; Bible Study 1.

Fifth or Intermediate Year—Latin 2; Greek 3; Hebrew 4; Dutch 4; Netherland History 2; Psychology or Logic 2; History of Philosophy 2; Bible Study 1.

Classical Course.

First Year—Same as Theological School Course.

Second Year—Latin 4; English 3; Pract. Dutch 2 (Elective); Greek 3; Gen. History 2; Mathematics 2; Physiology 2; Bible Study 1.

Third Year—Latin 4; Greek 3; English 3; Gen. History 2; Am. History 2; Mathematics 4; Physiography 2 (Elective); Bible Study 1.

Fourth Year—Latin 4; Greek 2; English 3; Civics 2; Mathematics 2; Physics 4; Pedagogy 2 (Elective); Bible Study 1.

Scientific Course.

First Year—Same as Theological School Course.

*) The figures annexed to the studies indicate the number of hours per week throughout the whole year. Students not studying for the ministry are advised to take either the Classical or Scientific Course, although they are free to elect, with the consent of the Faculty, within certain limits.

Second Year—Latin 4; English 3; Pract. Dutch 2 (Elective); Gen. History 2; Mathematics 2; Physiography 2; Physiologie 2; Botany 2; Bible Study 1.

Third Year—English 3; German 4; Gen. History 2; Am. History 2; Mathematics 4; Physiography 2; Bible Study 1.

Fourth Year—English 3; German 4; Civics 2; Mathematics 2; Physics 4; Pedagogy 2; Bible Study 1.

THEOLOGISCH DEPARTEMENT.

I. Met twee semesters: Tekstcritiek, Bijbelsche Archaeologie, Hermeneutiek; Kerkrecht; Inleiding op de Dogmatiek; Ethiek; Catechetiek, Liturgiek, Poimeniek, Kerkregeering; Natuurlijke Godgeleerdheid, Idololatrie, Encyclopaedie.

II. Met vier semesters: Hebreeuwsche Taal, Nieuw Test. Grieksch, Bijbelsche Geschiedenis, Symboliek, Dogmengeschiedenis, Homiletiek.

III. Met zes semesters: Isagogiek, Exegese, Kerkgeschiedenis, Dogmatiek.

ART. 6.

Tot de lessen van de Theol. School kunnen worden toegelaten, wie blijkens certificaat het onderwijs van den achtsten graad hebben genoten, of na afgelegd examen blijken in staat te zijn de lessen van de School te kunnen volgen. Ook moeten zij een getuigschrift van goed zedelijk gedrag van bevoegde autoriteit overhandigen. Iemand, die reeds middelbaar onderwijs heeft ontvangen, wordt geplaatst in de klas waarvoor hij geschikt is. Zij die voor leeraar wenschen opgeleid te worden, moeten ook eene aanbeveling hebben van den kerkeraad. De Faculteit heeft het recht om leerlingen, die aan de vereischten voldoen in den loop van den cursus op te nemen.

ART. 7.

De Studenten aan de School toegelaten, zullen

zich gedragen zooals het hun als Christenen betaamt; ook „op elkander acht geven, tot verscherping der liefde en der goede werken." Wanneer een student zich te buiten gaat in den wandel, ongereformeerde leeringen voorstaat, zal de Faculteit hem daarover onderhouden, en zoo hij naar geene vermaning luistert, zal hem het bijwonen der lessen tijdelijk worden ontzegd, terwijl het Curatorium finaal beslist over de verwijdering van de School.

ART. 8.

De studenten zijn verplicht tot ijverige studie; zij moeten de lessen hunner klas getrouw bijwonen, en zich naar de bepalingen van dit Reglement gedragen.

ART. 9.

Het leergeld aan de School bedraagt $ 26.00 per jaar, te betalen aan den penningmeester in twee termijnen, de eerste bij de opening der lessen in Sept., en de tweede bij den aanvang van het tweede semester; telkens $ 13.00. Het leergeld van de studenten west van de Missisippi en oost van de Ohiorivier wordt bepaald op $ 13.00 per jaar, te betalen bij de opening der lessen. Wanneer uit één gezin twee studenten de lessen volgen, bedraagt het leergeld voor ieder $ 20.00 per jaar. Studenten, die met het tweede semester aan de School komen, ontvangen vrijstelling van leergeld voor dit semester.

ART. 10.

De bevordering tot eene hoogere klas zal plaats hebben na een geslaagd examen, afgelegd op tijd en wijze, bepaald in een Reglement voor het Curatorium.

ART. 11.

Na geslaagde examina in de letteren heeft een

student recht van toegang tot het Theol. Dept., ten bewijze waarvan door het Curatorium hem een Diploma wordt verstrekt. Na geslaagde examina in de Theologie wordt een student door het Curatorium voor de H. Bediening beroepbaar gesteld, ten bewijze waarvan hem een Diploma wordt verstrekt.

Verlaat iemand na geslaagde examina de School op het einde van het vierde jaar in de letteren, dan wordt hem door het Curatorium een certificaat verstrekt van den aan de School verrichten arbeid.

De examen-gelden voor studenten van het vierde of vijfde jaar bedragen 5 dollars; voor studenten, die eind-examen doen in de theologie, 10 dollars, ten bate der School.

ART. 12.

Geen student in de letteren of in het eerste jaar theologie zal in het openbaar in de gemeente mogen optreden. Aan de studenten van het tweede en derde jaar theologie zal, na eene welgeslaagde preek-proeve, geleverd voor de Faculteit, vrijheid gegeven worden om in de gemeenten een stichtelijk woord te spreken.*)

ART. 13.

De laatste helft van de maand Juni en de maanden Juli en Augustus zijn bestemd voor de zomer-vacantie; de laatste week van het oude, en de eerste week van het nieuwe jaar voor de Kerst-vacantie; terwijl ook in de Paaschweek geen les gegeven wordt.

ART. 14.

Ten einde de professoren in de theologie zich zoo veel mogelijk op hun arbeid kunnen toeleggen, zullen

*) De regeling der spreekbeurten berust bij den rector. Een student, die in de gemeente een stichtelijk woord spreekt zonder toelating van de faculteit en zonder kennis van den rector, zal geen toegang tot het examen hebben.

zij zich onthouden van gemeentelijk werk, en slechts één Zondag in de maand mogen uitgaan te prediken. Deze restrictie heeft geen betrekking op de vacantie.

ART. 15.

Zoolang de lessen aan de School in gang zijn, zal iedere week een samenkomst van de Faculteit en de studenten gehouden worden tot oefening in de mondelinge voordracht, en tot gezellig onderhoud. De werkzaamheden worden door de Faculteit geregeld

ART. 16.

Aan de professoren wordt opgedragen de studenten minstens eenmaal per jaar te bezoeken om met hen te spreken over hunne Christelijke belangen.

ART. 17.

Dit Reglement kan slechts gewijzigd worden door de Synode of door de Curatoren onder approbatie van de Synode.

BIJLAGE VII.

Reglement voor het Curatorium.

ART. 1.

Het Curatorium van de Theol. School der Christ. Geref. Kerk wordt gekozen door de Synode, op voordracht van de Classen. Iedere Classe is vertegenwoordigd door twee Curatoren; hierbij benoemt de Synode nog twee, bij voorkeur geen leeraars. De helft treedt om de twee jaar af, doch is herkiesbaar.

ART. 2.

Het Curatorium verkiest uit zijn midden een President, Vice-President, Secretaris, Adj. Secretaris en

Penningmeester; behalve de President zijn de aftredenden herkiesbaar.

ART. 3.

Aan het Curatorium is opgedragen de behartiging van de belangen der School. Als zoodanig draagt het zorg:

a. Dat het Reglement voor de School (Bijlage VI.) worde nageleefd; inzonderheid dat het onderwijs gegeven worde in overeenstemming met Art. 5 van dit Reglement.

b. Dat het onderwijs, zoowel in de voorbereidende wetenschappen als in de Theologie gegeven worde in volkomen overeenstemming met de Belijdenisschriften der Christ. Geref. Kerk in Amerika.

c. Dat de geheele Dogmatiek in de drie jaar doorgewerkt worde.

d. Verder benoemt het Curatorium eene commissie van toezicht bestaande uit vier leden om tusschen de vergaderingen van het Curatorium acht te geven op den gang van zaken, en in voorkomende moeilijkheden ingeroepen te worden door professoren en studenten.

ART. 4.

De verdeeling der vakken en de regeling der lessen zal geschieden door het Curatorium in overleg met de Faculteit.

ART. 5.

Het Curatorium zal tweemaal in het jaar gewone vergadering houden.

a. In de maand Juni tijdens de Examina. De examina worden afgenomen door de Faculteit onder medewerking van het Curatorium. Het Curatorium beslist of een student tot hoogere studie bevorderd kan worden of op een diploma aanspraak heeft.

1. Ter vereenvoudiging van den arbeid draagt het Curatorium aan de in het vorige artikel bedoelde commissie op om met de Faculteit de examens af te nemen van de eerste vier klassen en daarover te beslissen, met dien verstande dat in twijfelachtige gevallen, van hen die predikant wenschen te worden gerapporteerd worde aan het Curatorium, dat de eindbeslissing neemt.
2. Bij het eindexamen van de vijfde klasse letteren, en bij de examina in de Theol. vakken zullen alle Curatoren aanwezig zijn.

b. In de maand September bij de opening der School. Op deze vergadering worden in overleg met de Faculteit adspiranten voor de School opgenomen.

c. De tijd van beide vergaderingen zal in de kerkelijke bladen worden aangekondigd.

BIJLAGE VIII.

FORMULIER

Ter Bevestiging van Professoren in de H. Godgeleerdheid. *)

Zeer geachte en zeer gewenschte toehoorders:

Ulieden is bekend, dat onze medebroeder in de H. Bediening. N. N., door onze laatstgehoudene Synode is beroepen tot het gewichtig ambt van Professor in de H. Godgeleerdheid aan onze Theol. School.

*) Dit *Formulier* werd in 1894 ontworpen door Ds G. D. De Jong, ten behoeve der bevestiging van Prof. H. Beuker, en is sinds dien tijd geregeld gebruikt. De Comm.

Tot onze blijdschap heeft hij deze beroeping aangenomen. Wij zijn thans gereed hem in dit zijn ambt te bevestigen.

Wij verzoeken daarom U, geliefde Broeder, N. N., op te staan en te hooren naar wat, als behoorende tot dit ambt, U door den Heere en Zijne Gemeente wordt opgedragen.

Daar onze God, die rijk is in barmhartigheid door Zijne groote liefde, zich eene Gemeente ten eeuwigen leven heeft uitverkoren, en deze door Zijn Geest en Woord tot de gemeenschap Zijns Zoons, in de eenigheid des waren geloofs vergaderen wil, en in Zijne kennis wil doen toenemen, zoo behaagt het Hem door Zijnen H. Geest mannen te verwekken, die als Bedienaren Zijns Woords, de boodschap des heils hebben te verkondigen èn onder degenen, die reeds tot de Kerk behooren, èn onder de volkeren, die nog geheel vervreemd zijn van de ware kennis van 's Heeren wegen.

De eerste boden des vredes in de dagen des N. Test. werden onmiddellijk door onzen Heere Jezus Christus onderwezen, door Hemzelven bekwaamd en uitgezonden. Na de uitstorting des H. Geestes gaf Hij hun een rijke verscheidenheid van buitengewone gaven en kennis in de verborgenheden tot zaliging van zondaren, en tot opbouwing der heiligen.

Daar dit buitengewone echter slechts zoolang aanhield, als het de Heere tot stichting Zijner Kerke onder de volkeren noodig oordeelde, heeft men reeds spoedig de noodzakelijkheid ingezien om op middellijke wijze onder de gewone bedeeling des Geestes jongelingen en mannen tot de H. Bediening op te leiden. En dit onder meer op grond van wat Paulus schrijft aan Timotheus: (II, 2 : 2), „En hetgeen gij van mij gehoord hebt onder vele getuigen, betrouw dat aan getrouwe menschen, welke bekwaam zullen

zijn om ook anderen te leeren." De apostel wijst ons hier op wat hij had gedaan, en op wat hij van zijnen discipel Timotheus eischt.

Aanvankelijk geschiedde deze opleiding, naar dit apostolisch voorschrift, door kundige en bekwame opzieners der Kerk. Later hielden zich hiermee inzonderheid bezig de scholen van Alexandrië, Antiochië en andere voorname steden. En toen tegen het einde der Middeleeuwen en in de 16e en 17e eeuw alom Universiteiten verrezen, werd de H. Godgeleerdheid, niet maar als faculteit bij de andere faculteiten opgenomen, maar gold doorgaans als de regina scientiarum. Dit geschiedde zooveel te gemakkelijker, nademaal de Kerk, Roomsch en Protestantsch, op bijna alles beslag legde, of er zich mede inliet.

Zoolang nu eene Universiteit staat op den grondslag der H. Schrift, de Confessie van zekere Kerkgemeenschap aanvaardt, en die Kerkgemeenschap ook zeggenschap heeft in de aanstelling van de Professoren der H. Godgeleerdheid, kan het niet afgekeurd worden, dat de toekomstige Bedienaren des Woords hun onderwijs aldaar ontvangen.

Nademaal echter Paulus in Rom. 3 : 2 uitdrukkelijk zegt, dat de Kerk der Oude Bediening, en dus ook de Kerk der Nieuwe Bediening, als eerste voorrecht is gegeven, „dat haar de Woorden Gods zijn toebetrouwd," zoo volgt hieruit, dat de Kerk eene goddelijke roeping heeft om de Woorden Gods te doen verkondigen; — om uit de Woorden Gods hare symbolen te trekken; om naar die Woorden Gods de H. Godgeleerdheid te beoefenen, en verder te bevorderen wat in rechtstreeks verband tot deze beoefening staat.

Zich deze roeping bewust heeft ook onze Kerk eene Theologische School tot stand gebracht, en den Eerw. Br. N. N. door hare jongste Synode be-

roepen om zijne krachten aan deze School te wijden.

In naam onzer Kerk dragen de Curatoren U, hooggeachte Broeder, plechtig op de heilige taak om de Studenten, die eens Gods Kerk hopen te dienen, bekend te maken met en te bevestigen in de kennis zijns Woords. Leg hun de verborgenheden des geloofs uit; waarschuw ze tegen dwalingen en ketterijen van den ouden, maar vooral ook van den nieuweren tijd; tracht hun duidelijk te maken, niet slechts hoe ze als leeraars hebben te onderwijzen, maar ook als herders de kudde des Heeren hebben te weiden. Houd mede goede orde en tucht onder de discipelen, opdat onze kweekhof de achting, de toewijding, de waardeering, de liefde en het gebed der Kerk behoude. Geef den studenten een goed voorbeeld, opdat zij niet slechts van uwe kundigheden profiteeren, maar ook in U hebben een goed exempel in de kracht en in de oefening der godzaligheid.

En dit een en ander naar de mate der gaven, die God U geschonken heeft, in afwachting van des Heeren hulpe, en het licht Zijns H. Geestes.

En opdat het nu openbaar blijke, dat gij, hooggeachte broeder, hiertoe gezind zijt, zult gij op het navolgende uw antwoord doen vernemen.

1o. Gelooft en gevoelt gij in uw hart, dat gij wettig van de Kerk des Heeren en mitsdien van God zelven tot dit voornoemde ambt geroepen zijt?

2o. Houdt gij de Schriften van het Oude en Nieuwe Verbond voor het eenige Woord van God; verwerpt gij alle leeringen, welke daarmede in strijd zijn; aanvaardt gij de Belijdenisschriften der Chr. Ger. Kerk als de meest zuivere uitdrukking van de leer der zaligheid?

3o. Belooft gij uw ambt, gelijk hetzelve hiervoor omschreven is, naar deze leer getrouw te bedienen, en

uw leven te versieren met eenen godzaligen wandel?

4o. Belooft gij, indien gij in leer of leven U kwaamt te misgaan, U te zullen onderwerpen aan de kerkelijke vermaning, en desgevorderd, naar de orde der kerken, aan de kerkelijke tucht?

Antwoord: JA, IK VAN GANSCHER HARTE.

BIJLAGE IX.

ONDERTEEKENINGS-FORMULIER

voor de Professoren, de Dienaren des Woords, Ouderlingen en Diakenen.

Wij, ondergeschreven Professoren, Bedienaren des Goddelijken Woords, ressorteerende onder de Classis van N. N., Ouderlingen en Diakenen, verklaren oprechtelijk en in goeder conscientie voor den Heere, met deze onze onderteekening, dat wij van harte gevoelen en gelooven, dat alle de Artikelen en stukken der Leer, in de Belijdenis en den Catechismus der Gereformeerde Nederlandsche Kerken begrepen, mitsgaders de Verklaring over eenige Punten der voorzeide Leer in de Nationale Synode, Anno 1619, te Dordrecht gesteld, in alles met Gods Woord overeenkomen. Beloven derhalve, dat wij de voorzeide Leer naarstiglijk zullen leeren, en getrouwelijk voorstaan, zonder iets tegen deze Leer, 't zij openlijk of heimelijk, directelijk of indirectelijk, te leeren, of te schrijven. Gelijk ook, dat wij niet alleen alle dwalingen tegen deze Leer strijdende, en met name ook, die in de voorzeide Synode zijn veroordeeld, verwerpen, maar ook zullen tegenstaan, wederleggen, en allen arbeid aanwenden, om ze uit de Kerk te weren. En indien het zou mogen gebeuren, dat wij na dezen eenig bedenken of gevoelen tegen deze

Leer kregen, beloven wij, dat wij het noch openlijk noch heimelijk zullen voorstellen, leeren of verdedigen met prediken of schrijven; maar dat wij het vooraf den Kerkeraad, Classis of Synode, waaronder wij ressorteeren zullen openbaren, om daar geëxamineerd te worden, bereid zijnde te aller tijd ons aan het oordeel des Kerkeraads, Classis of Synode gewilliglijk te onderwerpen; op poene dat wij hiertegen doende metterdaad (IPSO FACTO) van onze diensten gesuspendeerd zullen zijn. En indien de Kerkeraad, Classis of Synode, te eeniger tijd om gewichtige redenen van nadenken, tot behouding van de eenheid en zuiverheid in de Leer, goed vindt van ons te eischen nadere verklaring van ons gevoelen over eenig Artikel dezer Belijdenis, van den Catechismus, of van de verklaring der Nationale Synode; zoo beloven wij ook mitsdezen, dat wij te aller tijd daartoe willig en bereid zullen zijn, op poene als boven. Behoudens nochtans het recht van appèl, ingeval wij misschien door sententie van Kerkeraad of Classis meenden bezwaard te zijn; gedurende welken tijd van appèl wij ons met de uitspraak der Classis of Synode tevreden zullen houden.

Tot toelichting of tot nadere verklaring werd nog het volgende bepaald:

De kerken zullen indachtig zijn, als de Predikanten bij de onderteekening van 't bovenstaande Formulier beloven te aller tijd bereid te zullen zijn om hun gevoelen van de Leerstukken des Geloofs, op 't verzoek der broederen, breeder te verklaren, dat zulks niet zoo te verstaan zij, alsof zij daartoe altijd, op een iegelijks believen gehouden zullen zijn, (opdat rechtzinnige Leeraars niet te vergeefs verdacht worden gemaakt) maar dan eerst als ze rechtvaardige redenen van nadenken gegeven zullen hebben,

waarvan het oordeel zal staan aan de kerkelijke vergadering.

BIJLAGE X.

ONDERTEEKENINGS-FORMULIER

voor Schoolmeesters.

Wij, ondergeschreven Rectoren en Schoolmeesters van N. N., verklaren oprechtelijk in goeder conscientie voor den Heere, met deze onze onderteekening, dat wij van harte gevoelen en gelooven, dat alle de Artikelen en stukken der Leer in deze Belijdenis en Catechismus der Gereformeerde Nederlandsche Kerken begrepen, mitsgaders de verklaring over eenige Artikelen der voorzeide Leer, in de Nationale Synode te Dordrecht, Anno 1619, gedaan, in alles met Gods Woord overeenkomen. Beloven derhalve, dat wij de voorzeide Leer getrouwelijk zullen voorstaan, en de jeugd, naar eisch van ons beroep, en haar begrip, naarstelijk inscherpen, op poene dat wij hiertegen doende, van onzen schooldienst zullen afgezet worden.

BIJLAGE XI.

REGLEMENT

op de Kerkvisitatie.

Algemeene Bepalingen.

De kerkvisitatie, die volgens Art. XLIV der Dordsche kerkorde, jaarlijks in de gemeente moet plaats hebben, vordert voor den goeden gang het volgende:

a. Elke Classis benoemt uit haar midden twee leden en even zooveel secundi, met opdracht om

naar den toestand der gemeenten binnen haar ressort onderzoek te doen.

b. De visitatoren geven minstens acht dagen van te voren kennis aan den kerkeraad van den dag en het uur hunner komst.

c. Alle leden des Kerkeraads zorgen op de vergadering, voor de kerkvisitatie bestemd, tegenwoordig te zijn. Ieder lid dat absent blijft, is gehouden de reden van zijn absentie ter kennis van deze vergadering te brengen. Indien de helft der leden niet tegenwoordig is, kan de kerkvisitatie niet gehouden worden.

d. De president des Kerkeraads draagt zorg, dat alle boeken der gemeente ter inzage der visitatoren op de vergadering zijn.

e. Van de visitatoren bekleedt op den Kerkeraad een de functie van praeses, de ander van scriba, en in de gemeente, waartoe een hunner behoort, neemt deze plaats onder de leden des Kerkeraads, en vervult de ander de functiën beide van praeses en scriba.

Het Onderzoek.

Vragen aan den vollen Kerkeraad.

a. Wordt op den dag des Heeren in den regel tweemaal gepredikt, eens over eenen tekst uit den Bijbel, en eens uit den Heidelb. Catechismus, zoo dat er geene Zondagsafdeeling buiten behandeling blijft?

b. Wordt het Avondmaal minstens viermaal 's jaars gevierd na gehouden voorbereidings-predikatie?

c. Vindt het huis-, krank- en armenbezoek geregeld door de leden des Kerkeraads plaats naar eisch hunner roeping?

d. Draagt de Kerkeraad zorg, dat de catechisatiën geregeld gehouden worden?

e. Heeft de verkiezing van Kerkeraadsleden naar

Kerkenorde plaats, en waar aftreding plaats vindt, geschiedt dit naar de gestelde orde?

f. Zijn de Formulieren van Eenigheid door al de leden van den Kerkeraad, predikanten, ouderlingen en diakenen, onderteekend, en waar er gemeenteschool is door den hoofdonderwijzer?

g. Vergadert de Kerkeraad op bepaalde tijden naar de behoeften der gemeente, en wordt het verhandelde behoorlijk geboekt en bewaard?

h. Worden alle voorkomende zaken behandeld naar de kerkelijke bepalingen?

i. Wordt de kerkelijke tucht getrouw uitgeoefend naar Gods Woord en de kerkelijke bepalingen?

j. Vindt censura morum vóór elk Avondmaal onder de leden des Kerkeraads plaats?

k. Zorgen de ouders dat hun kinderen zooveel mogelijk gebruik maken van de scholen, die met Christelijke Gereformeerde beginselen harmonieeren?

l. Worden de gelden en bewijzen van eigendom, zoowel van kerk- als armen-administratie, op eene veilige plaats zóó bewaard, dat er geen aanleiding kan bestaan tot wantrouwen, noch moeilijkheden bij aftreden of overlijden zich kunnen voordoen?

m. Tracht de gemeente naar vermogen werkzaam te zijn tot uitbreiding van het Godsrijk binnen en buiten haren kring?

n. Is de geestelijke toestand der gem. bevredigend? Is er eendracht, vrede en liefde?

o. Treden de kinderen der gemeente nog al als mondige leden op?

p. Worden de collecten voor de Theol. School, voor de Zending en voor de Emeritus kas gehouden overeenkomstig de Synodale bepalingen; en die tot andere doeleinden zijn voorgeschreven overeenkomstig de bepalingen der verschillende kerkbesturen?

q. Is de Kerkeraad zich ook bewust, of er leden

van geheime genootschappen in de gemeente zijn, en indien ze er zijn, worden ze kerkelijk behandeld?

r. Wordt er gearbeid het z.g.n Doopledenstelsel af te schaffen?

Vragen aan de Ouderlingen en Diakenen, terwijl de Predikant of Predikanten afwezig zijn.

a. Gaat de Predikant bij de uitoefening van den predikdienst en bij de bediening der Sacramenten getrouw te werk volgens Gods Woord en de Kerkenorde?

b. Houdt hij geregeld de catechisatiën, bezoekt hij de kranken getrouw en zorgt dat het huisbezoek met behulp der ouderlingen geschiedt?

c. Openbaart hij zich in zijn huiselijk en openbaar leven als een godzalig mensch en studeert hij ijverig?

d. Gebruikt hij bij de uitoefening zijner bediening de Formulieren der Kerk en leidt hij de openbare godsdienstoefening met stichting?

e. Heeft hij een toereikend inkomen overeenkomstig de behoeften van een welingericht burgerlijk huisgezin?

Vragen aan den Predikant of de Predikanten en de Diakenen in afwezigheid der Ouderlingen.

a. Wonen de Ouderlingen geregeld de gemeentelijke samenkomsten en de Kerkeraadsvergaderingen bij?

b. Staan zij den Predikant in alles getrouw ter zijde?

c. Bezoeken zij zooveel mogelijk de gemeente en trachten zij alle ergernis te voorkomen of weg te nemen?

d. Zijn zij van tijd tot tijd wel eens op de catechesatiën om te zien hoe zij gehouden en bezocht

worden, en staan de Ouderlingen des gevorderd den Predikant in het catechiseeren bij?

e. Gedragen zij zich in hun huiselijk en openbaar leven als voorbeelden der gemeente?

Vragen in afwezigheid der Diakenen aan den Predikant of de Predikanten en de Ouderlingen.

a. Wonen de Diakenen geregeld de gemeentelijke samenkomsten en de Kerkeraadsvergaderingen bij en waar dit plaats heeft ook de vergadering der Diakenen?

b. Vervullen zij getrouw hunne roeping jegens armen en weezen?

c. Worden de collecten in tegenwoordigheid van den Predikant of van een of meer der Ouderlingen geteld?

d. Administreeren zij de gelden in overleg met den Predikant en Ouderlingen verstandig; houden zij van ontvangsten en uitgaven dubbel aanteekening en doen zijdaarvan ten bepaalden tijde rekening en verantwoording?

e. Openbaren zij zich in hun huiselijk en openbaar leven als voorbeeldige christenen?

Slotbepaling.

Na afloop der visitatie van alle gemeenten zullen de visitatoren een verslag van hunne bevinding en handelingen opmaken en dit op de eerstkomende Classis voorlezen.

BIJLAGE XII.

OPENLIJKE VERKLARING

bij het houden van elke Synodale Vergadering.

Van alle kenmerken, waardoor de Ware Kerk zich van alle menschelijke genootschappen onderscheidt, mag de belijdenis der Waarheid in de eerste plaats genoemd worden. De Zaligmaker zeide daarom: „Indien gij in Mijn Woord blijft, zoo zijt gij waarlijk Mijne discipelen," Joh. 8 : 31. En wederom: „Een iegelijk dan, die Mij belijden zal voor de menschen, dien zal Ik ook belijden voor Mijnen Vader, die in de hemelen is," Matth. 10 : 32. In gehoorzaamheid aan den Heere en tot onderrichting van een ieder, acht de Vergadering van Opzieners, afgevaardigd door de gemeenten der Chr. Geref. Kerk, het betamelijk, dat openlijk worde verklaard, welke de belijdenis van genoemde Kerk en van ieder harer gemeenten is.

Alle gemeenten dezer Kerk gelooven als Gods Woord al de boeken des Ouden en des Nieuwen Testaments, en erkennen als zuivere uitdrukking van haar geloof de 37 Artikelen van de Geloofsbelijdenis der Geref. Kerk in Nederland, vastgesteld in de Synode van 1618-'19, alsmede den Heidelbergschen Catechismus, en de Leerregels der Dordsche Synode tegen de Remonstranten.

In overeenstemming met het geloof van al deze gemeenten, betuigen wij, als leden harer Synode, dat wij van harte gevoelen en gelooven, dat alle artikelen en stukken der Leer, begrepen in de genoemde drie belijdenisschriften, of samengenoemd de Formulieren van Eenigheid, in alles met Gods

Woord overeenkomen, waarom wij elke leering, daartegen strijdende, verwerpen, alle onze handelingen daarmede in overeenstemming wenschen te brengen, blijkens de door ons aangenomen Kerkenorde van Dordrecht 1618-'19, en ieder in onze kerkelijke gemeenschap wenschen op te nemen, die met deze Belijdenis instemt.

Moge de Koning der Kerk dit geloof in veler harten werken en vermeerderen, en zij, die even dierbaar geloof met ons verkregen hebben, de genade, hun bewezen, in gemeenschapsoefening betoonen, tot verheerlijking van Hem, die gebeden heeft, dat al de Zijnen één zullen zijn in Hem.

Ieder afgevaardigde, die zitting in de Synode verlangt, betuigt hiermede hartelijke instemming. (Zie Art. L, § 8.)

BIJLAGE XIII.

REGELS VAN ORDE

Voor de Synode der Chr. Geref. Kerk. *)

(Zie Art. L, §§ 6-11.)

ART. 1.

De President.

De plichten van den President zijn:

a. Het voorlezen der „Openlijke Verklaring" (Bijlage XII.)

b. In overleg met de vergadering den tijd der werkzaamheden bepalen. De zittingen der Synode,

*) Ook, voor zoover toepasselijk, geldig voor andere kerkelijke vergaderingen. (Vgl. Acta 1902, bl. 52, 2, boven.)

op de bepaalde uren te openen, of te doen openen, en evenzoo op den bestemden tijd te sluiten, of te doen sluiten.

c. De zaken, die in behandeling moeten komen, aan de vergadering voor te stellen.

d. De voorstellen, die behoorlijk ondersteund en in goede orde gedaan worden, te ontvangen, der vergadering voor te stellen, ook voor de vertaling in 't Engelsch zorg dragend, over de voorstellen te laten beslissen, en den uitslag mede te deelen.

e. Gedurende de beraadslagingen, de leden binnen de regels van orde te houden.

f. Commissies te benoemen, voor de werkzaamheden staande de vergadering, (§ 11, bl. 57,) behalve in gevallen, waarover de Synode anders mocht besluiten.

g. In opzicht tot punten van orde, heeft de President het recht om eerst te spreken. Als algemeene regel moge echter gelden, dat hij in alles hetzelfde recht heeft, als eenig ander lid der vergadering. Doch zoo hij meent, zich in de discussie te moeten mengen, of ook voorstellen te doen, dan zal hij voor dien tijd, het praesidum aan den Vice-President moeten overdragen.

h. Begroeting van hen, die voor den eersten keer op de Synode zijn verschenen, of ook afgevaardigden van zusterkerken.

i. Bij 't eindigen der vergadering sluit hij die met toespraak en dankgebed.

ART. 2.

De Scribae.

De arbeid van den eersten Scriba bestaat uit:

a. Het opteekenen der behandelde zaken. De afzonderlijke discussiën zal hij echter niet vermelden,

tenzij de vergadering in eenige gevallen zulks mocht verkiezen.

b. Zooveel mogelijk leest hij, bij den aanvang van iedere zitting voor, het behandelde in de voorgaande.

De Adjunct Scriba houdt mede aanteekeningen van wat besloten wordt, opdat bij eenig verschil tusschen den Scriba en de opinie der vergadering, te meer zekerheid kan verkregen worden.

ART. 3.

De Stated Clerk.

Aan den „Stated Clerk" is opgedragen in overleg met het Moderamen de notulen in te boeken, te doen drukken en aan de ambtsdragers toe te zenden. (Zie Acta 1902, Art. 142, I. A. en Acta 1904, Art. 132, 7.)

ART. 4.

Werkzaamheden.

Voor lijst van te behandelen zaken, zie § 11, p. 57.

Alle zaken, die in behandeling zullen genomen worden, moeten rechtstreeks van de Classes zijn ingezonden en door haar zijn aanbevolen.

Hierop maken echter uitzondering:

a. Die Kerkeraden of lidmaten, welke zich met eenig classikaal besluit niet kunnen vereenigen, en dus op de Synode in hooger beroep komen.

b. Of ook andere lieden, tot de Kerk behoorende, die de Synode in eenige aangelegenheden om raad wenschen te vragen.

c. Voorstellen van Kerkelijke Boards en Commissies. (Vgl. § 4, bl. 55.)

ART. 5.

Een voorstel, dat door eenig lid tot overweging wordt aangeboden, moet eerst ondersteund en daarna

door den Voorzitter gerepeteerd worden, voor dat er discussie over gevoerd mag worden.

ART. 6.

Na discussie zal een *besluit-voorstel,* wel ondersteund, door *meerderheid* van stemmen, aangenomen of verworpen worden.

In gewichtige aangelegenheden echter, vooral die de geheele Kerk aangaan, kan de Synode besluiten, dat er een twee-derde meerderheid van stemmen moet verkregen worden.

ART. 7.

Een voorstel kan weer ingetrokken worden als ook hij die het ondersteund heeft, daaraan zijn toestemming geeft, en er nog geen discussie over gevoerd is. In geval dit wel is geschied, mag het niet ingetrokken worden dan met toestemming der vergadering.

ART. 8.

Men zal, in den gewonen regel, de „Ja's" en de „Neen's," van een gehouden stemming, niet boeken.

ART. 9.

Indien eenige of meerdere leden, met een genomen besluit zich niet vereenigen kunnen, hebben deze het recht om protest te doen aanteekenen. Dat protest moet staande de vergadering worden ingediend, of tenminste het voornemen daartoe te kennen gegeven worden, als wanneer de Scriba verplicht is, het in de notulen op te nemen.

ART. 10.

Ingeval eenig lid der vergadering meent, dat in een gehouden stemming misverstand in het spel was, dan heeft hij het recht om herziening van dat besluit te vragen, wat niet mag geweigerd worden.

ART. 11.

Alle zaken, die in Comité behandeld worden, zullen wel in het notulen boek worden ingeschreven, doch niet opgenomen worden in de gedrukte Acta Synodi. De schifting zal worden overgelaten aan het Moderamen.

ART. 12.

Orde onder het werk.

Wanneer eenig voorstel voor de vergadering is, dan zal geen tweede ontvangen worden, tenzij het behelst een amendement van wat in behandeling is. Een voorstel tot verdaging kan geacht worden steeds in orde te zijn.

ART. 13.

Elk spreker richt zich in zijne rede tot den President, en niet tot eenig ander persoon in de vergadering; doch de Voorzitter behoeft met geen spreker in discussie te treden.

ART. 14.

Ieder lid en spreker zal zijne medeleden, en bijzonder den President, vriendelijk en met waardeering bejegenen. Wie daartegen handelt zal eene ernstige berisping ontvangen.

ART. 15.

Gedurende de werkzaamheden zal geen lid, noch iemand anders in de vergadering, zich inlaten met eenig privaat gesprek of bezigheid. Wie herhaaldelijk daartegen handelt, wordt verwijderd uit de vergadering.

ART. 16.

Niemand, die wettig aan het woord is, mag in

de rede gevallen worden, dan door den President, zoo de spreker n.l. buiten de orde gaat, of in geval van misslagen, die men vriendelijk verbeteren wil.

ART. 17.

Het staat geen spreker vrij persoonlijke aanvallen tegen iemand te richten.

ART. 18.

Als eenig lid iets te zeggen heeft, dan dient hij steeds op te staan. De President zal die orde strikt handhaven. Ingeval er echter meer dan één tegelijk opstaan, dan kan de President den verst verwijderde eerst het woord geven.

ART. 19.

Zoo er tegen de goede orde gehandeld wordt, zal het ieder lid vrijstaan, den President daaraan te herinneren, en deze is verplicht tot de orde te roepen.

ART. 20.

Niemand zal de vergadering mogen verlaten, zonder verlof van den President; ook mag geen lid der Synode zich terugtrekken en huiswaarts keeren, gedurende de zittingen, dan met toestemming der vergadering.

ART. 21.

Niemand zal meer dan tweemaal over hetzelfde onderwerp spreken, dan ingeval het zijn eigen zaak is; hij een vroeger gezegde toelicht; of de toestemming der vergadering ontvangt.

ART. 22.

Commissiën.

De macht van een Commissie strekt zich niet verder uit, dan de opdracht, haar gegeven, ten tijde

harer aanstelling, en toen duidelijk omschreven. (Zie ook § 5, bl. 56.)

ART. 23.

De persoon, die bij de benoeming eener Comm. eerst genoemd wordt, door den President, of die bij verkiezing der vergadering de meeste stemmen heeft, zal beschouwd worden als haar Voorzitter. Op zijn weg ligt het dan ook de Comm. tot den arbeid samen te roepen, en daarna van het verrichte rapport uit te brengen. Wordt hij hierin verhinderd, dan treedt de op hem volgende, naar bovengenoemde bepaling, in zijne plaats.

ART. 24.

Commissies van zaken, die na de vergadering moeten uitgevoerd worden, ontvangen hare benoeming niet door den President, maar door de Synode zelve.

ART. 25.

Aan de Preadviseurs der Synode en deputaten van Zusterkerken wordt zitting verleend met *adviseerende* stem. Wanneer rapporten van Boards en Commissies niet ter Synode gedeputeerd zijn, hebben zij zitting met adviseerende stem in de Commissies die hunne zaken behandelen, en ter Synode zoolang hunne rapporten in bespreking zijn. (Zie § 12, bl. 57.)

Vooral kan men de professoren in de Theologie hooren, als het eenig punt der leer, n.l. der Heilige Schrift of der Belijdenis des Geloofs betreft.

ART. 26.

Niemand zal het vrijstaan in de vergaderplaats, tijdens de zitting, te rooken.

ART. 27.

Deze artikelen of regels ter bewaring eener goede

orde in de Synodale vergaderingen, kunnen vermeerderd, verminderd of ook gewijzigd worden, doch niet dan met twee-derde meerderheid van stemmen.

BIJLAGE XIV.

REGLEMENT

Voor de Synodale Commissie der Christ. Geref. Kerk.

ARTIKEL 1.

De Synodale Commissie der Christelijke Gereformeerde Kerk bestaat uit drie leden, benevens den „Stated Clerk" als lid ex-officio en Secretaris. (Vgl. Art. L., § 14, 1, 2.

ART. 2.

De leden dezer Comm. worden op iedere Synode uit de leeraars der Kerk bij gewone stemming verkozen voor den tijd van twee jaren. Het termijn van den „Stated Clerk" is vier jaren.

ART. 3.

De Comm. zelve kiest uit haar midden een President en een Penningmeester.

ART. 4.

Aan deze Comm. wordt opgedragen alles uit te voeren wat haar door bepaalde lastgeving der Synode wordt aanbevolen.

ART. 5.

De Comm., door middel van haar „Stated Clerk", voert correspondentie met kerken; ontvangt de stukken die van andere kerken aan de Christ. Geref. Kerk in Amerika gericht worden, brengt die ter

algemeene kennis waar zulks behoort, en beantwoordt dezelve. Ook heeft de Comm. opdracht van de Synode om in gevallen van algemeene, roepende zonden, vooral in zake Sabbats-ontheiliging, echtscheiding, en drankmisbruik, daartegen met verzoekschriften in naam der geheele Kerk op te treden. (Acta 1904, Art. 132.)

ART. 6.

Indien eenige Classis dit mocht verlangen, is het der Comm. toegelaten om in gewichtige zaken haar met goeden raad te dienen of advies te geven, doch nimmer om eenige kerkelijke vergadering in hare handelingen te belemmeren.

ART. 7.

Wanneer door eenige Classis een besluit mocht zijn genomen, dat tot algemeene kennis dient gebracht te worden of waartoe de medewerking van al de gemeenten wordt vereischt, en waarvan de uitvoering bezwaarlijk kan uitgesteld worden tot de volgende Synode, dan zal de Synodale Comm. verzocht mogen worden, dit, zoo zij het nuttig acht, met hare adhaesie te ondersteunen.

ART. 8.

Van alle gewichtige correspondentiën of handelingen door de Comm. verricht, die spoedige bekendmaking vereischen, zal de Comm. kennis geven door *De Wachter*.

ART. 9.

Op iedere Synodale Vergadering geeft de Comm. schriftelijk verslag van al hare werkzaamheden aan de Synode, sedert de vorige Synode verricht.

ART. 10.

Om de noodzakelijke uitgaven te bestrijden, zal de

Comm. den Synodalen penningmeester mogen verzoeken, om tegen kwitantiën van de leden der Comm. dezelve te restitueeren.

ART. 11.

Elke nalatigheid of misgreep tegen de bepalingen van dit Reglement maken de handelingen der Comm. met betrekking tot de Kerk, krachteloos.

ARTIKEL 12.

Dit Reglement, ontworpen op last van de Synode van 1886, en vastgesteld op die van 1890, blijft van kracht totdat eene andere Synode hetzelve mocht hebben gewijzigd.

BIJLAGE XV.

REGLEMENT

Voor de Comm. van Toezicht voor „De Wachter."

ARTIKEL 1.

In overeenstemming met Artikel 71, Syn. Acta 1894, heeft *De Wachter* een Comm. van Toezicht, bestaande uit drie leden, die door de Synode worden benoemd of herbenoemd, en minstens tweemaal per jaar met den redacteur en den administrateur, deze twee zonder keurstem, vergaderen.

ART. 2.

Hare werkzaamheden zijn de zaken betreffende *De Wachter* te regelen. In verband hiermee bestaat de arbeid dezer Comm. in:

a. Den redacteur van advies te dienen zoo menigmaal deze in eenige zaak, betreffende de opname en den inhoud van eenig artikel ter plaatsing, daaraan behoefte gevoelt.

b. Den administrateur raad te geven in zake advertenties, niet betalende abonné's en voorts in alles wat de administrateur meent de verspreiding van ons blad van dienst te zijn en aan het oordeel van de Comm. wenscht te onderwerpen.

c. Den redacteur en den medewerkers, administrateur en drukker wenken te geven, zoo vaak en in al die opzichten als de Comm. oordeelt noodig te zijn, zoowel de financieële als de intellectueele belangen betreffende.

d. Bij onverhoopt uittreden, door overlijden of anderszins, van den administrateur of van de medewerkers der hoofdredactie toegevoegd, zoowel als van den drukker, zal de Comm. handelend optreden en plaatsvervangers aanstellen tot de daaropvolgende Synode.

ART. 3.

De Comm. ziet telken jare de boeken van den administrateur na, rapporteert elk Synodejaar aan de Synode den staat der kas, doet de Synode voorstellen *De Wachter* en haar personeel betreffende, en dient haar van advies. (Syn. 1904. Art. 138.)

ADDENDA EN CORRIGENDA.

Doopleden stemrecht. Aan § 4, p. 19, onder Art. IV, behoort te worden *toegevoegd*: „Aan Doopleden die door Belijdenis hun eigen Doop nog niet aanvaard hebben, wordt geen stemrecht toegestaan." (Uitgave 1897, p. 41.)

Classicaal Diploma. Zal dit *Diploma*, p. 23, volkomen conform zijn aan § 9, p. 22, dan behoort er in te worden gevoegd: „kennis van den inhoud der H. S. en Gesch. der Geref. Kerken, inzonderheid in Nederland en Amerika."

REGISTER

(De cijfers geven de bladzijden aan.)

A

Aalmoezeniers, 41.
Acta, Bezorging der Classicale, 52: Synodale, 58, 139, 140. Acta Synodi, persklaar maken, 58, 139, 140. Toezending aan ambtsdragers, 140.
Addenda en Corrigenda, 148.
Afsnijding, zie Tucht.
Aftreding van Ambtsdragers, zie Dienaren, Diakenen, Ouderlingen.
Afvaardiging, zie Classis, Synode, Vacante kerken.
Agendum, zie Synode.
Ambt, zie Diakenen, Dienaren, Ouderlingen, Professoren.
Appèl, 44.
Approbatie, Dienaars, 18, 24; Ouderlingen 39; Diakenen, 41. Van leeraars attest, 25, 26. Van een nominatie, 19.
Attestatiën, van Dienaren, 25, 26; — voor vertrekkende leden, 78; Onderteekening van — 78; — persoonlijk afgeven of niet, 79; Vorm voor — 79; Vorm voor doopleden attest, 79; Verval van lidmaatschap, 80; Afgeven van—aan wie het vraagt om bezwaren tegen leden der gemeente, 80; —met aanmerkingen, 80; — uit kerken van minder juiste formatie, 80; — uit de Chr. Geref. Kerk in Nederland, 81; —uit de Herv. Kerk in Nederland, 81; — voor armen, 81.
Avondgebeden, 67.
Avondmaal, Avondmaals-verzuim censurabel, 63; — en Doop, 63; Voornemen om — te vieren bij het doen van Belijdenis, 63, 64. Toelating tot—,

64. Toelating tot — van leden van andere kerken, 64, 65. Bij toelating tot — te vragen naar de verhouding tot geheime genootschappen, 65. Drankverkoopers niet toe te laten, 65. Manier van bediening, 66. Tijd van bediening, 66. Voorbereidings- en Nabetrachtingspreek, 66.

B

Bedenktijd, van Candidaten, 21; Dienaren, 25.
Bedestonden, zie Avondgebeden.
Bediening des Woords, zie Dienaren.
Begrafenissen, zie Lijkpredikatiën.
Belijdenis des Geloofs, bij 't formeeren van nieuwe gemeenten, 48; —en Doopheffing, 62; —en Avondmaalsviering, 63, 64. Onderzoek, 64. Afkondiging van toegelatenen, 64. Leiddraad, 64. Belijdenis vragen, 65.
Beroeping, zie Candidaten, Dienaren.
Beroepingsbrief, 20, 21.
Besluiten der meerdere vergaderingen bindend, 44.
Bid- en Vastendagen, 67, 68. Voorjaars Biddag, 68. Dankdag, 68.
Boeken censuur, 60.
Boeken (kerkelijke). Doopboeken: Inboeking der namen en tijd van geboorte van gedoopten, 64.
Board, Emeritus, 33; Reglement, 114.
Board der Heidenzending, 28; Reglement 90.
Board der Inwendige Zending, 28, 29; Reglement, 83.

C

Candidaten, Beroeping, 18. Examinatie, 21-24. Verkiezing, 18, 19. Approbatie, 18, 19. Bevestiging en Handoplegging, 18. Toezicht op lidmaatschap

en arbeid, 37. Bedenktijd, 21. Beroepbaarheid, 36. Geen beroep na drie jaren, 36.
Catechisatiën, bijwonen verplichtend, 63.
Catechismus prediking, 70.
Censura fraterna, 51.
Censura morum, 78.
Censuur, zie Tucht.
Censuur, einde kerkelijke vergaderingen, 51.
Censuur der Boeken, 60.
Classis, diploma, 22. Samenstelling en arbeid, 49. Classispreek, 49. Verkiezing van Synodale Deputaten, 50. Tijd der vergaderingen, 50. Rondvraag, 50. Vorming van nieuwe Classes, 50. Afvaardiging naar — van vacante kerken, 50. Afwisseling van Deputaten voor de Synode, 50. Stemrecht voor predikanten van collegiale kerken, 50, 51. Censuur 51. Visitatoren en andere Functionarissen, 51, 52. Bezorging der Acta, 52. Wanneer instructiën te schrijven, 53. Doen wat des kerkeraads is, 48.
Collecten voor Zending, enz., 29.
College, zie Theol. School.
Colloquium doctum, 27.
Confessie onderteekening van —, zie Formulieren,
Consulent. Taak van — bij beroepingen, 19; in 't algemeen, 31.
Correspondentie, van Prov. Synode, 53.
Correspondentie Kerken, zie Zusterkerken.
Corrigenda, 148.
Credentie brieven, 44, 45.
Curatorium, 36. Beroepbaarstelling, 36, 37. Reglement. 124.

D.

Deputaten ad examina, 22, 52. 54. Zie verder Classis. Synode.

Diakenen. Verkiezing, 41. Ambt (taak), 41. Met andere armenhulp te rekenen, 41. Dienstermijn en aftreding. 41, 42. Aftredenden herkiesbaar, 42. Verkiezing van — bij de formeering van nieuwe gemeenten, 48. Diaconale vergaderingen, 49. Onderteekening der Formulieren, 60.
Diploma, Classicaal, 22, 23, 148. Theol. School, 21, 36.
Dienaren des Woords, Wie optreden mogen als —17 Verkiezing, 18, 19, 24. Approbatie, 18, 19. Beroeping, 24-27. Bedenktijd, 25. Attesten, 25, 26. Uit zusterkerken, 26. Vroeger toegelatenen, 27. Korte bediening, 27. Reiskosten 27. Beroepingen uit buitenland niet aanbevolen, 27. Tweemaal beroepen, 27. Dienst in Gestichten, 27, 28. Niet gestudeerde, 29, 30. Hun examen, 30. Singuliere gaven, 29, 30. Vertrek naar andere gemeenten, 30, 31. Verzorging, 31. Sine cura, 32. In dienst blijven, 32. Emeritaat, 32. Weduwen en weezen, 32. Tijdelijk nalaten van den Dienst, 34. Verdere studie, 34. Elders prediken, 34. Prediking in onze gemeenten door Dienaren buiten de Chr. Geref. Kerk, 34, 35. Ambt der Dienaren. 35. Onderlinge gelijkheid, 35.
Diensten, hoevelerlei, 17. Verlating van — 78.
Dienst in Gestichten, 27, 28.
Docenten, zie Professoren.
Doctoren en Professoren, Ambt (taak), 35. Verkiezing, 37. Bevestiging 37. Emeritaat, 37. — en meerdere vergaderingen, 45.
Doop van kinderen, 61. Tijd der bediening, 61. — van kranke kinderen, 61. Ketterdoop en herdoop, 62. Doopspresentatie, 62; mag niet door doopleden geschieden, 62; ook niet door gecensureerden, 62, 63. Doopformulier te gebruiken, 63. Inboeken der namen van gedoopten, 64.

Doop van volwassenen. Als volwassenen gedoopten verplicht tot het Avondmaal, 63.
Doopleden. Classicaal onderzoek naar — 62. Wederopneming van geroyeerde — 73. Tucht over — 73. Attesten voor — 78. Geen stemrecht, 148.
Drukken, van boeken, 60; — der Acta Synodi, 140; — der Agenda, 55.

E

Echtscheiding, 72.
Emeritus Board, 33, Reglement 114.
Emeritaat, 32—34.
Emeritaat van docenten, 34, 37.
Emeritus-kas. Classes verantwoordelijk voor aanslag 34.
Examen, Preparatoir, 36. Peremptoir, 21, 22. Kosten, 23. Her-examen, 24. Deputaten ad — 22, 52, 54.
Ex Bonis Publicis, 38. Is Classicaal, 38.

F

Feestdagen, 68—70.
Formulieren. Onderteekening door Candidaten, 22. Door ambtsdragers, zie Diakenen, Dienaren, Ouderlingen.
Formulier van Doop, gebruik verplichtend gesteld, 63; van Avondmaal, 66.

G

Gebeden, zie Avondgebeden.
Gelijkheid der Dienaren, 35; Ambtsdragers en Kerken, 81.
Gemeenten. Vacante — 31. Consulent voor — 31. Hulpbehoevend, 32. Formeeren van nieuwe — 47. Incorporatie, 48. — zonder Kerkeraad, 48. In geval van Kerkeraadsontbinding, 48.

Getuigen, Doopsgetuige, 62, 64.
Gezangen, 70, 71.

H

Handopening, 31.
Handoplegging; zie Candidaten.
Heidenzending, zie Zending, Boards.
Hebrew Mission, 29.
Hoogescholen, zie Theologische School.
Huisbezoek door leeraars, 20. Mede door Ouderlingen, 40. Wanneer te doen, 40. Doel, 40.
Huwelijks-ordinantie, 71. Huwelijksvoltrekking in de kerk, 72. Graden van bloedverwantschap, 72. Echtscheiding, 72.
Hymns, afgekeurd voor Zondagsscholen en Vereenigingen, 71. Zie ook kerkgezang.

I

Incorporatie van Gemeenten, 48.
Indringen in kerkelijke Bedieningen, 17, 78.
Instructiën voor de Classis, wanneer te schrijven, 53.

J

Jodenzending, 28, 29.
Jus Patronatus, 24.

K

Kerken. Duitsche en Waalsche — 59. Erkenning van andere — 81. Correspondentie met andere — 81. Ten volle erkende Zusterkerken, 82. Correspondentie — in Amerika, 82.
Kerkenorde. Geschiedenis, 3. Gezag, 7. Inhoud, 12. Overzicht, 13. — Dordtsche, 17—82. Doel, 17. Wijziging, 82.
Kerkeraad, Samenstelling, 46, 47. Vergaderingen, 46. Praesidium, 46. Toezicht op Chr. Vereenigingen, 47. Formeeren van nieuwen — 47. Ontbinding van — 48.

Kerkhulp Com., 29. Reglement, 113.
Kerkgezang 70, 71. Van Cl. Hackensack, 71. Zangkoor, 71.
Kerkvisitatoren, 51. Reglement, 135.
Kinderdoop, zie Doop.
Krankenbezoek, 20.

L

Lastbrieven, 45.
Lidmaatschap. — van geheime Genootschappen, 73. Drankverkoopers, 73. Unions, 74. Verval van — 80. Zie ook Toelating.
Lijken, in de kerkgebouwen, 67. Lijkpredikatiën, 67.

M

Middelmatige dingen, 81.
Minderjarige kinderen ter Catechisatie te zenden, 73.
Missionaire diensten, 28. Zie ook Zending.
Mispriesters en Monniken, 30.

N

Nieuwelingen, 30.

O

Onderteekening der Belijdenisschriften. Professoren, 37. Formulier, 130. Onderwijzers, 39. Formulier, 132. Kerkeraden, 40, 60. Formulier, 130.
Ondertrouw, zie Huwelijk.
Onderwijs, zie Scholen, Theol. School.
Openbare belijdenis, 64, 65.
Openbare verzoening, zie Tucht.
Openbare zonden, zie Tucht.
Opleiding tot Dienst des Woords, zie Theol. School.

Ouderlingen. Verkiezing, 39. Verkiezing door de gemeente, 39. Nominatie regel, 40. Vrije stemming, 40. Het aantal, 40. Onderteekening der Bel. Schriften, 40, 60. Formulier, 130. Hun ambt (taak), 40. Diensttermijn en aftreding, 41, 42. Aftredenden herkiesbaar, 42. Verkiezing van — bij de formeering van nieuwe gemeenten, 48.
Overheid. Haar roeping jegens den kerkendienst en roeping van ambtsdragers jegens haar, 42, 43.

P

Particuliere Synode, 53, 54.
Prediken, predikanten, zie Dienaren.
Priesters. 30.
Professoren in de Theologie. Ambt, 35. Verkiezing, 37. Bevestiging, 37. Formulier van Bevestiging, 126. Onderteekening, 130. Vereischten, 37. Eerste benoeming, 37. Litterarische professoren, 37. Emeritaat, 34, 37, 38.
Propositiën of Preekvoorstellen, 29, 38.
Psalmgezang, zie kerkgezang.

R

Regeering (kerkelijke), Gezag, 8 vv.
Regels van Orde, 138.
Reglementen. Inwendige Zending, 83. Heidenzending, 90. Kerkhulp, 113. Emeritus Board, 114. Theol. School, 118. Curatorium, 124. Kerkvisitatie, 132. Synodale Com., 145. „De Wachter" Comm., 147.

S

Sabbat, 68 vv.
Sabbatscholen. Onder Kerkeraad, 48. Gezang er voor, 71.

Scheurmakers, 17, 18, 78.
Scholen (lagere). Noodzakelijkheid voor Chr. — 39.
Schoolmeesters. Voor goede — te zorgen, 39. Formulier van onderteekening voor — 132.
School (Theologische). Zie Theologische School.
Simonie, 78.
Sine Cura, zie Dienaren.
„Stated Clerk", 44. — Taak, 45. Synodale — 58, 140.
Stemgerechtigden, mans lidmaten niet onder censuur, 19; geen doopleden, 148.
Studenten. Van andere Inrichtingen, 37. Preekvoorstellen door — 38. Zie voorts Theol. School.
Studentenkas, 38.
Synoden (Particuliere) 53, 54. Samenstelling en samenroeping, 53. Correspondentie, 53, 54. Deputaten voor uitvoering van besluiten en zaken ad interim, 54.
Synoden (Generale, 54-59. Tijd, 54, 55. Samenstelling, 50, 54, 55. Samenroeping, 54, 55. Tijd voor indiening van stukken, 55. Te behandelen zaken zooveel mogelijk op 't Agendum, 55. Behandeling van zaken niet op 't Agendum, 55, 56. Publicatie van in te dienen Rapporten van Praeadvies, 56. Biduren, 56. Opening, 56. Openlijke verklaring, 56 en 137. Regels van Orde 56 en 138. Vertaling van voorstellen, 56, 57. Lijst van te behandelen zaken, 57. Praeadviseurs, 57. Adviseerende leden, 57. Functionarissen, 58. Publicatie der Acta, 58. Eventueele vergoeding van dagloon, 58. Regels van orde voor — 138.
Synodale Commissie, 58. Reglement, 145.

T

Theologische Professoren, zie Professoren.
Theologische School. Opleiding, 35, 36. Curato-

rium, 36. Leercursus, 36. Praeparatoir examen, 36. Examengelden, 36. Litterarische Afdeeling, 37. 120. Reglement 118.

Toelating tot het Avondmaal, 64. Zie ook Avondmaal en Belijdenis des Geloofs.

Tucht. Aard en doel, 72. Voorwerpen en Regel, 72. Over Doopleden, 73. Ouders van Doopleden, 73. Ouders die hun kinderen niet ter catechisatie zenden, 73. Leden van geheime genootschappen, 73. Drankverkoopers, 73. Unions, 74. Zonden niet voor den Kerkeraad te brengen, 74. Zonden wel voor den Kerkeraad te brengen, 75. Behandeling van openbare zonden, 75. Wijze van openbare belijdenis, 75. Afhouding van het Avondmaal, 76. Trappen van censure, 76. Wederopname, 77. Censurabele zonden, 78. Over Ambtsdragers 77, 78. Censura morum, 78.

U

Unions, 74.

V

Vacante kerken, 31. Afvaardiging naar Classis, 50.

Vasten. Zie Bid- en Vastendagen.

Verborgen Tucht, zie Tucht.

Vergaderingen (kerkelijke), Vierderlei, 43. Te behandelen zaken, 43. Appèl, 44. Beslissing der meerderheid bindend, 44. Opening en sluiting, 44. Wie keurstemmen hebben, 44, 45. Wie afgevaardigde kunnen zijn, 45. Professoren op—45. Lastbrieven, 45. Scriba, 45. „Stated Clerk," 45. Zijn taak, 45. Taak van den Praeses, 45, 46. Regels van orde, 138. Zeggenschap der meerdere vergaderingen, 46.

Vereenigingen, Christel., 47. Zie ook onder Unions.

Verhouding, van kerken, Classes, enz., onderling, 35, 81.

Verkiezing. Zie Diakenen, Dienaren, Ouderlingen.

Vertrek van Dienaren, zie Dienaren.

Vertrekkenden naar plaatsen waar geen gemeente onzer Kerk is, 80. Naar andere Kerken, 80.

Verzoening, zie Tucht.

Visitatores, 51, 52.

Visitatie Reglement, 132.

Voorbereiding, zie Avondmaal.

W

Weduwen en Weezen, zie Dienaren des Woords.

Wederopname, zie Tucht.

Wijze van Avondmaalsviering en Doopsbediening, zie Avondmaal en Doop.

Z

Zangkoor, afgekeurd, 71.

Zaken op kerkelijke vergaderingen te behandelen, 43.

Zending, Board voor Inwendige — 28. Reglement voor — 83. Collecten voor — 29. Opgave van verstrooide leden en Doopleden aan Cl. Zendings Com., 80. Heidenzending, 28, 29. Reglement, 90. Zending onder de Joden, Comm., 28, 29.

Zondagsschool, zie Sabbatschool.

Zondagviering. zie Sabbat.

Zonden. Bestrijding van roepende zonden, 146. Tuchtwaardige — zie Tucht. — der Ambtsdragers, 78.

Zusterkerken. Ten volle erkende, 82. Correspondentie met — 81. Wat met correspondentie bedoeld, 82.

INHOUD.

		Bladz.
Inleiding		3-13
Dordtsche Kerkenorde		17-82
A.	De diensten	17-43
B.	Samenkomsten	43-59
C.	Leer, Sacramenten, enz.	59-72
D.	Chr. Tucht	72-82
Bijlagen		83-148
I.	Reglement Inw. Zending	83
II.	Reglement Heiden Zending	90
III.	Formulier, Bevestiging van Missionaire Dienaren	106
IV.	Reglement Kerkhulp	113
V.	Reglement Emeritus Board	114
VI.	Reglement Theol. School	118
VII.	Reglement Curatorium	124
VIII.	Formulier, Bevestiging van Theol. Professoren	126
IX.	Onderteekenings Formulier voor Dienaren, enz.	130
X.	Onderteekenings Formulier voor Schoolmeesters	132
XI.	Reglement Kerkvisitatie	132
XII.	Openlijke Verklaring	137
XIII.	Regels van Orde	138
XIV.	Reglement Synodale Comm.	145
XV.	Reglement „Wachter" Comm.	147
Addenda en Corrigenda		148
Register		149